

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (1836) 1985 BALANDIS-APRIL 23

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

I viršūnes žiūrint

Mūsų išeivija, kaip ir kiekviena organizuota visuomenė, turi savo tvarkomuosius organus. Jie, žinoma, nėra valstybinės institucijos, neturi įsakomosios galios, paremtos policinėmis ar karinėmis pajėgomis, tačiau veikia moraliniu būdu. Ta jų veikla tiek yra sėkminga, kiek savųjų žmonių pripažįstama bei remiama. O tas pripažinimas būna juo ryškesnis, kai vadovaujantys bei tvarkantys organai išplaukia iš pačios visuomenės. Diktatūra išeivijoje neįmanoma, nes čia nėra prievartos priemonių, nėra smogiamųjų būrių bei kitų institucijų, galinčių priversti ką nors paklusti kieno nors valiai. Visas mūsų organizuotas gyvenimas tvarkomas demokratiškai būdu. Taip buvo nuo pat mūsų išeivijos pradžios, taip yra ir dabar. Kaip seniau, taip ir dabar yra visa eilė organizuotų vienetų, kurie ne visuomet sutaria net bendraisiais Lietuvos klausimais. Vieningumo išeivijoje niekad nebuvo per daug. Jo nėra per daug ir dabar. Turime keletą pagrindinių veiksmų, kurių pareiga vadovauti išeivijos veiklai, ypač Lietuvos laisvinimo ir lietuvių ugdymo srityse. Juose trūksta sutarimo dėl veiklos būdų, taktikos, bet netrūksta pačioje esmėje — Lietuvos laisvės ir išeivijos lietuviškumo.

DABARTIES išeivija svarbiaisiais atvejais ir žiūri į savo viršūnes-veiksmus. Nuolat iškyla opūs klausimai, liečiantys visą išeiviją ir reikalaujantys vienokio ar kitokio sprendimo. Žinoma, kiekvienas gali bandyti rasti asmeninį sprendimą, tinkamą tik tai sau, bet tuo nepasitarnaujama bendrajai gerovei. Reikia bendro sprendimo, apimančio visą išeiviją, ir tai tokio, kuriuo galėtų vadovautis visi geros valios išeiviai. Toks atvejis buvo pvz. ryšių palaikymas su okupuota Lietuva. Tuo klausimu ilgai ir karštai buvo ginčytasi spaudoje ir įvairiuose suvažiavimuose, kol pagaliau veiksmų konferencija White Plains vietovėje rado priimtą formulę, pritarančią asmeniniams ryšiams, nepritariančią organizacinėms. Nors ne visi su ta formule sutiko, tačiau daugumai tai buvo ir tebėra vadovaujanti gairė. Šiuo metu plačiu mastu iškilo karo nusikaltėlių įsėdėjimo klausimas Š. Amerikoje. Deja, mūsų veiksniai nerodė ir nerodo tam klausimui pakankamo dėmesio. Jie, atrodo, pasijuto užklupti, nors tas reikalas buvo pradėtas judinti prieš keletą metų. Ir spaudoje, ir kitais keliais buvo į tai atkreiptas veiksmų dėmesys, bet nesulaukta jokių rezultatų. Lietuvius kaltinantieji visą laiką telkė medžiagą, ruošė leidinius, o mūsų veiksniai tylėjo pasirinkę stručio politiką.

TOKIA veiksmų laikysena rodo jų budrumo stoką. Kai prasidėjo antpuoliai JAV-se ir Kanadoje, įieškantys paskirų asmenų, lietuvių vardas gana dažnai buvo girdimas nusikaltėlių pusėje. Atsakingi Š. Amerikos pareigūnai, neturėdami tinkamos informacijos tuo klausimu, pradėjo žiūrėti į lietuvių ateivius įtariniais akimis. Reikėjo skubiai veikti, bet ta veikla prasidėjo ne iš veiksmų, o iš privačių pavienių asmenų. Jie pradėjo organizuoti gynybą, kad galėtų padėti nekaltai užpultiesiems, juoba, kad puolęji eilėse pasirodė ir KGB šešėlis. Veiksmų taktika iki šiol buvo tik minimali. Pastaruoju metu su naujais Lietuvos pagrindžio "Aušros" numeriais atėjo ir SOS šauksmas iš Gudijos lietuvių, kurie ten jau daug metų yra naikinami. Tai jau ne pirmas toks jų šauksmas. Visų pirma juo turėtų susidomėti mūsų išeivijos veiksniai ir daryti tai, kas įmanoma tarp-tautinėje plotmėje. Aišku, jie kariuomenės neturi ir jos Gudijon pasiūsti negali, tačiau jiems yra prieinami visi tarptautiniai forumai, kuriuose galima tą klausimą kelti. Apie tai turėtų būti informuotos ir laisvojo pasaulio gūdų-baltarusių organizacijos, Vakarų pasaulio komunistų centrai, jau nekalbant apie kitus forumus. Tai klausimai, kuriuos turėtų svarstyti mūsų veiksmų konferencijos ir baigti prestižinius savitarpio ginčus.

KANADOS ĮVYKIAI

Pradėtos nusikaltėlių pajieškos

Darba Otavoje pradėjo teisingumo ministerio J. Crosbie vasario 7 d. paskelbta komisija, kuriai teks įsėdėti nacių ir naciams tarnavusių karo nusikaltėlių Kanadoje. Komisijos pirmininku yra paskirtas Kvebeko aukščiausio teismo teisėjas J. Deschenes, talkininkais ir patarėjais pasikvietęs kelis advokatus. Pirmiausia buvo pranešta, kad komisijos posėdžiai daugiausia bus uždurti, kai teks apklausti liudininkus. Viešuose posėdžiuose nebus leidžiama minėti kaltinamus asmenų pavardžių. Jos komisijai tegalės būti įteiktos uždaruose vokuose. Teisėjas J. Deschenes išimti padarė tik žydų "B'nai B'rith" organizacijai, kurios atstovams bus leista parūpinti savo liudininkus ir apklausti kaltinamus asmenų ginančius liudininkus. Jo patarėjai nepritarė šiai nuolaidai, nes tada gali prasidėti nusikaltimais įtariamų asmenų šmeižimas keršto

tikslu. J. Deschenes numato tokią galimybę, bet jos tikisi išvengti savo advokatų kontrolėje. Kitos grupės ir komisijos posėdžius nebus įsileistos.

Pirmajame posėdyje taigpi paaiškėjo, kad komisijai iki š. m. gruodžio 31 d. greičiausiai teks paruošti du pranešimai: vieną viešajai informacijai, kitą vyriausybei. Informacinis pranešimas vengs nusikaltimais įtariamų asmenų pavardžių, jiems mestų kaltinimų, kurie ne visada gali būti teisingi. Visi faktai su pavardėmis bus atskleisti vyriausybei skirtame pranešime. Bus įsėdžiama asmenų, nusikaltimus padariusių ne tik pačios Vokietijos teritorijoje II D. karo metais, bet ir jos okupuotose šalyse ar tų šalių okupuotose srityse. Čia, atrodo, turima galvoje Sovietų Sąjungą, kurios net visos europinės dalies vokiečiai neįstengė užimti. Komisijos posėdžių vietos (Nukelta į 10-tą psl.)

Lietuvių vyrų choras "Aras" dainuoja "Tėviškes žiburias" spaudos vakare Anapilio salėje. Diriguoja — V. VERIKAITIS. Šiuo metu choras rengiasi koncertinei išvykai Britanijon

Nuotr. St. Dabkus

Gudijos lietuviai šaukiasi pagalbos

Atsisaukimas į užsienio lietuvių, paskelbtas okupuotos Lietuvos pagrindžio "Aušros" 42 numeryje

Mes, buvę Lydos apskrities, dabar Baltarusijos TSR Varanavo ir buvusios Rodūnios rajonų gyventojai, tautiniu, etnografiniu, istoriniu, religiniu, požiūriu Pelesos, Dubinių, Leliūšių, Piliūnių, Pavalakės, Padzitivio, Sen. Druskininkų, Skirelių, Sukrantų ir kitų vietovių lietuviai — vakariniai dzūkai, lietuvių tautos dalis, po Antrojo pasaulinio karo galutinai atskirti nuo savo tautos kamieno, kreipiamės į Jus, broliai ir sesės lietuviai, gyvenančius vakariniuose kultūringojo pasaulio kraštuose, šiuo savo raštu, kad padėtumėte paskelbti pasauliui apie mūsų nesėkmingas kovas dėl savo kalbos ir kultūros vadinamojo socializmo šalyje, kur didžioji tauta engia mažąsias ir nori jas žiauriomis priemonėmis asimiliacijos tikslais izoliuoti nuo kultūringojo pasaulio.

Nesėkmingos pastangos
Mes, minėtojo Lietuvos pakraščio lietuviai, visą pokario laiką kovojame dėl savo tautinės egzistencijos ir dėl savo tikėjimo. Per pastaruosius dešimtmečius iš Minsko ir Maskvos vyriausybės įstaigų esame pasiuntę apie dvidešimt įvairių skundų bei pareiškimų. Mūsų delegacijos lankėsi TSRS Aukščiausiosios tarybos prezidiume, Religinių kultų komitete, pas Baltarusijos TSR kompartijos vadovus, kompetentingose Gardinos, ties ir rajono įstaigose, prašydamos ir reikalaujamos mūsų neskriausti, laikyti mūsų lygiateisiais Tarybų Sąjungos piliečiais, vykdyti mūsų kraštą liečiančius istorinius nutarimus ir t.t., tačiau iki šiol valstybinės įstaigos ir mūsų pareiškimus ir skundus nieko neatsakė. Todėl šiuo raštu nutarėme kreiptis į Jus, broliai ir sesės, žinodami, kad Jūs galite bent paskelbti pasauliui pateiktus šiame rašte faktus apie mūsų padėtį.

Likimas lėmė, kad mažai lietuvių tautai nuo Mikalojaus Daukšos laikų (16 a.) iki šių dienų reikia kovoti dėl savo kalbos ir kultūros, prieš kurias ilgus amžius kėsinosi kaimynai slavai ir germanai, protarpiais tardamiesi jau sulydę visą Lietuvą ar tam tikrą jos dalį su savo tautomis ir grojo jai laidotuvių maršus. Tačiau tas pats likimas pačiomis kritiškiausiomis valandomis

nuostabiai padėdavo pakelti Lietuvą iš mirties patalo, atsiųsdamas jai tautos pranašų, visuomenės veikėjų, poetų, karių, užburdavo tautiečius ir pakviesdavo juos į kovotojų gretas už Lietuvą.

Šiandien visos Lietuvos vergija tikrai sunki ir rafinuota, o nuo jos atskirtų pakraščiu — dar sunkesnė. Nors lietuvių kalba ir kultūra yra sutvirtėjusi ir per dešimtmečius iškovojusi sau tam tikras teises, tačiau nestingia jai ir senų klasiščių priešų, kurie nuo Ekaterinos II laikų veidmainiškai skelbia meilę, sugyvenimą ir draugystę, o patylosis engia ir stelbia visa, kas nerusiška, o mums, minėtojo pakraščio lietuviams, draudžia kontaktus su savo tėvyne.

Tokių aplinkybių verčiami, šiuo raštu norime Jus, broliai ir sesės lietuviai, nors trumpai supažindinti su savo gyvenimu ir kovos istorija.

Carų ir lenkų laikais

Dar prieš I pasaulinį karą mūsų apylinkėse veikė šiam kraštui nusipelnę kunigai švietėjai — Stašys, Lajauskas, Burbas, Brazauskas, o po karo — Budreckas, Tutinas, Vienožindis. Iš čia kilę mokslo vyrai — istorikas T. Narbutas, gamtininkai broliai Jundzilai, prof. ornitologas T. Ivanauskas.

Laikotarpiu tarp dviejų pasaulinių karų daugelyje Rodūnios, Pelesos, Varanavo apylinkių lietuvių kaimų veikė Vilniaus lietuvių "Ryto" švietimo draugijos daugiau kaip 40 lietuviškų pradžios mokyklų, bibliotekų, vaikų darželių. Čia dirbo tokie veiklūs mokytojai švietėjai kaip Motiejus Bigelis, Valentinas Krečius, Juozas Budėnas, Vincas Dailidka, Elzė Čiurlionytė, Bronė Svagždytė, Antanas Petkelis, Vincas Staselis, Mečislovas Skerla, Vacys Jakutis, Juozas Bujanauškas, Alfonsas Beinorius, Juozas Jonys. Kasmet šio krašto lietuvių valstiečių gabenieji vaikai stodavo į Vilniaus lietuvių gimnaziją, mokytojų seminariją ar kitas mokyklos įstaigas.

Šios srities turtinga folklorą rinko ir tarmės savybes užrašinėjo profesoriai lietuviai — J. Balčikonis, Z. Zinkevičius ir užsieniečiai — Gerulis, Arumas, Otremskis.

Kai prieš II pasaulinį karą mišrios lietuvių parapijos Rodūnios bažnyčioje, kuri pri-

klausė Vilniaus diecezijai, arkivyskupo endeko R. Jalbžinskio laikais nebeliko vietos lietuviškam žodžiui, trečiajame šio amžiaus dešimtmetyje lietuviai atsiskyrė nuo Rodūnios bažnyčios ir pasistatė savo pastangomis, darbu ir užsienio bei vietos lietuvių aukomis, įveikdami tuometinės lenkų valdžios trukdymus, Pelesoje akmeninę iš savo laukų akmenų atskirą bažnyčią ir įkūrė naują lietuvišką Pelesos parapiją.

Prasidėjus II pasauliniam karui ir 1939 m. rugsėjo mėn. žlugus Lenkijos Žečpospolitai, kurios vyriausybė Vilniaus vaivados L. Bocianskio siūlytu metu (1935-1937) lietuvių asimiliavimo tikslais likvidavo visas Vilniaus krašto, taigi ir Lydos apskrities lietuvių švietimo, kultūrinės įstaigas, kraštą užėmusi Tarybų Sąjunga skaitėsi su vietiniais lietuviais ir respektavo jų tautines bei kultūrinės aspiracijas — buvo atidarytos lietuviškos pradžios mokyklos, viešai vartojama lietuvių kalba, leista veikti lietuvių meno savišvietos ir t.t.

Žlugus Lenkijai

Kai žlugus Lenkijos Žečpospolitai, 1939 m. Maskvos sutartimi Tarybų Sąjunga jos užimti Vilnių ir Vilniaus sritį perdavė Lietuvos respublikai, li-
ke už jos ribų lietuviai per savo deputatus 1939 m. spalio mėn. įvykusioje Baltarusijos liaudies deputatų sesijoje pareikalavo prijungti likusias už Lietuvos respublikos ribų lietuviškas sritis prie Lietuvos, — į tų deputatų reikalavimus Tarybų Sąjungos vyriausybė neatsižvelgė; bet vėliau, 1940 m. gegužės mėn. Lietuvos resp. vyriausybei susitarus su Tarybų Sąjungos vyriausybe dėl Baltarusijos TS respublikoje likusių lietuvių repatriavimo į Lietuvą, kilo didelis sąjūdis. Rodūnios, Varanavo ir kitų rajonų centruose buvo suorganizuotos tam tikros repatriacinės komisijos. Ryždamiesi palikti savo ūkius ir namus, rašėsi išvykti į Lietuvos respubliką ne tik tikrieji, bet ir apgudę ar aplenkę lietuviai, nebeimantys lietuviškų. Rodūnios, Nočios, Žirmūnų ir kitose tautiniu atžvilgiu mišrioje apylinkėse buvo susirėmimų su vietiniais pareigūnais, atsisakiusiais surašyti visus norinčius išvykti. Rodū-

nios bažnyčioje, kuri pri-
(Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

PREZ. R. REAGANO APSILANKYMĄ EUROPOJE SUDRUMSTĖ KELIONĖS planuotojų neapsižiūrėjimas. Jis turėjo dalyvauti septynių didžiųjų pramonės valstybių ekonominėje konferencijoje Bonnoje gegužės 2 d., paskui užsukti Ispanijon ir Portugalijon. Ši data beveik sutampa su II D. karo užbaigos Europoje keturiasdešimtmečiu. Sakoma, kad V. Vokietijos kancleris H. Kohlis ta proga pasiūlė apsilankyti Dachau koncentracijos stovykloje ir žuvusių karių kapinėse. R. Reaganas atsisakė stovyklos, kuri daug kam sukeltų skaudžius prisiminimus, bet nutarė užsukti į vokiečių karių kapines Bitburge, norėdamas pabrėžti, kad Europa jau 40 metų džiaugiasi taika. Buvusieji priešai dabar yra tapę draugais. V. Vokietija yra Atlanto Sąjungos nare, pasirošusi ginti V. Europą.

Iš Bitburgo A. Hitleris 1944 m. gruodžio 16 d. buvo pradėjęs paskutinę savo ofenzivą, norėdamas užimti Antverpeno uostą. Aštrios kovos Belgijoje vyko tarp vokiečių ir amerikiečių dalinių. Planuotojams atrodė, kad R. Reagano apsilankymas gegužės 5 d. vokiečių karių kapinėse bus gera proga pabrėžti dabartiniam Amerikos ir V. Vokietijos suartėjimui, užtikrinusiam taiką Europoje. R. Reaganas teisingai pastebėjo, kad buvusį II D. karo priešų dabartiniai vadai, viešėdami Vašingtone, aplankę amerikiečių karių kapines Arlingtone ir juos pagerbia gėlių vainikais. Bitburgo kapinėse palaidoti 1.962 vokiečių kariai, kurių 47 priklausė SS daliniams.

Netikėtas triukšmas

Dėl tų SS karių triukšmą pradėjo kelti JAV žydų veikėjai, organizacijos ir net karo veteranai, kurių eilėse taip pat yra žydų. Pasigirdo priekaištų, kad prez. R. Reaganas atsisakė pagerbti Dachau stovyklos aukas, o pasirinko SS žudikus. Bitburgo kapinės spaudoje neteisingai buvo pradėtos vadinti SS kapinėmis, nors ten palaidoti tik 47 SS nariai, priklausę tankų daliniams, nieko bendro neturėjusiems su koncentracijos stovyklomis. Dar labiau žydus suerzino R. Reagano pareiškimai, kad didžioji žuvusių dalis yra mobilizuoti ir kariuomenės įjungti paaugliai, kuriuos taip pat galima laikyti A. Hitlerio aukomis. Nemalonus staigmenos prez. R. Reaganas susilaukė Baltuosiuose rūmuose iš žydų kilmės rašytojo E. Wieselio, kuris yra JAV holokausto atminimo tarybos pirmininkas. Kai jam buvo įteiktas JAV kongreso aukso medalis, E. Wieselis, vaikystės metais susipažinęs su nacių koncentracijos stovyklomis, verkdamas pradėjo maldauti prez. R. Reaganą, kad jis atsisakytų apsilankymo Bitburgo kapinėse. Numatyto apsilankymo prez. R. Reaganas negalėjo atšaukti, tik pranešė, kad gegužės 5 d. pirmiausia aplankys Bergen-Belzeno stovyklos vietovę, kur dabar yra parkas su paminklu ir 14 masinių kapų, o tada malūnsparnių skris į karių kapines Bitburge.

Išvadavimo sukaktis

Izraelyje eismo sustabdymo ir dviejų minučių tyla balandžio 18 d. buvo prisimintas koncentracijos stovyklų Vokietijoje išlaisvinimo keturiasdešimtmetis. Praėjusią savaitę maža žinute buvo pranešta, kad kareivis D. Ben-Simolas, iššovęs prieštankinę raketą į arabų autobusą Jeruzalėje 1984 m. spalio 18 d., buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Raketos sprogime žuvo vienas arabas, 10 buvo sužeisti. Ankščiau jis įmetė granatą į arabų kavinę Jeruzalės senamiestyje, sužeisdamas keturis asmenis. Teisme teisinosi, kad abiem atvejais norėjo atkeršyti arabams už žydų užpuolimus. — Federacinis teisėjas J. Battisti JAV-se nutarė išduoti teismui Izraelyje ukrainietį J. Demjaniuką, iš kurio anksčiau buvo atimta JAV pilietybė. Jis buvo kaltinamas žydų žudymu Treblinkos koncentracijos stovykloje, kur kalinijai jį vadindavo Ivanu žiauriuoju. Gynėjai teigė, kad tai buvo kitas asmuo. Galutinį sprendimą išdavimo reikalu turės padaryti valstybės sekr. G. Shultzas.

Raketos Afganistane

Diplomatiniai sluoksniai Kabule teigia, kad Afganistanas susilaukė dvilikos trigalvių vidutinio nuotolio "SS-20" raketų su branduoliniu užtaisais. Jos yra išdėstytos slaptoje sovietų aviacijos bazėje Šindande, 724 km į vakarus nuo sostinės Kabulo. Spėjama, kad tos raketos nukreiptos į Britaniją priklausantį Diego Garcia salą Indijos vandenynė. Saloje savo būrą turi JAV karo laivynas, ten įsirengę ryšių centrą su atominiais povandeniniais "Polaris" tipo laivais. Saloje taipgi yra nusileidimo ir pakilimo takai didiesiems "B-52" bombonešiams, kurie yra prietaikyti branduolinių bombų. Šia baze siekiama atsvaros prieš Sovietų Sąjungos karo laivus. Afganistano premjero pavaduotojas S. Mangalas sovietų laikraštyje prisipažino, kad partizanai penkerių metų laikotarpyje sunaikino 2.000 viešųjų pastatų, nupjovė šimtus elektros laidų, 5.500 km ilgio telefono linijų. Nuostoliai siekia \$45 milijonus.

Šiame numeryje:

I viršūnes žiūrint

Išeivijos veiksmų budrumas ir esamoji būklė

Gudijos lietuviai šaukiasi pagalbos

Pagrindžio "Aušroje" paskelbtas atsisaukimas į užsienio tautiečius

Šventovėje malūnas, pamaldos kapinėse

Persekiojami Žaliosios tikintieji Lietuvoje ir jų skundai

Didžiųjų karo audros

Čekoslovakijoje atsidūrusių lietuvių grupės pergyvenimai

Nesėkmingos derybos dėl Vilniaus

Istoriniai duomenys apie bandymus susitarti su lenkais

Dabarties jaunimas pavergtose Lietuvoje

Lietuvos pagrindžio "Aušra" apie dabartines nuotakas

Trisdešimt penkeri metai "Gyvatariui"

Tėsinys pokalbio su grupės vadove Genovaite Breichmaniene

Alanto novelės "Gelmių balsai"

Rašytoja Alė Rūta apie naująjį leidinį

Visuomenės užmiršti klierikai

Negausūs lietuviai klierikai Romoje ir visuomenė

Kuris iš jų buvo sotesnis?

Tęsiant diskusijas ryšium su leidiniu "Laisvės besiekiant"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — \$20, pusmetinė — \$11, mėnė — \$25 (Amerikoj — JAV doleriais).
Pavieniai numeriai — 50 ct.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$20.00 per year, \$11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage pending at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

AŲA JONUI RIŠKUI

iškeliavus amžinybėn Lietuvoje,

jo seseriai šaulei ANICETAI DEKSNIEŅEI, jos sūnui KAZIUI, dukroms — DARIJAI ir LAIMAI liūdesio valandoje reiškiamame nuoširdžią užuojautą —

*DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba
Hamiltono*

AŲA ELZBIETA JONŪNIENEI

mirus,

jos brolių JUOŽĄ PAŽEMECKĄ nuoširdžiai užjaučiame —

*"North Sylva Co. Ltd."
valdyba ir tarnautojai*

AŲA JUOŽAS ŠMITAS

staigiai mirė

1985 m. balandžio 11 d. Vankuveryje, B.C. Liūdesio valandoje reiškiamame nuoširdžią užuojautą — velionies žmonai ADELEI, jo dukrai ir sūnui su šeimomis, tetai ONAI GULBINIENEI ir A. SMILGIŲ šeimai —

Stasė ir Antanas Kenstavičiai

AŲA ANTANUI RINKŪNUI,

pedagogui, žurnalistui, žymiam visuomenės veikėjui

mirus,

reiškiamame nuoširdžią užuojautą žmonai, dukrai su šeima ir kitiems artimiems giminėms —

*Kanados lietuvių žurnalistų
sąjunga*

Buvusiam Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkui, tarybos nariui, visuomenės veikėjui ir švietimo darbuotojui

a.a. ANTANUI RINKŪNUI

mirus,

reiškiamame nuoširdžią užuojautą jo liūdintiems artimiesiems — žmonai JUZEI RINKŪNIENEI, dukrai GIEDREI PAULIONIENEI bei jos šeimai, broliui JONUI RIMKŪNUI ir kitiem giminėm —

*Kanados Lietuvių Bendruomenės
krašto valdyba*

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Šaldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Tunylos odisėja

Jo gyvenimo odisėja tokia. Per pirmąjį pasaulinį karą rusai jį mobilizavo ir pasiuntė į pietų frontą. Jis Austrijoje pateko į vokiečių nelaisvę. Karui pasibaigus, buvo paleistas ir keliavo pėsčias namo į Lietuvą. Bekeliaudamas Čekijoje užsibuvo ilgiau gavęs šitame Bžezenos kaimelyje darbo. Vėliau vedė čekaitę ir susilaukė dukters Milados, kuri yra jau 19 metų.

Ponas Tunyla turi tik du hektarų žemės, kurią nusipirko iš savo santaupų. Jo visą ūkį sudaro dvi karvės, dvi ožkos, viena telyčia, daug karvelių ir krakilių. Jei dar pridėsime šešias vištas su gaidžiu ir tris mažus žąsiukus, tai ir visas ūkis.

Šis lietuvis mus sutiko maloniai, kaip savo brolius tautiečius. Jis pats savo mūrinėje pirkelėje labai mažai vietos teturėjo, nors jo šeima irgi nedidukė — tik trys. Jie susispaudė ir užleido mums vieną kambarėlį su dviem lovom, kuriame ir talpinomės šei žmonės.

Bžezena yra nedidelis kaimelis — miestukas. Jame yra per 200 gyventojų. Jis yra išsistatęs palei kelią, einantį per Rokycany į Pilzeną. Jį kerta kitas kelias, einąs į kaimą Valduch. Čekoslovakijos beveik visi keliai yra asfaltuoti arba gerai žvyruoti. Gyvenamieji namai yra mūriniai, daugelis dviejų ar trijų aukštų. Tokiame kaimelyje gyventojai turi visus didelių miestų patogumus: elektrą, vandentiekį, kanalizaciją. Butai švarūs, gerai įrengti.

Šioje apylinkėje gyventojai nėra turtingi, daugiausia smulkūs ūkininkai ir darbininkai. Daugelis čia gyvenančių darbininkų dirba anglų kasyklose arba Škodos fabrikuose Pilzeno mieste.

Nureligėję gyventojai

Šių apylinkių gyventojai yra nutolę nuo religijos, panašiai, kaip ir visoje Čekoslovakijoje. Beveik galima būtų pasakyti, kad čekams yra likęs tik katalikų vardas. Daugelio šių apylinkių gyventojų pažiūros nedaug kuo skiriasi nuo tikrų komunistų, nes materializmas yra paveręs jų galvoseną ir sielą.

Sekmadieniais daugelis ūkininkų darbuojasi laukuose. Jų jaunimas ieško visų miesto mandrybių — teatro, šokių ir dykaduoniavimo. Čia šokama labai daug — šeštadieniais, sekmadieniais ir net šokiomis dienomis. Mergaitės ir berniukai puošia savo krūtines sidabriniais ir auksiniais reteželiais, kabančiais ant kaklo su kadarojančiais laimės fetišais. Pavyzdžiui, nr. 13, bateliai, širdukės, šuniukai, katytės, mergaitės ar berniuko paveikslėlis arba kitoks "cinciliukas". Nei vieno nemačiau nešiojant kryželio. Jaunimo moralė yra gana žemo lygio.

Kaimiečiai tiek darbininkai, tiek ūkininkai yra apsišvietę — skaito laikraščius ir knygas. Kaimuose turi net ir sporto klubus. Tiek ūkininkai, tiek darbininkai yra organizuoti daugiausia partiniais pagrindais. Ūkininkai priklauso agrarų partijai, o darbininkai — socialistų arba komunistų.

Kaime yra pradžios mokykla, siuvėjas, šaltkalvis, stalius, duonos kepykla, pieninė, skerdykla ir net trys krautuvės.

Maisto problema

Gyventojai maitinasi pagal vokiečių įvestas korteles, nes visą pagaminatą maistą turi pristatyti į didesnį miestą. Mums, čia naujai atvykusiems, teko daug vargo pakelti su maitinimosi problema, nes be kortelių gauti ką nors buvo neįmanoma. Su savim atsivežtas maistas jau balandžio 18 d. išsibaigė. Nebeturėjome daugiau ir maisto kortelių. Nors šiame kaimelyje buvo maisto krautuvė, bet be kortelių nieko nepardavė. Kaimo seniūnas "įsibrovėliais" nesirūpino, bet patarė prisistatyti Rokycany miesto valdžiai, kuri galėsianti išduoti ir maisto korteles.

Didžiųjų karo audrose

A. a. kunigo Petro Ažubalio ir kitų tautiečių pergyvenimai bei nuotykių II D. karo metu, įieškant kelią į laisvę

PETRAS VILUTIS

Pasiėmė savo ir p. Ažubalies dokumentus, mudu su kun. Petru nužingsniauome pėsčiom 8 km į miestą Rokycany, kuris turi apie 25,000 gyventojų. Miestas buvo keletą kartų amerikiečių ir anglų bombarduotas, daugiausia mažomis padegamomis bombomis. Labiausiai buvo sužalota geležinkelio stotis.

Ekspedicija mudviem pavyko. Valdžios žmonės buvo sukalbami ir net gana palankūs, ypač pristačius kun. Petrą kaip dvasiškį. Gavome net papildomai maisto kortelių.

Atgal į Bžezeną grįžome per Valduchy kaimelį. Netoli šio kaimelio, ant kalniuko, gulėjo nukritęs amerikiečių lėktuvas. Jį pašovė vokiečių priešlėktuvinė, kovojant virš Pilzeno miesto balandžio 14-15 d.d. Didžiulis plieno milžinas, sužalotas kulų su palaužtu vienu sparnu, gal daugeliui atnešęs mirtį, ramiai ilsisi apstotą civilių žmonių būrio. Vaikai landžiojo po vidų ir jį lupinėjo, atsukinėjo net varžtus. Trys vyrai kulkosvaidžius iš jo išmontavo. Šie visi trys žmonės buvo čekai, galimas dalykas — partizanai. Mums pasiteiravus, kaip lėktuvas nukrito ir kur lakūnai, jie šypsodami pasakė, kad lakūnai miške.

Tik ką mums atsitolinus nuo lėktuvo, iš už kalno išlindo amerikiečių "medžiotojas" ir pradėjo šaudyti. Žmonių būrys išbėgiojo į visus šonus ir plieno milžiną paliko vėl ramiai vieną ten tūnoti, iki vokiečių policija jį likviduos.

Dvaras nepriėmė

Pavasaris ateina dideliais žingsniais. Saulė pasidarė jau karšta, išdžiovinavo žemę ir griovius vandenį. Didelis parkas, esąs čia pat prie šio kaimelio, kuris anksčiau priklausė vienam čekui baronui, pasipuošė žiedais ir žalumu. Tačiau šiandieną tuose didžiuliuose trijų aukštų dvaro rūmuose gyvena vienas nutukęs vokiečių nacių savo sargyba.

Kadangi per mūsų tautietį Tunylą taip mažai mums šešioms vietos, ir man su kun. Petru tenka miegoti ant grindų, tai mudu prisiartinome prie šių rūmų, tikėdamiesi sueiti į kontaktą su tuo nacių ir paprašyti išnuomoti bent vieną kambarį. Prie durų mus pasitiko pirmiausia šunys, o paskui ir sargybiniai. Sargybiniams reikalą išdėstę, gavome aiškų atsakymą: "Joks pašalinis pilietis čia neturi teisės įkelti kojos." Taip mūsų vizitas pas viskuo pertekusį nacių baigėsi nesėkmingai.

Dienos bėgo, nešdamos nežinią. Su kun. Petru, pasinaudodami saulėtų dienų malonumais, eidavome į minėto nacių parką pasikaitinti saulėje, paskaityti knygas, kurias buvome atsivežę.

Kun. Petras, neturėjo sąlygų laikyti kas dieną šv. Mišias. Pasinaudojo šios gražios gamtos šventove, jis skaitydavo maldas iš savo brevijoriaus ir už savo tėvynę Lietuvą, kuri jau buvo vėl kaninama žiauraus raudonojo okupanto. Taip kasdieną jis meldavosi mudviem išėjus į gamtą.

Radio pranešimai

Kartais vakarais ateidavo pas mūsų šeimininką Tunylą kaimynai čekai pasiklausyti radio žinių. Mat Tunyla Ignas turėjo gerą, stiprų aparatą ir aukštą anteną. Jie čia klausėsi ne Vokietijos, ar Čekoslovakijos radio, bet slapta iš Anglijos Londono čekų arba vokiečių kalbomis. Iš ten žinios buvo neiškraipytos, teisingai nušviečiančios karo eigą bei frontų padėtį.

Vokiečiai buvo įsąkę čekams prie kiekvieno savo radio aparato priklijuoti vokišką "Ord-nung": "Už užsienio radio klausymą mirtis!" Toks "Ord-nung" švytėjo ir ant Tunylos radio aparato. Tačiau dabartiniu metu amerikiečiams taip užvaldžius šios apylinkės erdves, čekai vokiečių nebebuvo ir jų "ordnunge" sabotavo.

Pagaliau vieną dieną matome — per kaimelį važiuoja daugybė sunkvežimių ir auto-

mobilių su vokiečių bėgliais. Jie, prisikrovę visokio lobio, kraustosi į savo "Vaterlandą", bijodami pakliūti į žiauraus komunizmo nagus. Žinoma, Pilzenas yra paskutinis kelio galas ir dargi šelstančios kovos sukuryje. Čia vokiečių kariai gana kietai laikėsi. Praslinko jau trys savaitės nuo amerikiečių intensyvaus kasdienio Pilzeno miesto ir jo apylinkių bombardavimo. Atslinko balandžio 29 diena. Jau ir pavaršar išsiskleidė pilnu grožiu pievose, laukuose ir miškuose. Visi žmonės čia laukia vokiečių kapituliacijos bei ramybės.

Gegužės 1 d. Londono radijas pranešė, kad vokiečių karinė vadovybė pasiūlė kapituliaciją prieš amerikiečius ir anglus, bet ne prieš rusus. Tačiau tokią kapituliaciją sąjungininkai atmetė. Taip pat buvo pranešta, kad tą pačią dieną Hitleris nusižudė.

Paskutinės karo dienos

1945 m. išaušo gegužės 2 diena. Diena buvo labai palanki amerikiečių lėktuvams "medžiotojams". Kaž kodėl jie šiandieną buvo tingūs ir vis nesirodė šių apylinkių erdvėje. Kažkas ne visai normalu.

Bžezenos kaime didelis sujudimas. Žmonės bėgioja vieni pas kitus, grupuojasi. Viena moteriškė, atbėgusi pas Tunylą-Tumusonį, pasakojo, kad vokiečiai Rokycany mieste atiduoda čekų partizanams įstai-gas. Vokiški skelbimai ir iš-kabos nuimamos ir užrašoma tik čekiškai. Vokiečiai pasitraukia iš Rokycany ir Pilzeno.

Šiam gandai pasklidus, visas kaimas pasipuošė čekišk-kom vėliavom. Buvo ir tokių, kurie iškabino sovietų kruvinąją. Komunistai ant tvorų ėmė rašinėti "Živ Stalin, živ rudąją armadą".

Miške girdėjosi šaudant. Matyt, čekų partizanai miklino savo ginklus. Šiuo metu amerikiečių lėktuvai už kaimelio laukuose numetė keletą bombų, matyti, lakūnai nebe-norėjo jų išmesti ant miesto, o grįžti į bazę su bomba buvo negarbinga ir nepatogu.

Kilo didelis sujudimas ir iš-gastis mūsų kaimelyje, kai čekų partizanų žvalgai pranešė, kad atvyksta vokiečių šarvuočiai. Dabar kuo greičiausiai čekiškios ir sovietiškos vėliav-os dingo nuo visų namų.

Netrukus per šį kaimelį riedėjo 30 vokiečių šarvuočių. Vėliau pražygiavo ir pėsčiųjų kolona, pilnai ginkluota. Vienas vokiečių puskarininkis, praeidamas pro bežiopsančius gatvėje žmones, tarė: "Schon Ende" ir pats nusišypojo. Matyt, buvo patenkintas, kad grįžta į tėvynę gyvas.

1945 m. gegužės 3 d. Prahos radio stotis pateko į čekų sukilėlių rankas ir prabilo čekiškai — pranešė, kad mieste vyksta žiaurios kautynės su vokiečiais, kad nacių SS šarvuočių dalinys apsupo Prahą. Partizanai šaukiasi amerikiečių ir rusų pagalbos.

1945 m. gegužės 5 d. iš Rokycany miestelio atvyko į mūsų kaimelį Bžezeną vienas pranešėjas. Jis apskelbė, kad Rokycany ir Pilzena yra iškeltos čekiškios vėliavos, vokiški už-rašai nutrinti, vokiečiai meta ginklus ir bėga.

Kaimelio gyventojai entuziastingai sutiko tokią links-mą žinią. Jie bėgiojo po gatves, šaukdami "Svaboda, svaboda!" Greit iškėlė čekų vėliavas: baltą-mėlyną-raudoną. Šalia čekiškų vėliavų ant daugelio namų kadoarojo ir komunistų vėliava. Apie amerikiečių vėliavų iškėlimą niekas nė nepagalvojo. Galimas dalykas, kaimiečiai nė nežinojo, kaip ji atrodo ar neturėjo medžia-gos jai pasigaminti. Tačiau gal didžiausia priežastis buvo ta, kad čekai daug labiau laukė rusų, negu amerikiečių. Rusus laikė tikraisiais savo broliais, tikraisiais išvaduo-tojais iš rudojo nacizmo.

(Bus daugiau)

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata — \$20, JAV-se — \$20 amerikietišku. Naujam skaitytojui — \$15.00.

PRANEŠIMAS

AŲA PETRAS RIDIKAS

mirė Australijoje 1985 metų balandžio 17 dieną. Paliko liūdinčią žmoną KASTULĘ, sūnų ir dukrą su šeimom, keturis vaikaičius, du brolius Lietuvoje, brolių ir seserį MARIJĄ RICKEVIČIENĘ Toronte —

Marija Rickevičienė

Mirus Kaune

STASIUI PRANCKEVIČIUI,

jo brolių PETRĄ ir žmoną VERNĄ nuoširdžiai užjaučia —

*L. V. Bakšiai
J. A. Palmeriai
A. Buinys*

Mylimam vyrui ir tėvui

AŲA ANTANUI RINKŪNUI

mirus,

žmonai JUZEI RINKŪNIENEI, dukrai GIEDREI RINKŪNAITEI-PAULIONIENEI ir šeimai bei artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą —

Angelika ir Juozas Sungailos

AŲA

ANTANUI RINKŪNUI

kolegai humanitarui mirus,

liūdžiu drauge ir nuoširdžiai užjaučiu vyro netekusią mieląją JUZĘ, tėvo netekusią GIEDRĘ, auklėtojo, mokytojo — jaunąją išsivijus kartą, veikėjo — Lietuvių Bėndruomenę, organizatoriaus — kultūrinius, visuomeninius sambūrius —

Dr. Marija P. Ramūnienė

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju visiems draugams ir pažįstamiems, guodusiems mane liūdnose valandose, netekus brangaus vyro

a. a. ANTANO KLIMO,

atsilankiusiems laidotuvių namuose, dalyvavusiems maldose prie karsto, palydėjusiems velionį į ramią amžinybę.

Dėkoju Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui, Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, ir prelatui J. Tadaraukui už gedulines Mišias; velionies seseriai — už solo giesmies, D. Garbaliuskienei — už akompanavimą, L. Marcinkutei — už vargonavimą.

Dėkoju nešusiems velionies karstą, aukojusiems šv. Mišioms, Kanados lietuvių fondui, Vėžio draugijai, spaudai, atsiuntusiems gėles.

Ačiū Toronto, Hamiltono, Kalifornijos ir Floridos lietuviams, pareiškiusiems užuojautas laikraščiuose ir asmeniniuose laiškuose.

Taip pat reiškiu padėką dr. A. Šalkui ir dr. King už velionies gydymą bei priežiūrą.

Dėkoju savo draugėms už paruoštus laidotuvių pusryčius mano namuose.

Sunku tinkamai išreikšti padėką visiems tokiu liūdnu momentu, netekus nuoširdaus gyvenimo draugo — vyro. Teatlygina Jums Dievas už Jūsų nuoširdumą man ir a.a. Antano sūnui Jonui.

Žmona Pranutė Radzevičiūtė-Klimienė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUITEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas — St. Prakapas.
Tel.233-4486

KAZLAUSKAS

Procesija okupuotoje Lietuvoje. Matyti ir jaunimo, nors jam dalyvauti tokiose apeigose sovietinė valdžia draudžia

Gudijos lietuviai šaukiasi pagalbos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nios rajono pareigūnai visai atkalbinėjo gyventojus nuo repatriacijos. Kai ir tai nepadėjo, į rajoną buvo atsiųsta iš Minsko apie 300 propagandistų — jų niekas neklausė. Visi vieningai reikalavo leisti repatrijuotis arba perduoti šias sritis Lietuvai.

Atskirti nuo Lietuvos

1940 m. birželio 15 d. įvykiai Lietuvos respublikoje viską nutraukė. Kai Tarybų Sąjungos vyriausybė panaikino nepriklausomą Lietuvos respubliką ir suvaidino „savanorišką“ Lietuvos įstojimą į Tarybų Sąjungą farsą, tų pačių metų rugpjūčio 3 d. TSRS Aukščiausios tarybos sesijoje Baltarusijos TSR kompartijos pirmasis sekretorius Ponomarenka pasiūlė grąžinti Lietuvai švenčionių, Varanavo, Rodūnios rajonus ir gretimų rajonų lietuvių gyvenamais kaimais. Toks aukšto asmens pasiūlymas tarybinėje santvarkoje esti būtinai iš anksto suderintas su aukščiausiąja partijos ir vyriausybės vadovybe ir būtinai visais balsais nubalsuojamas. Tačiau, deja, nutarimas nebuvo pilnai įvykdytas — žymi dalis Varanavo ir Rodūnios rajonų lietuviškų kaimų liko už Lietuvos TSR ribų. Lietuvai tebuvo grąžinti Rodūnios rajono Dubičių, Kaniavos ir Rūdnios apylinkių kaimai, o gretimais Nočios, Rodūnios, Piliakalnio, Smilginių, Pelesos, Pavalakės, Pamedės, Sen. Druskininkų apylinkės pasiliko Sovietų Baltarusijoje. Mat ir Sovietų Baltarusijoje ir Rusijoje veikia seni carų apetitai — kuo daugiau pagrobti. Gerai, kad Lietuva „savanoriškai“ ir „džiūgaudama“ laidojo savo nepriklausomybę (tik, gink Dieve, neprasitar, kad pro ašaras, svetimų šnipų ir tankų apsupta) ir įėjo į „tarybinių tautų šeimą“, bet dar geriau, kad ji įėjo kaip galima labiau apčiulpta ir apkarpyta. Juk visi tiek „savanoriškai“ už viską buvo priversta „dekoti ir džiaugtis“.

Vokiečiai ir vėl sovietai

Vokiečių okupacijos metais (1941-1944) Vilniaus krašte, taigi ir buv. Lydos apskrityje, priviso šovinininės slaptosios lenkų „armijos krajojvos“ (AK) „karių“ kurie ruošė dirvą lenkų įsivaizduojamai pokarinei didžiąjai Lenkijai kurti. Ši Lenkija turėjo apžioti visą vidurio Europą ir, savaime suprantama, Baltijos respublikas (Lietuvą, Latviją, Estiją). AK visų pirma ėmė žudyti lietuvių veikėjus, kurie buvo nepageidaujamais elementais būsimajai Lenkijos „mocarstviui“ nuo jūros iki jūros. Tuo būdu vokiečių okupacijos metais įsigalėjo lenkiškas teroras, nuo kurio žuvo nemaža dorų lietuvių, jų tarpe mokytojas Ziegždrynis.

1944 m. Raudonoji armija, išvyjusi iš Lietuvos vokiečius, likvidavo AK būrius, o lietuvių atžvilgiu pakeitė savo taktiką: uždarė lietuvių mokyklas ir kitas įstaigas, lietuvių vaikų suvarė į rusiškas bei gudiškas mokyklas, kuriose ne žodžio nebuvo lietuviškai, į vietinius savivaldybės organus neįsileido lietuvių, jų vietą užėmė lenkai, pasuose užrašy-

ti gudais-baltarusiais (lenkais) ir pasus Baltarusijos TSR buvo uždrausta rašyti). Kaip ir reikėjo tikėtis, dabar prasidėjo nauja akcija prieš lietuvius. Užsimaskavę baltarusiais ar rusais, lenkų šovininistai nutarė suimti visų gerbiama veiklų Pelesos kleboną J. Vienažindį, o netrukus uždare Pelesos bažnyčią, nugriovė jos bokštą ir bažnyčią pavertė sandėliu, kai tuo tarpu nebuvo paliesta nė viena apylinkės vadinama lenkiška bažnyčia (baltarusiams katalikams nuo seno pamaldos laikomos lenkiškai).

Sustiprėjo antilietuviška veikla, lietuvių gyventojų persekiojimas ir stebėkles, miešas skaitytajau, buvo uždrausti visi kontaktai su Tarybų Lietuva. Ne tik iš Pelesos, Smilginių ir kitų šios apylinkės kaimų, bet ir iš Gervėčių, Apso, Brėslaujo apylinkių lietuviškų kaimo bibliotekų buvo išmestos ir sunaikintos lietuviškos knygos, o pašto skyriams uždrausta priimti lietuviškų Lietuvos TSR laiškausių, prenumeratą. Vietiniai valdžios organai nuo to laiko iki šiol neįsileidžia iš Tarybų Lietuvos į Tarybų Baltarusijos lietuviškų kaimus jokios meno saviveiklos. Uždrausta čia lankytis iš Tarybų Lietuvos organizuotai ar neorganizuotai turistams, studentams, kraštotyrininkams. Vietinė milicija, saugumas ir administracijos darbuotojai ne kartą sulaiko svečius iš Lietuvos, juos tar-do, krato, sunaikina foto juostas, atima Lietuvoje išleistas knygas. Jei iš Tarybų Baltarusijos valdomų lietuviškų sričių jaunuoliai ištrūkę į Tarybų Lietuvą baigia čia kokią mokyklą, tai dirbti jiems savo gimtajame krašte draudžiama.

Lenkomanės siautėjimas

Nors ir draudžiami Tarybų Baltarusijos lietuviškų sričių kontaktai su Lietuva ir vice versa — Tarybų Lietuvos su atskromis nuo jos lietuviškomis sritimis, tai vis dėlto yra ir Tarybų Baltarusijoje žmonių, kurie kontaktus nori palaikyti, ypač kai oficialiai Tarybų Lietuva draugiškai „lenktyniauja su Tarybų Baltarusija visose gamybos srityse“ (mat Tarybų Sąjungoje natūrali konkurencija paversta visiems įkyrėjusi lenktyniavimu). Toks buvo „Lenkijai putį“ kolūkio pirmininkas, II pasaulinio karo veteranas Arkadijus Lapko. Jo laikais neįsileidžia įspūdį palikdavo bendros vakaronės Vilniuje su Tarybų Lietuvos lietuviiais ir Smilginių, Dubinių, Pelesos, Pavalakės kaimuose Vilniaus universiteto studentų kraštotyrininkų, kuriems sumaniai vadovavo prof. Č. Kudaba, apsilankymai tautosakos rinkimo tikslais. Bet ir už tokį bendrų vakaronių toleravimą ir simpatijas lietuviams, už nuoširdų bendravimą su jais Lapko prarado valdžios pasitikėjimą, ir Varanavo rajono partijos komitetas atleido jį iš darbo, o vėliau pasiūlė išsikelti kitur. Į jo vietą buvo paskirta jau anksčiau pagarsėjusi šiose apylinkėse savo šovinininėmis tendencijomis lenkomanė Liucija Žilinskaja. Ji pirmoji Varanavo rajone uždraudė viešose vietose kalbėti lietuviškai. Už

jos įsakymo nevykdymą kelias Pelesos gyventojų nubaus-ta piniginėmis baudomis.

Uždraustos net mokslinės ekspedicijos

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Lietuvių kalbos ir Literatūros institutas, Vilniaus universiteto filologijos fakultetas, LTSR kraštotyros ir paminklų apsaugos komitetas bandė organizuoti kraštotyros ekspedicijas į Baltarusijos TSR lietuviškas sritis. Paskutinė tokia ekspedicija sužlugo 1975 m. vasarą. Vilniaus universiteto pagrindinių rūmų kieme susirinkusiai mokslininkų, studentų, mokytojų grupei buvo pranešta, kad Varanavo rajono vadovai atsiskaitė išleisti kraštotyrininkus. Šit kaip keistai atrodo faktas, kad tos pačios TSRS valstybės piliečiai neturi teisės laisvai keliauti net mokslininkais. Mat šovininistams tokios kelionės kelia baime, kad svečiai nekurstytų meilės Lietuvai.

Pastaruosiu laiku minėtojo rajono vadovai jau neįsileido į lietuviškų kaimus net rusų, baltarusių ar kitų tautybių mokslininkų. Antai 1979 m. liepos mėn. į Pelesos kaimą atvyko grupė TSRS Mokslų Akademijos mokslininkų, kuriems vadovavo žinomas baltų kalbų tyrinėtojas, prūsų kalbos žodynų autorius, slavistikos ir baltistikos instituto mokslinis darbuotojas V. Toporovas. Nenujausdamas nieko blogo, Pelesos aštuonmetės mokyklos direktorius Stračinskas apgyvendino svečius mokyklos bendrabutyje. Tasai rusų mokslininkas iš Maskvos domėjosi šio krašto tautosaka, bendravo su vietos gyventojais. Tai nepatiko rajono pareigūnams. Į bendrabutį, kuriame gyveno V. Toporovas su šeima, įsibrovė milicijos, saugumo, liaudies švietimo ir kitų rajono žinybų atstovų lydimas, rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas I. Kuzmičius. Pareigūnai pareikalavo asmens dokumentų, svečius ištardė, bute padarė kratą ir pagrase, kad be Varanavo rajono vadovybės žinios čia jie daugiau nekeltų kojos (sic!).

Tai tokia yra tvarka valstybėje, kur viešpatuoja kumščio teisė ir didžiavalstybinis šovinizmas, kadaise piktai pasmerkta šios valstybės kūrėjo Vladimiro Uljanovo-Lenino, šiandieninio TSRS valstybės ir kompartijos tarybinio dievačio.

Malonėkite šias žinias, kur galima paskelbti. To labai prašome dar kartą. Už žinių tikrumą atsakome.

Pianino technikas

A. BRIČKUS

gali sustvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.
Skambinti 762-6128 Toronte.

Bookbinding Studio

“SAMOGITIA”

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station “B”
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Nesėkmingos derybos dėl Vilniaus

Lietuva reikalavo 10 milijonų dolerių iš Lenkijos už Želigovskio padarytus nuostolius

STEPAS VARANKA

Trumpame nepriklausomos Lietuvos gyvenimo laikotarpyje buvo daug skaudžių momentų. Vienas skaudžiausių — tai Vilniaus atplėšimas nuo Lietuvos kūno.

Derybos Šveicarijoje

Tiesioginės lietuvių-lenkų derybos dėl susisiekimo geležinkeliais 1925. X. 25 baigėsi be konkrečių rezultatų. Jos vyko Šveicarijoje, Ženevoje. Nepasitenkinimą dėl jų Lietuvos atstovams Paryžiuje ir Londone pareiškė tų vyriausybių atstovai. Chamberlain pareiškė Lietuvos įgaliotiniam ministrui E. Galvanauskui: lietuviai turi daryti nuolaidas. E. Galvanauskas paaiškino, kad Lietuva negali daryti jokių kompromisų Vilniaus sąskaita. Tokia nuomonė esanti ne tik visų partijų, bet ir visos lietuvių tautos.

Lietuvos atstovo V. Sidzikausko pranešime iš Berlyno sakoma: Vokietija neatsisakanti palaikyti Lietuvą jos diplomatinėje kovoje prieš Lenkiją, bet Lietuva neturinti sunkinti Vokietijos padėties. Patarė derybose apsiriboti tik miško plukdymo suregulavimu. Tos problemos išsprendimas patenkintų Angliją. Dėl santykių išlyginimo į platesnes diskusijas patarė nesiiešti.

Lenkija Voldemaro vyriausybei 1928. II. 9 buvo atsiuntusi notą dėl naujų derybų. Voldemaras į notą atsakė tik vasario 26 d., kad sutinka pradėti derybas.

Derybos Karaliaučiuje

Lenkijos vyriausybei pasiūlymą priėmus, derybos prasidėjo 1928 m. kovo 30 d. Lenkijos atstovo Augusto Zaleskio, kuris vadovavo lenkų delegacijai, įgaliojimas buvo pasirašytas Lenkijos prezidento I. Moscickio. Lietuvos delegacijai vadovavo A. Voldemaras.

Dabartinės okupuotos Lietuvos istorikė Regina Žepkaitė savo knygoje „Diplomatija imperializmo tarmyboje“ 214 psl. pastebi: Zaleskis buvo įgaliotas užmegzti su Lietuva santykius, kad būtų galima sudaryti abiem pusėm priimtiniams susitarimams; Voldemaras — sudaryti ir pasirašyti sutartis susijusias su Tautų Sąjungos tarybos gruodžio 10 d. rezoliucija.

Kaip matome, derybininkų įgaliojimai buvo skirtingi. Vieni planavo derybas baigti santykių užmezgimu, kiti — tartis, bet nebūtinai nustatyti santykių užmezgimą. Tas skirtingumas nedavė laukiamų rezultatų. Ar tai buvo padaryta apgalvotai, sunku nustatyti. Yra vienas kitur užsiminta, kad Voldemaras santykių su Lenkija gerinti nebuvo linkęs. Jis apie tai pasitarė 1928. I. 25 Berlyne Vokietijos užsienio reikalų ministeriui Gustavui Stresemannui. Voldemaras dažnai primindavo lenkų delegatams Lenkijos padarytas skriaudas Lietuvai.

Trys komisijos

Pasibaigus Karaliaučiaus konferencijai, balandžio 2 d.

buvo sudarytos 3 komisijos tėti deryboms: ekonominė, susisiekimo ir tranzito. Lietuvos atstovams vadovavo diplomatas Dovas Zaučius, Lenkijos atstovams — užsienio reikalų ministerijos generalinis sekretorius Marjan Szumla-kowskis. Teisinėje ir vietinio susisiekimo komisijoje Lietuvai atstovavo V. Sidzikauskas, Lenkijai — Adam Tarnowski, diplomatas. Saugumo ir praeities klausimų suregulavimo komisijoje Lietuvai atstovavo diplomatas Bronius Kazys Balutis, Lenkijos — Tadeusz Holowko, Lenkijos užsienio reikalų rytų skyriaus vedėjas, vėliau nužudytas. Komisijų darbą buvo nutarta pradėti gegužės mėnesį.

Komisijų darbai

Spaudoje buvo paskelbta Karaliaučiaus konferencijos medžiaga. 1928 m. gegužės 15 d. priimta nauja konstitucija, kurioje Vilnius yra paskelbtas Lietuvos sostine. 1922 m. konstitucijoje tai nebuvo pažymėta.

Komisijos pasidalino į tris mažesnius vienetus — pakomises. Ekonominė komisija posėdžiavo Varšuvoje gegužės 18-26 d.d. ir birželio 28 — liepos 11 d.d. Pirmieji posėdžiai rodė, kad sunku bus rasti bendrą kalbą. Lietuvos delegacija sutiko su netiesioginiu susisiekimu su Lenkija, aplenkiant užgrobtą teritoriją, per kitas valstybes, bet Lenkijos delegacija reikalavo tiesioginio susisiekimo.

Teisinė ir vietinio susisiekimo komisija posėdžiavo Berlyne gegužės 21-26 d.d. Ten buvo susitarta dėl mažojo pasienio judėjimo. 521 km ilgio sieną kirta daugiau kaip 100 ūkių. Lenkijos pusėje buvo 2040 ha žemės ploto, kuris priklausė Lietuvoje gyvenantiems ūkininkams, Lietuvos pusėje buvo 5300 ha žemės, priklausančios ūkininkams kitoje pusėje demarkacijos linijos. Atrodo, tai buvo vis vienintelis laimėjimas. Buvo atsitikimų, gyvenamo namo pastato viena dalis priklausė Lietuvai, kita Lenkijai.

Saugumo ir praeities klausimų suregulavimo komisija posėdžiavo Kaune nuo gegužės 8 d. iki birželio 28 d. Lenkijos delegacija siūlė Lietuvai pasirašyti nepuolimo sutartį. Lietuva to pasiūlymo nepriėmė, nes pasirašydama tokį dokumentą netektų teisės reikšti teritorinių reikalavimų. Tai buvo lenkų delegacijos pinklės. Tokia sutartis būtų reikšusi atsisakymą nuo Vilniaus ir Vilniaus krašto pretenzijų.

Istorikė Žepkaitė savo knygoje rašo: „Birželio 23 d. Lietuvos delegacija pasiūlė savo projektą ir persiuntė jį į Lietuvos pasiuntinybę Berlyne. Jame buvo siūloma teritorija tarp 1920 m. liepos 12 d. sutartimi nustatytos Lietuvos rytinės sienos ir 1923 m. vasario 3 d. demarkacijos linijos pripažinti ginčijama: remiantis Suvalkų sutartimi, sieną tarp abiejų šalių nustatyti taikiu būdu, po to, pasirašyti nepuolimo paktą ir arbitražo sutar-

tį“ (Lietuvos projektas susitarti su Lenkija, „Lietuvos Aidas“ 1928. VII. 9). Lenkija Lietuvos pasiūlymą atmetė.

Pilsudskio klausimas

Prieš Karaliaučiaus konferenciją 1927. XII. 10 Ženevoje susitiko Voldemaras su Pilsudskiu. Į Voldemaro priekaištus Lenkijai dėl jos elgesio su Vilniaus krašto lietuviiais ir tų žemių savinimaisi Pilsudskis prancūziškai paklausė: „La paix ou la guerre?“ (taika ar karas)? Voldemaras, užkluptas tokio klausimo, atsakė: „La paix“. Be to pareiškė, kad nėra karo stovio tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Tautų Sąjungos pareigūnai buvo patenkinti to susitikimo rezultatais. Jie siūlė abiejų valstybių atstovams pradėti betarpiškas derybas.

Želigovskio nuostoliai

Netrukus Tautų Sąjungos iniciatyva Karaliaučiuje įvyko lietuvių-lenkų konferencija. Ten buvo sudaryta komisija „praeities reikalams spręsti“. Toji komisija posėdžiavo Kaune nuo 1928 m. gegužės 8 d. iki birželio pabaigos. Prof. J. Ochmanskis savo knygoje „Historia Litwy“ 265 psl. rašo, kad Lietuva pareikalavo iš Lenkijos už padarytus Želigovskio akcijos nuostolius 10 milijonų dolerių, pabrėždamą, kad ji Vilniaus neišsižada. Lenkų delegacija pateikė savo nuostolių reikalavimus už 1919-1920 m. įvykius demarkacinėje zonoje ir nesilaikymo neutralumo lenkų-rusų karo metu 1920 m.

Istorikė Žepkaitė rašo: „Nesusitarta ir praeities klausimu suregulavimo pakomisijje. Ji sprendė abiejų pusių finansinius reikalavimus: Lietuvos už L. Želigovskio padarytus nuostolius (97.620.604.37 lt.), Lenkijos — už Lietuvos kariuomenės padarytus nuostolius 1920 m. liepos mėnesį ir partizanų puolimus 1920-1928 m. (9.701.312.89 dolerių)“.

Henryk Wisner knygoje „Wojna nie wojna“ 199 psl. rašo: Lietuvos delegacija, be privačių asmenų patirtų nuostolių, pareikalavo 10 milijonų dolerių. Pirmame posėdyje, kuriam pirmininkavo lenkas

Vilniečiai — evangelikų kunigas POVILAS DILYS ir buvusi mokytoja PAULĖ TAMULEVIČIŪTĖ-ANCEVIČIENĖ Kanadoje dalinasi prisiminimais

Nuotr. Stp. Varankos

Šventovėje malūnas, pamaldos kapinėse

“LKB kronika“ 65 numeryje apie Žaliosios tikinčiųjų persekiojimą

ŽALIOJI (Vilkaviškio raj.). Vaziuojant iš Vilkaviškio į Kudirkos Naumiestį prie kelio matosi kapinės. Jose mažutė koplytėlė, prieš ją Dievo stala — grotelės, šalia kapinės esantis akmeninis aukuras, o už jo suolai vienoje ir antroje pusėje, kiek toliau, kairėje pusėje, yra dvi klausyklos. Tai Žaliosios lauko bažnyčia. Pamaldos čia vyksta kiekvieną sekmadienį ir per šventes. Daromos procesijos. Viskas taip, kaip ir kiekvienoje bažnyčioje. 1984 m. lapkričio 1 d. sueis šešeri metai, kai Vilkaviškio rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojo JUOZO URBONO nurodymu Žaliosios katalikų bažnyčioje įrengtas malūnas, o žmonės priversti į jį vežti susimalti grūdus. Rūmukų eksperimentinis ūkis neleidžia žmonėms naudotis valdišku malūnu. Malūną paversta Žaliosios bažnyčia neremontuojama — stogas kiauras, lubos nuo vandens bėgimo į vidų supuvusios. Tikintieji, matydami apgailėtiną savo buvusios bažnyčios padėtį, nutarė pareikšti per Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinį administratorių LIUDVIKĄ POVILONĮ kreiptis į Religinį reikalų tarybos įgaliotinį PETRĄ ANILIONĮ, reikalaudami grąžinti bedievių atimtą bažnyčią ir patvirtinti jų religinę bendrumenę, kuri prieš tikinčiųjų

PAREIŠKIMAS

Mes, Žaliosios katalikų parapijos tikintieji, pasiremami Religinį susivienijimų nuostatais, jau maždaug šeši metai, neturėdami bažnyčios, meldžiamės kapinėse.

Mūsų kantrumu stebisi net netikintieji. Ne vienas iš jų stebisi ir kalba: „Nejaugi istatymai draudžia turėti bažnyčią? Žmonės taip vargsta. Tikėjimas juk nevaržomas. Nesu-prantame, kam ūkiai reikalingas malūnas toje bažnyčioje. Nejau ūkis neturi lėšų malūnui pastatyti? Ar galima taip išjuokti tikinčiuosius?“

Žmonės mus užjaučia, o Religinį reikalų taryba visus mūsų prašymus atmetė. Ką daryti? Nutarėme vėl kreiptis į Jus, kad mums būtų atiduota atimtoji bažnyčia su pastatu kunigui gyventi ir patvirtinta mūsų religinė bendrumenė.

1984.08.17.

Po pasireikšimu pasirašė 237 Žaliosios parapijos tikintieji.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SIEMET MIRĖ KUNIGAI

Sausio 1 d. mirė Palangos parapijos klebonas a. a. prel. dr. **Bronius Barauskas**, gimęs 1908 m. spalio 19 d., kunigu įšventintas 1932 m. birželio 12 d. Velionis studijavo Romoje, ten gavo kanonų teisės doktoratą. Nepriklausomybės metais dirbo vikaru ir kapelionu Tauragėje, kankleriu kurijoje. Palaidotas sausio 4 d. Palangos parapijos šventoriuje. — **A. a. kun. Nikodemus Švogžys**, Vievio altaris, sausio 23 d. palaidotas Kernavėje, Kaišiadorių vyskupijoje. Gimė 1899 m. netoli Švenčionių, mokėsi Vilniaus ir Kauno kunigų seminarijose. Kunigu įšventintas 1925 m. birželio 14 d. Dirbo Kaišiadorių vyskupijos kurijoje, buvo klebonu Kernavėje, Gegužinėje, Onuškėje, Iglulos šventovėje Kaune, Bijutiškyje, Krūonėje. Milžino slapyvardžiu bendradarbiavo "Ryte", "XX amžiuje" bei kituose laikraščiuose. Nepriklausomybės laikais buvo išleides keletą knygelių. Rankraščiuose liko apie 20 darbų, tarp kurių yra "Kaišiadorių vyskupijos istorija". — **A. a. kun. Nikodemus Pakalka**, Marcinkonių parapijos klebonas, mirė sausio 26 d. Palaidotas sausio 29 d. Marcinkonyse, Vilniaus arkivyskupijoje. Gimė 1893 m. birželio 12 d. Vilniaus krašte, kunigu įšventintas 1916 m. birželio 15 d. Dirbo Vytauto D. gimnazijos mokytoju Vilniuje, Lėntvario mokyklų prefektu, klebonu Gudijoje, lenkų valdomos Vilniaus arkivyskupijos lietuvių parapijose. — **A. a. kan. Juozas Zelvyš**, Sv. Antano parapijos altaris, mirė vasario 5 d. Kaune. Gimė 1899 m. kovo 26 d., savanorių dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose. Kunigu įšventintas Kaune 1925 m. birželio 14 d. Dirbo vikaru Kauno katedroje, Prisikėlimo parapijoje Žaliakalnyje, kapelionu "Saulės" gimnazijoje. Žaliakalnyje įsteigė Sv. Antano parapiją, pastatydino šventovę. Reikėsi katalikų organizacijose. Okupacijos metais globojo žydus, dėl to nukentėjo nuo nacių. Palaidotas vasario 7 d. iš Sv. Antano parapijos šventovės. — **A. a. kun. Konstantinas Petrikas**, Truikių parapijos klebonas Telšiu vyskupijoje, vasario 8 d. palaidotas Aleksandrijoje, netoli Skuodo. Gimė 1911 m. kovo 22 d., kunigu įšventintas Telšiuose 1937 m. birželio 6 d. — **A. a. kun. Juozas Katinas**, Kulvos parapijos klebonas Kauno arkivyskupijoje, mirė vasario 14 d. Gimė 1901 m. sausio 1 d., kunigu įšventintas 1929 m. gegužės 23 d. Kaune. Palaidotas vasario 16 d. Kulvoje. — **A. a. kun. Antanas Akevičius**, Lukšių parapijos klebonas Vilkaviškio vyskupijoje, mirė vasario 15 d. Gimė 1919 m. balandžio 1 d., kunigu įšventintas Vilkaviškyje 1943 m. kovo 7 d. Palaidotas vasario 18 d. Lukšių parapijos šventoriuje. — **A. a. kun. Antanas Lileika**, Raudondvario parapijos klebonas Kauno arkivyskupijoje, mirė vasario 18 d. Gimė 1919 m. vasario 2 d., baigė Kauno kunigų seminariją, įšventintas Kaune 1944 m. kovo 25 d. — **A. a. kan. Jonas**

Beinoris, Telšių vyskupijos kancleris, kovo 7 d. mirė Palangoje. Buvo pašarvotas Telšių katedroje, palaidotas kovo 11 d. Švėksnoje. Velionis sulaukė 76 metų amžiaus, kunigu buvo įšventintas 1933 m.

KRIKŠTO SUKAKTIS

Katalikų Bendrija Lietuvoje jau pradėjo ruošti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, kuri bus paminėta 1987 m. Pasiruošimams numatytas trejų metų laikotarpis. Šie metai vadinami "Gerosios naujienos" metais, 1986-ji — "Samoningo tikėjimo" metais, 1987-ji — "Gyvos krikščioniškos dvasios" metais. Šiomis temomis bus sakomi pamokslai, laikomos specialios pamaldos. Trimetis pradėtas š. m. kovo 3 d. ir truks iki 1988 m. balandžio 3 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje garbinimui vėl buvo išstatytas atnaujintas Šv. Sopolingosios Dievo Motinos paveikslas jai skirtame altoriuje. Pagrindinis Lietuvos 600 metų krikšto minėjimas numatomas 1987 m. antroje birželio mėnesio pusėje.

PAVASARIO POTVYNIS

A. Pipiras rašo "Tiesoje" apie ledonesį Nemuno deltoje. Ešą kovo 30 d. vanduo pakilo daugiau kaip trim metrais Nemuno ruože tarp Smalininkų ir Sovetskio (Tilžės), ties Rusnės sala — 83 cm. Dešimties tūkstančių hektarų plotą užliejo išsilejusių per krantus Jūros, Šyšos, kitų upių ir upelių, išstipusių sniegnų vandenys. Dešimtys šeimų susisiekė galėjo tik laiveliais. Vandens nelaisvė pateko gyvulininkystės ūkiai, žolės miltų gamybos įmonė Stoniškiuose. Iš lėktuvo virš Nemuno deltos buvo matyti didžiuliai masyvai palaidžio vandens apsemtų pievų, ganyklų, arimų. Labiausiai užlietomis ūkiams buvo atsiųsti vietinių įmonių automobiliai, padedantys išvežti iš ūkių pieną, žmones ir gyvulius. Melioracijos statybos ir montavimo valdyba ūkius aprūpino buldozeriais, pylimų sutvirtinimo priemonėmis.

PARODA VARŠUVOJE

Lenkijos ir Sovietų Sąjungos draugystės namuose buvo surengta paroda, atspindinti okupuotos Lietuvos ekonomiką, mokslą ir techniką. Parodos lankytojus viliojo dviračiai paaugliams, televizoriai "Tauras" ir "Silelis", magnetofonai, ypač "Vilma 204-stereo". Daugelis parodos gaminių jau yra eksponuojami Lenkijon. Ji netgi užima III vietą tarp komunistinių šalių, importuojančių lietuvių gaminius. Su mokslu, kultūra, švietimu, pramone ir žemės ūkiu supažindino salėse iškabintos spalvotos ir nespaltovos skaidrės. Vienuolika koncertų surengė iš Vilniaus atvykęs dainų ir šokių liaudies ansamblis "Vaiava", vadovaujamas kompoz. M. Noviko. Ešą lenkai labai šiltai ir sveikintai sutikdavo "Vaivos" merginas ir vaikus. Ansamblio koncertai įvyko ne tik Varšuvoje, bet ir Plocke, Suvalkuose, Lomžoje bei kituose miestuose. V. Kst.

Lietuvos vėliavos pakėlimo iškilmėje St. Catharines, Ont., mieste Vasario 16 proga. Iš kairės: kun. KESTUTIS BUTKUS, Pavergtų tautų organizacijos pirm. PETER VASARINŠ, einas burmistro pareigas JOHN VASUTA, KLB St. Catharines apylinkės pirm. PETRAS BALSAS, atstovas visuomeniniams reikalams STP. ŠETKUS

"GYVATARAS"

veiklos
sukaktuvinių

KONCERTA - POKYLI

Programoje: • koncertas

- šilta vakarienė, paruošta Janinos Bubulienės
- smagūs šokiai

Laukiame visų! Rengėjai

maloniai kviečia
visus į savo

35
metų

1985 m.
gegužės 11,
šeštadienį,
Jaunimo centre,
Hamiltonone.
Pradžia - 6.30 v. vakaro.

Hamilton, Ontario

"RAMBYNO" KLUBO pensininkai balandžio 11 d. turėjo savo susirinkimą. Pradžioje buvo aptarti organizaciniai reikalai, o po to įvyko vėlykinio pobūdžio pasivašinimas su margučiais ir tradiciniais švenčių patiekalais. Vaisės paruošė A. Mačiulaitienė ir p. Aleksienė. Taip pat buvo išrinkti ir premijuoti gražiausi jų susinešti margučiai.

PER LAIDOTUVES yra įprasta duoti aukų šv. Mišioms ir kokiems nors tautiniams tikslams. Daug susimaišymų ir nesusipratimų įvyksta, kai žmonės "The Hamilton Spectator" mirusių skyriuje nepažymi savo pageidavimo kuriai institucijai tas aukas duoti. Kita visą laiką kartojama klaida — įrašymas lietuvių Šv. Jono kapinių Port Credite. Lietuviškosios kapinės yra Mississaugoje, vietovė jau seniai pasidariusi Ontariu miestu.

KATALIKŲ MOTERŲ D-JOS SKYRIUS per Atvelykį Jaunimo centre surengė lietuviškų margučių parodą. Į ją tautiečiai sunėdė daugybę visokių savo kūrinių. Jaunieji turėjo tam atskirą savo stalą. Gražiausi ir įdomiausi margučiai buvo premijuojami. Vertintojų komisija, kurią sudarė K. Mileris, V. Stanevičienė ir L. Skripkutė, turėjo didelę užduotį: iš tiek daug atrinkti pačius geriausius. Laimėtojai tapo: I premijos — B. Kriaučiūnienė, II — M. Pusdešienė, III — V. Šeštokiene, IV — A. Paulius. Jiems paskirtos įvairios premijos. Jaunieji išėjo visi laimėtojai — kiekvienas dalyvis gavo po didelį šokoladą.

MOKYT. LIUCIJA MORKŪNAITĖ išskrido trumpam atostogoms į Australiją, Melbourne miestą. Iš ten ji vyks į Japoniją anglų kalbos mokytojos darbu. Ji ir jos sesutė Rūta abi yra baigusios Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje.

I PENSIJĄ IŠEJO J. Kamaitis, "Steelay Ind." įmonėje ištarnavęs 36 metus. Iš "Stelco" plieno įmonės į pensiją pasitraukė Pr. Daugėla, ten turėjęs darbą skardos paruošimo skyriuje.

E. MILAŠIENĖ, sveikatai staigiai sunegalavus, buvo paguldyta Šv. Juozapo ligoninėje. Ten taip pat gulė E. Burinskienė. Sunkiai serga J. Vaičiaitis.

J. M. TARVYDUS, Velykom vykstančius į Čikagą, prie Woodstocko ištiko didelę automobilio nelaimę. Staigiai prireikus sustabdyti automobilį, šis kelis kartus apsisvertė, bet abu keliaujančios išliko nesužeistos. K. M.

PAGERBAMI A. A. KAZI KVEDARAI bei reikšdami užuojautą liudiesio valandėje velionies žmonai Marijai, sūnams — Dr. Vaidotui ir Vytautui bei jų šeimoms, gi-

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

KLB Rodney apylinkės valdyba rengia

MOTINOS DIENOS

Minėjimą

šių metų gegužės 5, sekmadienį, 5 v. po pietų,
Rodney Lietuvių namuose.

Paskaitą skaitys **Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė**.
Meninę dalį atliks Londono lietuvių "Pašvaistės" choras, vadovaujamas Ritos Vilienės.
Visi kviečiami iš arti ir toli.

Rengėjai

Buffalo, N. Y.

TAUTYBIŲ FESTIVALIS. Š. m. balandžio 26, 27 ir 28 d.d. Convention Center Plaza įvyks Septintasis tautybių festivalis (Seventh annual heritage festival). Buffalo lietuviams šiame festivalyje atstovaus "Baltic Associates" bendrovės keliaujantis lietuviškas muziejus, vadovaujamas Gintaro Karoso iš Bostono, Mass. Šiame muziejuje bus bakūžės, koplytstulpiai, gintarų, rankdarbių ir audinių rinkiniai, foto montažai, plakatai, vaizduojantys Lietuvos istoriją, tautiniai drabužiai, papuošalai, Lietuvos žemėlapis ir t.t.

Balandžio 26 ir 27 d. festivalis veiks nuo 11 v.r. iki 11 v.v., o balandžio 28 d. nuo 11 v.r. iki 7 v.v. Įėjimo mokestis asmeniui — \$2.00.

Kviečiami ir artimieji kaimynai kanadiečiai atsilankyti į šį festivalį.

Lietuvių klubo valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūrusiu nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVA. PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santapas 7 1/2%
kasdienines palūkanas
už santapas 7%
term. indėlius 1 m. 10 1/2%
term. indėlius 3 m. 11%
reg. pensijų fondo 9 1/2%
90 dienų indėlius 9 1/2%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11 1/2%
asmenines paskolas 13%
nemokamas pilnas
čekių patarnavimas.
nemokama narių gyvybės
drauda pagal santapų
dydį iki \$2.000.
nemokama asmeninių
paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Veiksnių konferencijas nori atgaivinti PLB valdybos pirm. V. Kamantas. Remiantis PLB seimo nutarimu 1983 m. pavyzdžiui turėtų būti paskutinė tokia konferencija 1974 m. White Plains vietovėje. Konferencijas turėtų surengti VLIKo ir PLB valdybos, pakviesdamos White Plains konferencijoje dalyvavusius veiknius. Jau pernai rudenį PLB valdybos pirm. V. Kamantas pasiūlė VLIKo valdybos pirm. dr. K. Bobeliui konferenciją surengti 1985 m. rudenį. Šį pasiūlymą jis pakartojo kovo 17 d. Veiksnių konferencija galėtų įvykti Dainavos stovyklavietėje š. m. spalio pabaigoje. Dr. K. Bobelis šį pasiūlymą pažadėjo iškelti sekančiame VLIKo valdybos posėdyje.

PLB fondo vadovybė, telkianti lešas liuanistikos katedrai Iliojaus universitete, nutarė jamžinti visus aukotojus. Iki šiol katedrai jau yra gauta \$360.000, šiemet tikimasi surinkti likusią \$240.000 sumą. Surinkus \$600.000, visi aukotojai, pradedant minimalia vieno dolerio auka, bus įrašyti į dvi aukotojų knygas su galutine jų auka. Paaukojusieji nuo \$1 iki \$999 bus laikomi rėmėjais, nuo \$1.000 iki \$4.999 — mecenatais, nuo \$5.000 iki \$9.999 — steigėjais, \$10.000 ar daugiau — garbės steigėjais. Viena aukotojų knyga bus laikoma Iliojaus universitete Čikagoje, kita — taip pat Čikagoje, PLB raštinėje Jaunimo centre. Paaukojusieji \$500 ar daugiau bus įrašyti į dvi garbės lentas, kurių viena bus pakabinta Iliojaus universitete, kita — PLB raštinėje. Taipgi pranešama, kad susilaukus \$250.000 ar didesnės aukos jo, šeimos ar organizacijos vardu galima būtų pavadinti ir pačią katedrą. Čekius ir testamentinius palikimus reikia rašyti Lithuanian World Community Foundation vardu ir siųsti šiuo adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA.

Brazilija

Visuotinis Lietuvių sąjungos Brazilijoje narių susirinkimas įvyko sausio 27 d. Sao Paulo mieste. Dr. Vinco Kudirkos rūmų salėje. Pagrindinius pranešimus padarė valdybos pirm. A. Bumbilis, ižd. A. Ambrazevičienė, revizijos komisijos pirm. J. Valavičius. Naujonių valdybąn 1985-86 m. išrinkti: pirm. Aleksandras Bumbilis, vicepirm. Jonas Valavičius, I sekr. Algimantas Saldys, II sekr. Bronius Šukevičius, ižd. Alina Ambrazevičienė, bibliotekos vedėja Pranciška Garškienė, narys Vytautas Tumas. Sąjunga dabar turi 170 narių, o prieš 20 metų turėjo tik 25. Naujoji valdyba nori dar padidinti narių skaičių, įtraukti daugiau jaunimo. Mėnesinis nario mokestis 1985 m. — 2.000 kruteirų. Savaitraščiai "Mūsų Lietuva" 1985 m. smagtoje numatyta 2.400.000 kruteirų parama. Sąjungos ižd. A. Ambrazevičienė jo administracijai kas mėnesį įteiks 200.000 kruteirų. Greitu laiku bus priimtas naujas Lietuvių sąjungos statusas, padidinantis šios organizacijos administraciją. Ligšiolinis statusas buvo priimtas 1964 m. balandžio 14 d., kai valdybai vadovavo Jonas Jodelis.

"Vyčio" klubas Bradforde savo 1984 m. veiklą aptarė metiniam narių susirinkime vasario 3 d. Klubas surengė minėjimus ir ekskursijas, išgijo naujus baldus ir kilimus, patobulino baro patalpas, pagerino įvaziavimą. Naują valdybą 1985 m. sudarė: pirm. Roma Vaičekauskaitė, vicepirm. Vytautas Gurevičius, sekr. Anicetas Bucys, ižd. Stasys Grybas, administratorius Romualdas Karalius, atstovas kultūros reikalams Antanas Traška, sporto reikalams — Pranas Vasis.

Britanija

"Vyčio" klubas Bradforde savo 1984 m. veiklą aptarė metiniam narių susirinkime vasario 3 d. Klubas surengė minėjimus ir ekskursijas, išgijo naujus baldus ir kilimus, patobulino baro patalpas, pagerino įvaziavimą. Naują valdybą 1985 m. sudarė: pirm. Roma Vaičekauskaitė, vicepirm. Vytautas Gurevičius, sekr. Anicetas Bucys, ižd. Stasys Grybas, administratorius Romualdas Karalius, atstovas kultūros reikalams Antanas Traška, sporto reikalams — Pranas Vasis.

Belgija

Nedidelė Belgijos lietuvių kolonija Vasario 16 paminėjo tik kovo mėnesį, anksčiau negavusi tinkamų patalpų. Kun. Jonas Stasys Baltus, taip pat pradėdama nepriklausomybės atkūrimu 1918 m., gražiomis vaikystės ir jaunystės dienomis laisvoje Lietuvoje. Okupantai dabar išdraskė lizdus, išblaškė Lietuvos vaikus po svetimus kraštus. Išeiviai, apsilankę dabartinėje sovietų okupuotoje Lietuvoje, ne-

gali sakyti, kad jie viešėjo savo krašte. Jų laukė penkios dienos Vilniaus viešbutyje ir jos nebuvo malonios, nes atvykusieji giminačiai, įeidami viešbutin, turėjo rodyti savo dokumentus. Stasė Baltus skatino visus užsiprenumeruoti bent po vieną lietuvišką laikraštį, nusi-pirkti lietuvių autorių knygų. Koncertinę dainų programą atliko estrados sol. Nelė ir muz. Arvydas Paltinai.

Olandija

Dr. Martin van den Heuvel Amsterdamo universiteto R. Europos institute surengė platų seminarą, susietą su artėjančia sovietų invazijos į Baltijos kraštus 45 metų sukaktimi. Seminaras dalyvavo ir savo įspūdziais dalijosi su R. Europos institutu bendradarbiaujantis I. Kaplanas. Dalyvius jis supažindino su propagandinio liaudies seimo posėdžiais Kauno teatre. Ten jam teko būti vertėju Maskvos radijo korespondentui. Rinkimus ir "cirkinių parlamentą" sovietai sureizavo ir juos falsifikavo. Teatre, be tiesioginių Maskvos agentų ir samdinių, sėdėjo ir asmenys, pradžioje naiviai patikėję Dekanazovo pažadams, kad Lietuva visiškai nepraras savo lietuviškumo. Iš tikrųjų vienintelį kandidatų į seimą sąrašą pateikė Darbo Lietuvos sąjunga, kurios programą rinkimams parašė "Pravdos" korespondentas Cvietovas, o ją patvirtino Stalino atstovas Dekanazovas. Pasak I. Kaplano, seimo posėdžiui Cvietovas nesivaržydamas rodė tą savo "programą", sekė iš Sovietų Sąjungos atstovybės gautas instrukcijas, kuriose buvo nurodoma, kas kalbės ir ką turės pasakyti. Pasiūlymai buvo priimami masinių rankų pakėlimu, be jokio oficialaus balsų skaičiavimo. Viskas atlikta "vienbalsiai", nes šalia deputatų sėdėjo ir i posėdžius atsiųsti NKVD agentai. Apibūdinę sovietų suorganizuotą "liaudies seimą", I. Kaplanas vėl grįžo prie Kauno teatro, kurio sodelyje 1972 m. už Lietuvos laisvę susidegino devyniolikos metų jaunuolis Romas Kalanta.

Prancūzija

Paryžiaus ir apylinkių lietuvių Vasario 16 ir šv. Kazimiero šventę paminėjo kovo 3 d. Paryžiaus italų katalikų misijos patalpose. Mišias koncelebravo Paryžiaus arkivyskupijos užsieniečių sielovados vedėjas kun. C. Frikartas ir Prancūzijos lietuvių katalikų misijos vadovas kun. J. Petrošius. Į minėjimą salėje susirinko apie 100 asmenų, lietuvių ir daug jų svečių. Juos visus pasveikino ambasadorius Bertrand de la Sabliere, 1938-40 m. dirbęs Prancūzijos atstovybėje Kaune. Pagrindiniu kalbėtoju buvo prancūzas žurnalistas Pierre Vallinot, didėlė dėmesį skiriantis Baltijos kraštų likimui. Ešą prancūzas stebina ne lietuvių religingumas, bet religijos sujungimas su patriotizmu. Prancūzams tai yra svetima sąvoka, o būtų gerai, kad ji tokia nebūtų. Dievas sukūrė dangų ir žemę, bet tai nereikšia, kad tikėjimą reikia atskirti nuo žemiškų dalykų. Daug paryziečių nežino, kad vakarinė Lietuvos siena jiems yra arčiau, negu garsieji Ispanijos paplūdimiai. Kai 1984 m. pavaršarį prez. F. Mitterandas ruošė vykti į Maskvą, P. Vallinot jam parašė laišką, prašydamas atkreipti dėmesį į žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Prancūzijos užsienio reikalų ministerija tada atsakė, kad valdžia nėra pripažinusi Lietuvos prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Prancūzijos vyriausybė visada gina žmogaus teises tarptautinėje plotmėje ir tarpusavyje sutartyse. P. Vallinot taipgi yra rašęs žemėlapių leidykliui "Miche-lin" dėl Baltijos kraštų žymėjimo Sovietų Sąjungos dalimi, jų pavadinimų išraišpymo, kai jie vėrčiami iš rusiškų alfabetų parašytų pavadinimų. Meninė programą dalį atliko iš Hiu-nelfeldo atvykusi sol. Nelė Paltinienė, padainavusi lietuviškų pramoginių dainų.

Vokietija

VLB taryba, pritardama PLB valdybos pastangoms išlaikyti Iliojaus universitete atidarytą liuanistikos katedrą, savo suvaziavime sudarė katedrai remti komitetą, kurin įsijungė Alina Griniene, Vingaudas Damijonaitis ir dr. Vilius Lėner-tas. Tarybos nariai paramos pradžiai suaukojo per 500 DM. Rėmėjų paslaugoms atidaryta specialią sąskaita Lampertheimo banke.

AUDRA Travel

Kviečia keliauti kartu!!!

1985 metų
KELIONĖS Į LIETUVĄ

Išvyksta
Balandžio 3
Gegužės 8
Gegužės 24
Birželio 24
Liepos 12
Rugpjūčio 12
Rugsėjo 3
Spalio 4
Grudžio 20

Grįžta
Balandžio 21
Gegužės 22
Birželio 2 arba birželio 9
Liepos 10
Liepos 29 (Dainų šventė)
Rugpjūčio 28
Rugsėjo 11 ar 17
Spalio 20
Sausio 5

Kelionės į kitas pasaulio šalis

AUSTRALIJA -

grudžio 19 - sausio 11

BRAZILIJA, ARGENTINA

- datos bus skelbiamos

Mūsų įstaigoje

• Sutvarkomi dokumentai iškvietimams.

• Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnės informacijas teikia

AUDRONĖ arba JÜRATĖ adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Toronto Prisikėlimo parapijos surengtoje lietuvių jaunimo stovykloje Wasagoje 1984 m. vasarą nusileidęs Ontario provincinės policijos malūnsparnis, kurį stovyklautojai ne tik apžiūrino, bet ir jo viduje pasėdėjo

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Lietuvių jaunimo stovykla "Kretingoje"

Taip pavadinta Toronto Prisikėlimo parapijos stovyklavietė Wasagoje

"Mūsų šūkis — Lietuva, mes dainuojam visada..." Tokia buvo 1984 m. lietuvių jaunimo stovyklos Wasagoje pagrindinė daina. Kaip ir 1983 m., stovykla buvo suskirstyta į dvi sesijas. Pirmos dvi liepos mėnesio savaitės buvo skirtos lietuviškai nekalbančiam jaunimui, o antros dvi — lietuviškai kalbantiems. Iš viso tą mėnesį stovklavo 140 stovyklautojų iš Toronto, Mississaugos, Oakvilės, Hamiltono, Ročesterio, Montrealo ir Kalgario.

Kadangi lietuviai visame pasaulyje taip iškilingai šventė šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį, ir mūsų stovykla neatšilo. Šv. Kazimieras buvo pagrindine stovyklos tema. Buvo bandoma stovyklautojus įjungti į gyvsnę lietuviškai religinę dvasią. Būreliuose ir pavieniui stovyklautojai kūrė maldas ir šūkus, kuriuos dalinosi su visa stovykla vėliavos pakėlimui ir nuleidimui metu. Kas savaitę vyko susikauptimo dienos, kurias baigdavom procesijomis ir šv. Mišiomis. Stovyklos kapelionas kun. Augustinas Simanavičius ir sesuo Onutė Mikailaitė daug prisidėjo prie šios programos dalies organizavimo. Taip pat kas antrą dieną grupės, suskirstytos pagal amžių, dalyvavo diskusijų valandėse šv. Kazimiero koplytėlėje. Į šias valandėles buvo įtrauktos stovyklautojų maldos, šv. Rašto ištraukų skaitymai ir pasikalbėjimai, liečiantys jaunimui rūpimus religinius klausimus. Įdomu pastebėti, kad dauguma stovyklautojų prie savo tėvų pasikabinę šv. Kazimiero paveikslukus. Net vyresnieji berniukai drauge su vadovais kas vakarą kalbėdavo maldą šv. Kazimiero garbei. Pažymėtina, kad jaunimas, kaip ir mes visi, ieško Dievo savo gyvenime ir nori giliau Jį pažinti, bet dažnai neranda geros progos su tinkamu asmeniu išsikalbėti. Be to, jaunimo pastangas sunkina materialistinė aplinka.

Sprendžiant iš minėtos stovyklos nuotaiką, atrodo, kad ateinanti karta, mokanti ar nemokanti lietuvių kalba, yra labiau užsidegusi patriotizmu, negu mūsų antroji karta. Visi domisi Lietuvos dabartine padėtimi ir labai įvertina "LKB kroniką". Tai pastebėjome ypatingai "Kronikos vakaro" metu, kai stovyklautojai iš visos širdies pradėjo šaukti "Laisvės Lietuvai!"

Kalbos klausimas yra pats sunkiausias. Lietuviškai nekalbančiam jaunimui yra sunkiau įsijungti į lietuvišką veiklą. Todėl ši stovykla skirstoma į dvi sesijas ir stengiamasi pritaikyti programas stovyklaujančiom grupėm, kad visas jaunimas būtų padrasintas, ir pajustų, jog verta ir būtina mums visiems įsijungti į lietuvišką bendruomenę. Pernai antroje stovyklos sesijoje vadovai pastebėjo, kad yra sunkiau pakelti lietuviškai kalbančių stovyklautojų dvasią, turbūt todėl, kad jaunimui sunku išsireikšti lietuviškai, ir stovykla pasidaro savotiš-

ka "mokykla", kurioje tenka pajusti savo ribotumą ir nusivilti.

Šiais laikais stovyklautojai reikalauja daugiau iš vadovų, negu vadovai iš stovyklautojų. Mat tokia pedagogika naudojama dabarties mokyklose. Vaikams viskas lyg šaukštu paduodama, nereikalaujama iniciatyvos. Stovyklos pasisekimą nulemia ne vadovai, o patys stovyklautojai. Laimė, kad ligi šiol stovyklose dirbo rimti, kūrybingi, išsilavinę ir mokantys jaunimą uždegti vadovai.

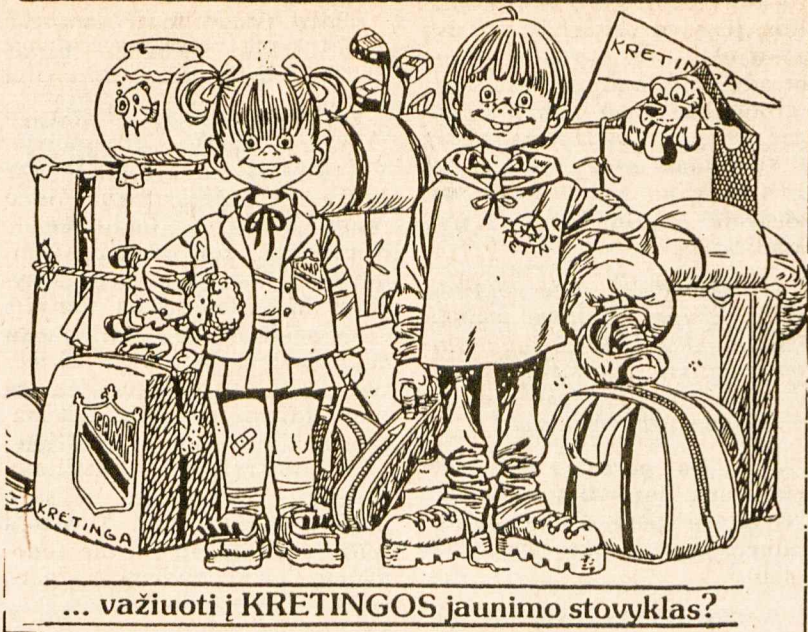
Nuoširdi padėka priklauso tėvams, kurie rėmė stovyklą, leido vaikams stovyklauti. Bet labai apsupkindavo stovyklos tvarką, kai jie atvažiavo davė vaikų aplankyti neskirtu laiku. Stovyklautojai būdavo

atitraukiami nuo programos, o kiti kurių tėvai negalėdavo atvažiuoti, labai pergyvendavo. Pastebėjome, kad ir sekmadieniais po Mišių, kai buvo siūloma pietūs svečiams, vadovai turėjo daugiau dėmesio kreipti į svečius, negu į stovyklautojus. Abiejų stovyklų vadovai sutiko, kad stovyklose turi būti skiriamos vien jaunimui. Tėsų patarimai ir pagalba, nors labai svarbūs, turėtų būti pateikiami prieš stovyklai prasidedant, t.y. anksti pavasarį, kai būna planuojamos stovyklų programos. Stovyklos komitetas mielai priima tėvų siūlymus ir patarimus, nes ši stovykla priklauso mums visiems ir yra verta visų dėmesio.

Iki pasimatymo stovykloje šią vasarą!

Edis Putrimas

AR JUSŲ VAIKAI BUS PASIRUOŠĘ

Baltiečių taikos ir laisvės ryžto žygis (Baltic Peace and Freedom Cruise)

Baltiečių taikos ir laisvės ryžto žygio pradžios iškilmė bus 1985 m. liepos 25 d. Kopenhagoje. Vladimiras Bukovskis ten kalbės ir po to dalyvaus tarptautinėse diskusijose apie taiką, žmogaus ir tautos teises. Imantas Lešinskis kalbės apie KGB taktiką, kaip sovietų saugumiečiai mėgina paveikti Vakarų taikos sąjūdį. Pirmą vakarą laive liepos 26 d. estas Andres Kueng pateiks savo mintis apie Baltiečių federacijos galimybes. Jis kalbės ne tik apie tai, kodėl baltiečiai ligi šiol nepajėgė pakankamai susivienyti, bet ir ko reikia, kad jie pajėgtų susivienyti. Andres Kueng yra žurnalistas ir politikas Švedijoje.

Kai laivas plauks arti Lietuvos (pasilikdamas tarptautiniuose vandenyse, Tomas Venclova kalbės apie Helsinkio sutarties pasekmes Baltijos valstybėms. A. Venclova buvo vienas iš Helsinkio grupės narių Lietuvoje. Jis dabar dėsto Yale universitete.

Grįžtant į Stockholmą nuo Helsinkio liepos 28 d., Aleksandras Štomas kalbės apie pasiekimų galimybes Sovietų Sąjungoje. A. Štomas užaugo komunistų valdomoje Lietuvoje, tačiau nusivylė sistema ir emigravo 1973 m. Jis

dabar dėsto Čikagos ir Stanfordo universitetuose.

Grįžus į Stockholmą, Uldis Germanis kalbės apie rusų ir sovietų "taikos" politiką. U. Germanis yra latvių istorikas ir laikraščio apžvalgininkas.

Dėmesio!

Tie, kurie norėtų dalyvauti šiame ryžto žygyje, turi užsiregistruoti iki š. m. gegužės pradžios. Lietuvių jaunimas yra raginamas gausiai dalyvauti. Būtų nesmagu, jeigu dauguma dalyvių būtų latviai ir estai. Kaina US \$300-400. Jon įeina traukinio kaina nuo Kopenhagos į Stockholmą, laivo išlaidos, nakvynė trim naktim Stockholme ir bilietas į uždarymo pokylį Stockholme.

Jeigu kas nors labai nori dalyvauti, tačiau finansškai nepajėgia, bus galima gauti finansinę paramą.

Labai prašome, jeigu kas nors galėtų išsėmęs parenti jaunuoji, dalyvaujanti šiame Baltiečių taikos ir laisvės ryžto žygyje, Kanados lietuvių jaunimo sąjunga jums būtų labai dėkinga. Čekius rašyti: Kanados lietuvių jaunimo sąjunga, c/o Jūratė Uleckas, 12 Glen Edyth Dr., Toronto, Ont. M4V 2V7. Tel. (416) 923-3770.

Pastaba: auka galės būti nurašoma nuo pajamų mokesčio.

Dabarties jaunimas pavergtoje Lietuvoje

Dvi pagrindinės linkmės — lietuviškai krikščioniška ir pagoniškai tautinė. Rašo pogrindžio "Aušra" 43 numeryje

Gyvename dvasinio bado laikus. Žmonių sielos ištūstėjusios ir išsekusios. Tuščia ir įkyrėjusi tarybinė propaganda bando šį dvasinį vakumą pripildyti savo lėkštų ir nuvalkiotų idėjųkščių, jokią tikrovę neatspindinčių frazių. Bet visa tai jau neturi didesnio poveikio, visa atšoka nuo žmonių, lyg žirniai nuo sienos. Oficialia propaganda niekas netiki, nebent tik visiškai nai-vuolis ar idiotas.

Užtat visur pastebimas noras šią dvasinę tuštumą užpildyti kuo kitu, pradedant įvairių pramogų teikiamu išsiblaškymu ir baigiant giliu religiniu gyvenimu.

Jieškiojimo keliu

Ypač aktyviai dvasinio peno jieško jauni žmonės, jau nuo pat mokyklos suolo netikį visu tuo, kas jiems per prievartą brukta brukama į jaunas galvas. Atlikę ar atkalbėję, kas iš jų būtina reikalaujama, jie puola jieškoti to, kas juos iš tikrųjų domina, patraukia, žavi, kas teikia dvasinio pasitenkinimo, pripildo jų vidų, padeda gyventi, atsako į rūpimus klausimus. Ne visi pasirenka tas pačias idėjas, nevienodas atsakymus susiranda, ne į vienodos reikšmės ir gilumo sąjūdžius įsitraukia. Bet visi ko nors jieško ir siekia. Dalis jaunimo pasitenkina savarankišku pramogavimu, muzika, keliomis išvykomis, domisi technika. Kiti metasi į savarankišką saviveiklą, įvairius, pačių sukurtus būrelius, etnografinius tyrinėjimus, ekskursijas, liaudies dainų mokymąsi ir t.t. Dar kiti susitelkia prie rimtų pasaulėžiūrinių klausimų, — studijuoja Lietuvos istoriją, gilina religines žinias, domisi įvairiomis moralės ir etikos problemomis. Tai natūralus jaunų žmonių siekimas žinoti, veikti, kurti. Jo nesu-laikys nei svetimųjų primesta, normalų gyvenimą varžanti tvarka, nei sąmonę žalojanti melaginga propaganda, nei pastangos viską reglamentuoti iš viršaus. Gyvenimo srautas per daug gyvatingas, kad jį būtų galima sukaustyti siauros ideologijos varžtais. Dar daugiau. Šiame gaivališkame jaunimo veiklume (kartais net negatyviame) aiškiai pastebimas visišką nusigręžimas nuo oficialios ideologijos.

Nusigręžęs nuo primetamos ideologijos ir jos keliamų reikalavimų, ėmęs veikti savarankiškai, jaunimas susiduria su sunkumais. Neturėdamas didesnės gyvenimo patirties ir nevadovaujamas atitinkamų dvasinių vadovų, jaunas žmogus dažnai atsiduria pavojuje pasimesti, suklusti ar lauztis pro atviras duris, atradinėti atrastas Amerikas ir pan. Tokių reiškinijų kaip tik galime pastebėti ir mūsų jaunimo sąjūdžiuose.

Idėjinių aukštumų siekiančio jaunimo tarpe šiandien ryškėja dvi pagrindinės srovės, kurias sąlyginai galėtume pavadinti religine ir tautine.

Tikintieji

Pirmieji tvirtai stovi ant religinių pagrindų, yra giliai tikintys ir praktikuoją katalikai, suinteresuoti Lietuvos Bažnyčios padėtimi ir likimu, gyvenime besistengia vadovautis krikščioniškos moralės normomis ir reikalavimais. Jiems brangu ir šventa visa, kas yra lietuviška ir krikščioniška. Tautiškojo jie nepastato šalia krikščioniškumo, bet ir viena ir kita sujungia į darnią (sic) ideologinę visumą, padedančią jiems pozityviai spręsti visus — tiek tautinius, tiek religinius klausimus. Bažtinis ir tautos reikalai jiems neprieštarauja, bet priešingai, vieni kitus remia ir palaiko. Gindami Bažnyčios reikalus, jie jaučiasi giną ir tautą; rūpinamiesi tautos reikalais, žino patarnaują ir Bažnyčiai. Iš tikimybė Bažnyčiai ir Tėvynei meilė, tvirtas tikėjimas ir tautinių vertybių branginimas — pagrindiniai jų gyvenimo principai.

Pagonybės linkusieji

Kiek kitaip yra su grynai tautiškai nusiteikusiuo jaunimo dalimi. Jų tarpe yra srovė, kurios pripažįsta tik tautines vertybes, ignoruodamos religines ar net priešiška nusiteikimas prieš Bažnyčią.

Dvasinių vertybių jieškodami senajoje baltų kultūroje, jie atsigrežia ne tik į folklorą ir papročius, bet aktyviai ima domėtis senąja lietuvių religija, pagonybėje randa daug moralinių vertybių, ją idealizuoja, net bando atgaivinti kai kurias apeigas. Taip romantiškai ir net naiiviai idealizuojant senąją baltų religiją, Bažnyčia iškyla kaip jos oponentas, priešas, paneigęs ir sunaikinęs tokį "gerą ir "naudingą" dalyką. Nesikirdami pačios krikščionybės nuo tų būdų, kuriais ji pasiekė Lietuvą, pagonybės gerbėjai Bažnyčią ima kaltinti tuo, kuo kalti paskiri asmenys, nesupratę ar prasiženkę su pagrindiniais Evangelijos reikalavimais.

Senajoje lietuvių religijoje įžiūrėdami nemažą etinių vertybių bei tautos dvasią atspindinčių dalykų, jie norėtų juos grąžinti į gyvenimą, pakeisdami Bažnyčios pateikiamas vertybes bei normas. Praktikuoti religiją jiems nebūtina, užtat labai žavų ir garbinga kiek galima daugiau atgaivinti senuosius papročius ir net apeigas. Tai savotiška pagonybės nostalgija, noras grąžinti negrąžintą, idealizavimas to, kas iš tolo, pro laiko ūkanas atrodo labai gražu ir paslaptinga.

Nepagrįsti kaltinimai

Kaltinti Katalikų Bažnyčią istorijos eigoje lietuvių tautai padarytomis skriaudomis yra tiek istorijos, tiek pačios Bažnyčios mokslo nepakankamas pažinimas, neturėjimas istorinės perspektyvos, nesuovikimas praėjusių laikų dvasios. Kelias, kuriuo Kristaus meilės mokslas pasiekė Lietuvą, tikrai buvo nužymėtas mūsųose pralietu krauju, gaisravietėmis ir politiniais išsiskaidymais. Bet tai buvo ne Evangelijos, o laiko dvasios pagimdyti dalykai, tai buvo žmogiškų silpnybės ir egoizmo padariniai, prasiženkinimas su to paties Kristaus mokslo pagrindiniais reikalavimais.

Kaltinti Bažnyčią už jos vaikų ar net vadovų silpnybės ir neištikimybę, tai tas pat, kaip Kristų kaltinti už Judo išdavystę arba Petro išsigynimą. Ne krikščionybė kalta, kad ją priėmusi tauta nesugebėjo paruošti sau dvasinių vadų, bet savos Bažnyčios reikalus pavėdė svetimiesiems. (Tai daugiausia vadovų ir valdančiojo luomo apsilėidimas bei kaltė).

Garstyčios grūdą, kritęs į lietuvišką dirvą, ne iš karto išaugo į galingą medį; raugas įmaišytas lietuvių sieloje, ne iš karto perėmė visą jo gyvenimą, performuodamas jį pagal Kristaus tiesas ir dvasią.

Jeį senoji lietuvių religija turėjo kilnių moralinių vertybių, tai nereiškia, kad jos buvo sunaikintos. Visas, kas yra gražu ir gera žmogaus prigimtyje, per Bažnyčią ateinanti Dievo malonė ne naikina, o patobulina ir pakelia į aukštesnį lygį. Visas tai, kas buvo tauru ir kilnu, išliko ir buvo dar labiau sukilninta. Pavyzdžiui, kad ir amžinas lietuvių pamaldumas, ištikimybė savo įsitikinimams, dorinių vertybių branginimas, šeimos tvirtumas, žmogaus kaip žmogaus vertinimas, pagarba visokiai gyvybei galėjo būti puoselėjamos ir senajoje religijoje, bet tikrą pagrindą ir tikrą įvertinimą bei pritaikymą rado krikščionybėje.

Krikščionybė nė kiek nekaltina, kad Lietuvą ji pasiekė pavėluotai ir tokiomis nepalankiomis aplinkybėmis, kad šventus bei dieviškus dalykus į savo rankas paėmė savanauzdžiai politikai ir panaudojo profaniniams reikalams, kad sakraliniai dalykai virto profaninių tikslų priemone. Tai skaudūs ir tragiški istorijos momentai, bet šį tragizmą testė ir gilinti nėra reikalo. Nusigręžti nuo Kristaus atneštos Gerosios Naujienos vien tik dėl to, kad ją kadaise kažkas stengėsi panaudoti savo žemiškiesiems reikalams, reiškia pratęsti tų apaštalių nevykusį elgesį, Kristaus mokslo nesupratimą ir jo profanavimą.

Nerealios pastangos

Naivios ir nerealios pastangos atgaivinti senąją lietuvių

pasauležiūrą ir kai kuriuos kulto elementus. Tai daugiau romantinis žaidimas. Bet šis žaidimas virsta nemaloniu ir net pavojingu dalyku, kai pradeda skaldyti jaunimo gretas. "Bėkime nuo bažnytininkų. Nedalyvausime jų renginiuose!" — tai jau nesveikos ir pavojingos mintys. Tai vanduo ant okupanto malūno. Tai malonus reiškinys tiems, kurie griaua religiją ir tautą. Jiems šito ir tereikia. Vargas būtų, jei ši tendencija stiprėtų. Tuo-

Stovyklausime "Kretingoje"

Rengiama stovykla Wasagoje angliškai ir lietuviškai kalbantiems vaikams

Jau vasara arti, laikas registruoti vaikus stovykloms. Stovyklavimas yra svarbi brestančio vaiko auklėjimo dalis. Kiekvienam vaikui turėtų būti sudaromos sąlygos stovyklauti geroje stovykloje.

Stovyklos sudaro ypatingas sąlygas mokymuisi, kurių nerasi nei namuose, nei mokyklose. Stovyklose vaikai ne tik pabendrauja linksmoje, lietuviškoje aplinkoje, bet ir, būdami be tėvų, bresta savarankiškume, išmoksta su kitais gyventi, pasisemia naujų žinių. Kurdami vaidinimėlius ir šūkus, pateikdami savo darbus ir mintis, vaikai brandina savo galias.

Galime didžiulius, kad Kana-doje, Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje Wasagoje, pradės naujo pobūdžio jaunimo stovyklos. Jau seniai jos buvo reikalingos.

Pirmoji, kuri įvyks š. m. liepos 7-20 d.d. yra skirta lietuviškai nemokantiems vaikams. Lietuviškai nekalbančio jaunimo skaičius didėja, bet nemokėti kalbos dar nereiškia, kad asmuo negali turėti lietuviškos dvasios savo širdyje. Negalima atstumti lietuviškai nekalbančio jaunimo, nes tas jaunimas taip pat yra mūsų tautos dalis. Jeigu nepajėgsim jo dabar įjungti lietuviškom veiklom, kol dar jauni, tai vėliau juos jau būsime praradę. Aišku visiems, kad vaikai, kurie namuose nekalba lietuviškai, neišmoks kalbėti per dvi savaites stovykloje. To mes nesitikim, ir dėl to programa pradedama anglų kalba, vartojant ir kartojant kasdieninius žodžius lietuviškai. Per tas dvi savaites stangiamės perduoti vaikams lietuvišką dvasią — mūsų kultūrą. Vaikai šoka ir dainuoja lietuviškai, sužino apie Lietuvos istoriją bei lietuvių tautos padėtį dabartiniu metu.

Prieš trejus metus po pirmos stovyklos buvo aišku, kad šitie vaikai greitai ir noriai pasiryžta atlikti savo dalį, plesdami turimas žinias apie okupuotą tėvynę. Kai kurie tėvai pastebėjo, kad jų vaikai po stovyklos tapo didesni patriotai, negu jie patys.

Antra stovykla (liepos 21 — rugpjūčio 3 d.d. bus skirta lietuviškai mokantiems jaunuo-liams. Yra būtina taip pat parūpinti geras lietuviškas stovyklas jaunimui, kuris namuose su tėvais kalba lietuviškai ir jau įsijungęs į lietuvišką veiklą. Šioje stovykloje kalbama tikta lietuviškai. Svarbu prisigauginti vadus, kurie su laiku perims ir tęs lietuvišką veiklą.

Daug dviejų stovyklų programos daug nesiskiria, tik viena pradedama angliškai, kita lietuviškai. Programos yra paruoštos prieš metus ir pritaikytos vaikams pagal amžių ir vaikų pajėgumą.

Laikai keičiasi ir vaikų domesniui palaikyti reikia vis įvairinti programą. Kasmet pasikviečiam svečių pakalbėti mūsų vaikams įdomiom temom. Pernai mūsų stovyklos sporto aikštėje nusileido Ontario policijos malūnsparnis. Vaikai, pasiklausę informacijų, gavo progą pasėdėti malūnsparnio viduje. Atvažiuo iš netolimo miestelio gaisrininkai su savo sunkvežimiais, ir vaikai galėjo su žarna palaistyti vandenį, užlipti į gaisrininkų vietas. Užpernai atvažiuo iš Kalgario dail. Jonė Kvietė-Young, kuri kalbėjo vaikams apie savo tapybą. Per abi stovyklas lietuvis policininkas Andrius Kaknevičius papasakojo vaikams apie savo darbą (Tactical Rescue Unit Member), pademonstravo savo ginklus ir parodė filmą apie saugumą.

Stovyklautojai dainuoja šoka, sportuoja, maudosi, drožinėja, mokosi apie gyvybės apsaugą, ir gali dalyvauti įvairiuose būreliuose — dramose, meno, gamtos, skaitytuvu ir t.t.

met ateistai galėtų trinti iš pasitenkinimo rankas ir kursyti: "Tik nenusileiskite, tik nepasiduokite!"

Bet tikėkimės, kad mūsų jaunimas, visas doras jaunimas, stovintis tiek ant religinio, tiek ant tautinio pagrindo, šioms silpnybėms nepasiduos, šias pagundas atmes, išliks tolerantiškas, vieningas ir tvirtas. Tikėkimės, kad vardan Lietuvos jo tarpe žydės vienybė!

(Antraštės — "TŽ" redakcijos).

P. Vidinis

Programą vykdo ne tikai vadovai bet ir stovyklautojai. Vaikai, paskirstyti būreliais-namais, atlieka savo kasdieninius darbus. Būreliai yra atsakingi už ryto ir vakaro maldas. Prie visų jie perskaito savo sukurtas maldas. Tuo būdu pamato, kad galima melstis įvairiais būdais, įvairiais žodžiais, įvairiomis temomis. Norime, kad maldos taptų kasdieniniu malonumu, ne tik sekmadienine pareiga.

Būreliai, išsirenkę savo namelių vardus, paruošia vėliavas. Kasdien po du skyių būreliai kuria šūkus, dainas, pranešimus. Visa tai kelia stovyklautojų nuotaiką ir duoda progos kūrybingai pasireikšti.

Kas vakarą vaikai dalyvauja vakarinėje programoje. Pvz. Darius ir Girėno vakarą paminėjom šiuos dydivyrius, kurie, norėdami išgarsinti laisvos Lietuvos vardą, žuvo. Kitą vakarą paskelbėm Lietuvos nepriklausomybę ir net išrinkom prezidentą. "Kronikos" dieną vaikai susipažino su didvyriais, kurie aukojasi, kenčia ir miršta už savo tėvynę. Kartas nuo karto būna šokiai ir laužai.

Seselė Onutė Mikailaitė grįžta vadovauti abiem stovykloms. Ji yra ypatingai pasižymėjusi mūsų stovyklose. Jau treji metai ji vadovauja ir ruošia programas.

Šiais metais grįžta jau nebe klierikas, bet kunigas Edis Putrimas. Grįžta muzikė Rasa Šolūnaitė iš Lemonto.

Pirmos stovyklos komendantas (jau treči metai) bus Andrius Kaknevičius, o antros — Rimas Kuliavias. Vyriausias viršininkas bus kun. A. Simanavičius. Šios naujo pobūdžio stovyklos atsirado prieš trejus metus jo iniciatyva.

Šią vasarą stovyklavietė bus pakrikštyta nauju vardu "Kretinga". Kretinga yra Lietuvos miestas, kuriame buvo lietuvių pranciškonų centras.

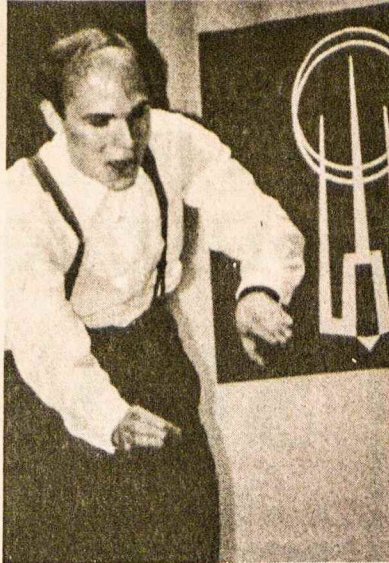
Nors šios stovyklos yra ruošiamos Prisikėlimo parapijos jaunimo sekcijos, jos nesiriboja tikta savo parapijos šeimomis. Iki šiol stovyklavo vaikai iš Toronto, Hamiltono, Ročesterio ir Montrealo, o šiais metais jau keli užsiregistravo iš Detroito.

Stovyklautojų skaičius didėja, taip pat ir reikalavimai. Kreipiamės į geradarius mum padėti parūpinti vaikam reikmenų. Dabartinii metu ruošiam vaikam aprangos kambarį, tik trūksta kostiumų — pasiūtų, pirktų, sudėtų, didelių, mažų.

Taip pat labai reikia lentų (darbeliams ir statybai), popierių, pieštukų, markerių, medžiagos...

Jeį turėtumėte klausimų, galim atsiųsti informacijos lape-lius (lietuvių ir anglų kalba). Kreipkitės ar rašykite "Kretinga", 1011 College Street, Toronto, Ont. M6H 3B3.

Lina Kuliavienė

Pantomimikas PAULIUS RAJEČKAS, gyvenantis Niujorko srityje, Pasizymėjęs savo sceniniais pasirodymais lietuvių ir kitataučių renginiuose

Ilgametę lietuvių tautinių šokių grupę "Gyvataras" vadovė GENOVAITĖ BREICHMANIENĖ, ruošianti programą šios grupės 35-rių metų veiklos sukakčiai paminėti Hamiltone šių metų gegužės 11 dieną

Filatelijos paroda "Baltpex VIII"

Toronto filatelistai estai, latviai ir lietuviai gražiai bendradarbiauja. Jie dažnai rengia bendrus susirinkimus ir, pagal įsisenėjusią tradiciją, kas treji metai surengia bendrą parodą, kuri yra vadinama "BALTPEX". Kanadoje ir JAV-se yra labai priimtų visokių pavadinimų trumpinimas, todėl ir "BALTPEX" yra tokio sutrumpinimo pavyzdys. Iš "BALTIC PHILATELIC EXHIBITION", paėmus iš kiekvieno žodžio po skiemenį ar raidę, susidaro BALTP-EX. Tokia paroda, iš eilės jau aštunta, šiemet įvyko kovo 2 ir 3 d.d. Lietuvių namų Mindaugo salėje, kuri yra gan erdvi ir labai tinkama filatelinei parodai. Buvo išstatyta 120 rėmų su pašto ženklais ir 4 specialios dėžės su pinigais ir medaliais. Kiekviena tautybė buvo išstatčius po 40 rėmų.

Estų rodinuose buvo daugiausia nepriklausomos Estijos pašto ženklai. Šiame skyriuje dalyvavo 6 estų filatelistai. Šalia Estijos įvairių vokių ir atvirukų dar buvo išstatytas įdomus Švedijos pašto ženklų rinkinys.

Latviai parodė vien tik Latvijos nepriklausomos gyvenimo pašto ženklus. Čia matėme, šalia pašto ženklų, daug nuotraukų, kurios vaizduoja nepriklausomą Latvijos gyvenimą, susijusį su pašto ženklais.

Lietuviai savo pašto ženklų rinkiniuose buvo išstatę Lietuvos nepriklausomos gyvenimo pašto ženklus. Algis Štuopis vienuolikoje rėmų parodė visus Lietuvos pašto ženklus. Šis rinkinys buvo įvertintas sidabro medaliu. A. Laurinaičiui už puikų Klaipėdos pašto ženklų rinkinį buvo paskirtas aukso medalis ir aukščiausia premija — "Grand Award". S. Macijauskas

už Lietuvos pašto ženklus (1918-1922) gavo bronzos medali. W. Nortonas parodė labai retą Latvijos p. ženklų rinkinį. W. Nortonas buvo vertintojas, todėl jo rinkinys nebuvo premijuotas.

Antanas Dilkus parodė visus nepriklausomos Lietuvos pinigus — monetas ir banknotus. Šis puikus ir retas rinkinys buvo įvertintas aukso medaliu.

Šalia filatelinio rodinio, buvo ir 4 filatelistų prekybininkų stalai. Visose parodose būna filatelistų prekybininkų, nes tada būna gera proga ne tik pasiūlyti rodinį, bet ir pajieškoti trūkstantį pašto ženklų savo rinkiniams.

Parodai prisiminti buvo išleistas specialus suvenyrinis vokas, kuris vaizdavo gražiai klestinčią Europos bendruomenę — žiedą, iš kurio yra išplėsti 3 žiedlapiai — tai Estija, Latvija ir Lietuva. Tie vokai buvo antspauduojami specialiu Toronto pašto antspaudu:

BALTIC STATES
STAMP EXHIBITION
EXPOSITION PHILATELIE
ETATS BALTES
BALTPEX 8
MARCH 2-3, 1985

Vokai buvo antspauduojami kovo 2 ir 3 (sekmadienį). Be to, parodos proga buvo išleisti dar du suvenyriniai vokai vysk. A. Baranausko 150 m. gimimo ir vysk. M. Valančiaus 110 m. mirties sukakčiai paminėti. Ir šie vokai Toronto pašte buvo antspauduojami specialiu parodos pašto antspaudu. Šie vokai skiriasi nuo kitų suvenyrinių vokių tuo, kad jie turi įdėtą kortelę, kurioje yra aprašyta jų veikla. Pvz. vysk. A. Baranausko voke

(Nukeltą į 11-tą psl.)

Trisdešimt penkeri metai "Gyvatarui"

Pokalbis su ilgamete jo vadove Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė

KAZYS MILERIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Žinau, kad "Gyvataras" turi išleidęs apžvalginį savo veiklos leidinių, paruošęs filmų ir vaizdajuosčių. Gal priminsite mums, ką jau esame matę ir gal ko nors dar nematę?

— Esu tikra, kad nėra tekę matyti filmų padarytų Prancūzijos Toulouse mieste, EXPO 67 "They came to build", Australijoje Lietuvių dienų proga. Taip pat mes patys neturime filmo iš koncerto Čikagoje 1978 vasario 25 d., nors už jį iš anksto buvo užmokėta. Jau keletą kartų Toronte ir Hamiltone buvo rodomi kiti 4 filmai: 1971 m. kovo 15 d. p. Šluto padarytas filmas Čikagoje, Vyt. Beniūšo — Ontario Place, ir paskutiniai du su dail. A. A. Tamošaičiais jų sodyboje. Taip pat išleisti 4 apžvalginiai veiklos leidiniai — albumai 1965, 1970, 1975 ir 1980 m.

— Visos didžiosios tautinių šokių grupės turi savo orkestrėlius. Kaip "Gyvataras" pasiekė to populiarumo, naudodamasis vien tik akordeonistu?

— "Gyvataras" gal buvo net pirmasis vienetas, kuris turėjo savo orkestrėlį 1962, 1963 ir 1964 m., sudarytą Algio Ulbino, Ged. Vindašiaus ir S. Dramanto. Mirus Vytautui Babeckui, Hamiltono lietuvių muzikinis prieauglis labai sumenkėjo ir sunku ką nors sudaryti. Iš V. Babecko studijos "Gyvataras" eilėse nuo pat mažens išaugo ir Kazimieras Deksnys. Jis — geras akordeonistas, muzikalus, jautrus ir jo išvykose pilnai pakako, nes visada reikia apsiriboti žmonių skaičiumi, o savo sukuriamais didesniais ir svarbesniais koncertams pasikviisdavome Montreale liudies instrumentų orkestrą "Gintara".

— Jūs vadovavote 1972 m. liepos 2 Čikagoje įvykusioje laisvojo pasaulio lietuvių ketvirtajai tautinių šokių šventei. Ar šventės tikrai yra jaunimui paskatinimas? Ar jos bus rengiamos ir toliau?

— Kol bus šokančio jaunimo ir jiems paruošti mokytojų, tautinių šokių šventės vyks, nes tai gražūs, didingi ir pelningi renginiai. Dar ne viena iš 7 rengtų švenčių neatnešė nuostolio, nes ir publikos susidomėjimas yra labai didelis. Aišku, rengėjams reikia įdėti daug darbo ir pastangų, bet visa tai apmokama pasisekimu ir net atskiros vietovės varžosi kam teks šventę ruošti.

Jaunimui — šokėjams tai yra taip pat paskatinimas ir tikslas prieš akis. Jie turi stengtis neatsilikti nuo kitų grupių ir gerai pasirodyti. Labai gaila, kad po šventės daug grupių nuostoja dirbusios ir laukia kitos progos. Tada organizuojasi iš naujo. Ne nuolatos dirbantys vienetai negali pasiekti aukšto meninio lygio, ir šventės pagrindu lieka nuolatos dirbančios grupės. Švenčių veidas gali pasikeisti ir tada, kai į organizatorių eiles įeina jaunieji vadovai ir mažiau liks senesniųjų.

Nors paskutinėje VII šventėje jaunimo sumažėjimas nesijautė, bet jis jaučiamas atskirose kolonijose, ir daugelis grupių yra išnykusios. JAV ir Kanadoje tik 3 vienetai, dirbę nuolatos, ir tų pačių mokytojų vadovaujami švenčia 35 m. sukaktį: tai Los

Angeles "Spindulys" (35 m. veiklos sukaktį šventė 1984 m. pavasarį), vadovaujamas Onos Razutienės; Hamiltono "Gyvataras" švenčia 1985 m. gegužės 11 d. ir Niujorko "Tryptinis", vad. J. Matulaitienės, švęs 35 m. sukaktį gegužės 25 d. Dar reikėtų paminėti Bostono "Sambūrį", vad. Onos Ivaškienės, kuris dirba jau 52 m. Yra dar keletas grupių, kurios veikia 30 metų, bet jų skaičius irgi nėra didelis.

Pagrindinis mūsų rengiamų švenčių branduolys yra šokėjas ir mokytojas, kuris dirba iš pasisventimo ir meilės tautiniam šokiui. Į jį reikėtų atkreipti daugiau dėmesio, skatinti dirbti, pripažinti jo darbą. Iki šiol tautinių šokių grupės buvo puikus atstovas Lietuvos vardui garsinti, bet susidaro įspūdis, kad svetimtaučiai tai įvertina ir pastebi daugiau, negu mes patys.

— Kokie dar kiti didesni Jūsų organizuoti renginiai?

— Galėčiau dar paminėti lietuvių pasirodymą "EXPO 67" Montrealyje, Dainų ir tautinių šokių šventę Hamiltone 1975 m. 25-tąją Lietuvių dieną Hamiltone 1980 m., neskaitant didelių sukuriamųjų "Gyvataro" koncertų ir išvykų.

— Teko girdėti, kad labai gerbiate tikrąją lietuvių tautinę aprangą ir esate nepatenkinti tautinių drabužių iškraipymu dabartinėje Lietuvoje. Iš kur jie ima tuos naujus motyvus?

— Visus 35 metus, kai dirbau su "Gyvataru", man labai svarbu buvo, kaip šokėjai yra apsirengę. Visą laiką kovojau už tikrą, gražų, puošnų ir neiškraipytą lietuvišką tautinį drabužį. Apie tai rašiau spaudoje, kalbėjau su tėvais, Brazilijoje rodžiau filmus ir kitokiais būdais stengiausi išaiškinti skirtumą tarp mūsų audėjų audžiamų ir iš Lietuvos dabar gaunamų drabužių. Dabar malonu pažūrėti, kaip puošniai atrodo mūsų ansambliai. Tautinių šokių šventėse dar matosi sumaišytų ir netikrų drabužių, bet vis mažiau, nes pačios mergaitės bei tėvai pamatė skirtumą ir yra pasiryžę net daugiau pinigų išleisti, nes drabužis yra įsigytas turtas. Svečiai, kurie atvyksta iš Lietuvos, stebisi mūsų merginų drabužių puošnumu. Lietuvoje einama stilizavimo keliu, ir visi papuošalai bei parėdai, kuriais pasipuošę programų atlikėjai yra spalvingi, puošnūs, bet nėra savi, o grynai tik sceniniai. Ten moterys negali pasipuošti jokia proga tautiniu drabužiu, nes jo kaip ir nėra. Jeigu jis išliks, tai tik čia. Tačiau, pavarčius mūsų spaudos puslapius, matyti, jog kai kurios merginos atsisako 3 gražiausių tautinio drabužio dalių — liemenės, prijuostės ir karūnos. Negaliu suprasti kodėl? Ar tik vien dėl to, kad būtų kitaip? Ypatinai liemenė pabrėžia mergaitės figūrą ir atrodė daug gražiau, negu pasipūtusi blizulė. Pati puošniausia ir meniškiausia, pilna spalvų ir raštų yra prijuostė, o karūna užbaigia visą aprangą. Kodėl mes pačios norime to atsisakyti?

Lietuvoje dabar ansamblių apranga atrenkama konkurso keliu, dailininkams paruošus eskizus, ir mažai joje belikę lietuviško elemento. Daug lietuvių dėl to labai apgailėstą, nes gal ir išpūdinga, bet ne sava. Paskutinėje "Lietuvos" ansamblio premjera įvyko 1985 m. vasario 22 d. Vilniuje. Pati pro-

grama buvo skirta artojų, pavadinta "Derliaus daina". Dainos ir šokiai daugiausia sukosi apie ūkio darbus, bet apranga sukėlė kontroversiją.

— Turėjote trukdymų ir sunkumų. Kur buvo maloniausi gyvenimai ir kur būta nusivylimų?

— Aišku, kad neapsiėjo be sunkių momentų ir apsvylimų, bet laiko dulkės visa tai užpusytys ir neverta apie tai kalbėti. Skaudžiausi nusivylimai yra patirti iš paties jaunimo, bet džiaugiuos, kad nebuvo jų daug. Geriau prisiminti malonius momentus, kurių tikrai buvo daug ir dabar negalėčiau net pasakyti, kurie iš jų brangesni. Dirbau niekieno neverčiama todėl, kad tas darbas man buvo prie širdies ir galvoju, kad šį tą duodu jaunimui. Kai dabar matau šokančius veteranus, kai žinau, kad jie vis laikosi viename būry, kad juos riša bendri išgyvenimai ir prisiminimai, žinau, kad ir mano dalis ten yra. Į kiekvieną darbą įdėjau daug širdies, bet jos daug ir gavau: išvykose parodytas nemeluotas lietuvių nuosirdumas, ilgai išlikusios draugystės, bendras visų noras kuo daugiau iškelti lietuvių vardą ir jį palikti mūsų jaunimo širdyse... Prisimenu IV tautinių šokių šventės ruošą, kuriai praleidau visą laisvalaikį dvejus su puse metų. Kai stebėjau žygiuojančio puikaus jaunimo gretas, girdėjau iš tūkstančių krūtinų galingai skambančio himno žodžius, mačiau besikeičiančias šokių figūras, jaučiau, kad visi — šokėjai ir žiūrovai esame lyg vienas žmogus su tais pat troškimais ir jausmais, kad esame toli nuo Tėvynės, bet esame vėl kartu ir norime tik vieno — laisvės savo kraštui. Šis jausmas, kurį sunku išreikšti, buvo didžiausias atpildas už įdėtą darbą, nemigo naktis...

— Ar galite ką nors pasakyti dėl paties pasirinkto vardo "Gyvataras"? Jis toks neįprastas.

— Gyvataras yra šokio pavadinimas. Besiruošdami savo dešimtmečiui, mokėmės tą šoki. Tada iškilio sumanymas duoti grupei vardą. Kadangi visiems patiko linksmas, gyvas šokis, rodos Vincui Verbickui pasiūlyti, jis visų pritarimu ir buvo pasirinktas. Šis vardas man neatrodo keistas ar neįprastas ir, atrodo, kad buvo mums laimingas, nes pasidarė žinomas ne tik lietuviškame pasaulyje čia, bet ir Lietuvoje. Net kanadiečiai, australai ir kolumbiečiai jį puikiai ištaria.

— Kalbėdami apie tautinių šokių grupes, galime manyti, kad tai mūsų lietuviškojo jaunimo susitikimų ir susipažinimų vieta. Ar daug jau teko šoki savo gyvatariečių vestuvėse?

— Pernai pavasarį prie altoriaus nukeliavo 20-ta lietuviška "Gyvataro" pora. Aš būčiau laiminga, jeigu jų būtų buvę daugiau.

— Kai minima kokio nors lietuvių meninio vieneto didesnio metų skaičiaus sukaktis, jų vadovai paprastai pradeda mus gąsdinti savo pasitraukimu. Tikriausiai Jūs dar apie tai negalvojate?

— Priešingai — labai dažnai apie tai pagalvoju. Tai nėra gądinimas, o tik neišvengiama būtinybė. Aš jau turėčiau švesti 45 m. sukaktį, nes pradėjau dirbti 1940 m. Vilniaus universitete. Nenurimau Vokietijoje,

Hamiltono "Gyvataras" Vasario 16 gimnazijoje 1968 m., kai lankėsi Europoje

Stratfordo festivalio programa

ALFONSAS NAKAS

Kanadiškis Stratfordo festivalis pasiruošęs 33-jam veiklos sezonui. Savo nuolatiniams lankytojams bei spaudos atstovams išsiuntinėjo sezono programos brošiūrėlę. Ja pasinaudodamas "apsiviesiu" tuos, kurie informacijos negavo, bet nori festivalį aplankyti.

Neskaitant nuo gegužės pradžios vyksiančių generalinių repetitijų (previews), oficialiai festivalis prasidės gegužės 26 ir baigsis spalio 13. Veiks visi trys teatrai ir po daugelį kartų bus vaidinami devyni veikalai: keturi didžiajame Festivalio teatre, trys Avon teatre ir du Third Stage teatre.

Festivalio teatre, kaip visada, vyraus Williamo Shakespeare dramos. Jų šį sezoną bus trys: "King Lear" (premijera gegužės 26, paskutinis spektaklis spalio 13); "Twelfth Night" (gegužės 28 — spalio 12); "Measure for Measure" (gegužės 29 — rugpjūčio 28). Jau sezonui įpusėjus, scenoje atsiras Nikolajaus Gogolio "The Government Inspector" (rugsjūčio 9 — spalio 12).

Avon teatro scenoje bus vaidinami šie veikalai: Gilberto ir Sullivano operetė "The Pirates of Penzance" (gegužės 27 — rugsjūčio 25); Oliverio Goldsmitho "She Stoops to Conquer" (rugsjūčio 8 — spalio 12); Tennessee Williamso "The Glass Menagerie" (rugsjūčio 30 — spalio 13).

Third Stage teatre matysimės: Sofoklio "Antigone" (birže-

Flensburge, vėliau Haffkrugė "Tėvynės garsų" ansamblyje. Vos atvažiavusi į Kanadą pasauks kasančius vyrus, teko rengti koncertus Cadillac ir Norandoje, kol pagaliau atsidiariau Hamiltone. Nepasakyčiau, kad lietuviškas tautinis šokis bei drabužis šiandien man rūpi mažiau, negu prieš 45 metus — gal net daugiau, nes yra nuolatiniame pavojuje. Bet mano mokiniai dirba Anglijoje, JAV, Australijoje, Brazilijoje, Kanadoje. Tad manau, jog savo duoklę jau atidaviau. Turėčiau būti dėkinga, kad Dievas apdovanojo mane, palyginti, gera sveikata, jog įstengiau visą laiką dirbti, auginti šeimą, veikti su "Gyvataru" ir dar vieną kitą straipsnį spaudai paruošti. Kaip Jums atrodo, p. Mileri, ar dar neužsitarnavau "pensijos"? Bet ateitis visa tai parodys. Turiu ir kitų planų, kuriems įvykdyti taip pat reikėtų daug laiko paskirti.

Baigdamas pasikalbėjimą, padėkoju p. Breichmanienei už malonų pokalbį ir palinkėju gerai atšvesti šią gražią "Gyvataro" sukaktį.

lio 18 — rugsjūčio 31); George Farquharo "The Beau Stratagem" (birželio 19 — rugsjūčio 31).

Kadangi kai kurie dramų bei komedijų pavadinimai sunkiai išverčiami į lietuvių kalbą, juos palieku kaip programoje parašyti. Šitaip bus lengviau susigaudyti ir bilietus paštu ar telefonu užsakant.

Be minėtų scenos veikalių, festivaly įvyks ir septyni koncertai: trys džiazo orkestrų ir keturi vokaliniai (keturių pasikviesčių).

Prieš keletą metų įvestos įžymių žmonių paskaitos tęsiamos ir šį sezoną. Publikai kalbės: Leslie Fiedler (liepos 14), Philip Edwards (liepos 21), Northrop Frye (liepos 28), Peter Ustinov (rugsjūčio 4), S. Schoenbaum (rugsj. 11), Peter C. Newman (rugsj. 18) ir John Hirsch (rugsj. 25). Neskelbiu šių žmonių titulus nei pasirinktų temų. Eventualiems klausytojams už save turi kalbėti jau pačios pavardės, o kurios nieko nesako, tai vargu ar verta ir į jį paskaitas eiti.

Bilietai visam sezonui Festivalio teatro kasoj pardavinėjami nuo kovo pradžios, o nuo kovo vidurio užsakymai pradėti priiminti ir telefonais. Bilietus paštu galima užsakyti, parašius adresu: Stratford Festival Box Office, P.O. Box 520, Stratford, Ontario, Canada N5A 6V2. Bilietus telefonu užsakyti šiomis linijomis: iš Toronto (nemokamai) (416) 363-4471; iš Detroito (irgi nemokamai) (313) 964-4668; iš visur kitur (519) 273-1600. Bet užvis geriausia skaitytojui su Stratfordu pažintį užmegzti per minimą informaciją brošiūrą. Ji, užsakytą raštu ar telefonu, atsiunčiama nemokamai. Tuo tikslu rašyti: Brochure, Festival Theatre, Stratford, Ontario, Canada N5A 6V2; arba skambinti: (519) 271-4040. Ten rasite viską, kas apie festivalį aplamai ir apie jo 33-į sezoną žinotina.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

1985 metų gegužės 11, šeštadienį, Klivlando Lietuvių namuose, Čiurlionio ansamblio patalpose

(877 E. 185th Street, Cleveland, Ohio 44119, USA. Tel. 216 — 531-2131)

šaukiamas

LIETUVIŲ MUZIKŲ IR MUZIKOS DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Kviečiami dalyvauti visi chorvedžiai, solistai, instrumentalistai ir muzikos darbuotojai.

Darbotvarkėje: Lietuvių muzikų sąjungos steigimas ir VII-sios JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės reikalai. Pradžia — 9.30 val. ryto.

Smulkesnį informacijų teirautis ir apie savo dalyvavimą pranešti Ritai Kliorienei telefonu (216) 531-6459.

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos įgalioti iniciatoriai

Kanados lietuvių tautinių šokių grupė "Gyvataras", sudaryta iš Hamiltono gyvenančių tautiečių, apsirežiusi keltinės uniforma 1980 metais. Kraštinėje kairėje — grupės vadovė G. BREICHMANIENĖ, kraštinėje dešinėje — padėjėja p. Jokūbnyienė

KLB kultūros komisija, rengianti kultūrinės veiklos seminarą Toronte š. m. gegužės 24-26 dienomis. Iš kairės pirmoje eilėje: pirm. R. Kurienė, A. Sungailienė, D. Juozapavičiūtė; antroje eilėje: K. Manglicas, dr. J. Čuplins, Kienė, D. Viskontienė, I. Lukoševičienė. Trūksta V. Dauginio ir N. Vytaitės

Kultūrinės veiklos seminaras

1985 m. gegužės 24-25-26 d.d. Toronte, KLB kultūros komisija rengia kultūrinės veiklos seminarą.

Jei pažvelgsime į lietuvių kultūrinę padėtį, pastebėsime, kad daugelyje sričių ir mūsų bendruomenėje kultūrinės veiklos apraiškos silpnėja. Kultūrinė veikla lieka dažnai neaiški, neplaninga, nemetodiška, eikvojanti daug laiko, energijos ir lėšų. Labai dažnai darome tai, kas lengviausia įvykdoma, kartodami kultūrinės apraiškas, vedančias į monotoniją ir nekūrybingumą. Nemokame ar bijome pripažinti mūsų kultūrinės veiklos „žiburius“, juos remti

ir visokiais būdais stiprinti. Sunkiai pripažįstame, kad mūsų kultūrinės veiklos vienetai, specialistai ir žinovai negali būti vienodo lygio, ryškindami nesveiką kompeticiją. Šio pavasario seminaro metu stengsimės pažvelgti, kur mes šiandien stovime savo lietuviškos kultūros srityje; nustatysime pagrindines vertybes, be kurių lietuviška kultūra yra neįmanoma; numatysime būdus, kaip siekti tų vertybių puoselėjimo; panagrinėsime galimybes nustatyti gaires lietuviškos kultūros ugdymui.

Rasa Kurienė,
KLB kultūros komisija

B. VYTIENĖ

Svajonė

Kai mintimis grįžtu tėviškės taku — sveikinu ramunes pievoj tarp žiedų!

Glostau aš kiekvieną gelę iš eilės ir žaliąją smilgą spaudžiu prie širdies...

Baltas siauras takas tiesias per laukus, veda ir šiandieną į gimtus namus.

Rugiagėlės šypsos rugiuose meiliai, rodos, sako: „ačiū, kad čia sugrįžai“.

Rojus

Girdėjau kartą, kaip jieskojo istorikai tos vietos, kur buvo žemėje sukurtas čia rojus pažadėtas.

Deja, net iki šių laikų jo nesurado niekas. Ir taip jieskojimas veltui, vien paslaptis tik lieka.

Bet taip norėtus pasakyti — ar paklausyt gali? Tavisis rojus visada ten, kur tu gyveni.

Kur tavo gėlės žydi vis, kur medį sodini, kur krinta saulės spindulys, kai taku eini.

Gal niekad nepagalvoji, kad rojuje esi, kai niekam blogo nelinki — meilę širdyje neši.

Alanto novelės - „Gelmių balsai“

ALĖ RŪTA

Apie V. Alanto kūrybą (dramas, romanas, noveles) būtų galima rašyti studiją, bet šio karto uždavinys — patraukti novelių knyga „Gelmių balsai“. Tik ties ja ir sustosime.

Tai septintas šio autoriaus novelių rinkinys, kurin sutelktos „Dirvos“ konkursuose premijuotos V. Alanto novelės (mecenatas — Simas Kašeliūnis).

Knygos išorinė išvaizda graži: kieti drobės viršeliai, kelių spalvų applanke piešinys: vandenyno gelmės, žuvėdros, saulėlydis ar saulėtekis... Aštrios spalvos, bet dailininkės vaizduotė tiksliai pagavo ketvirtosios rinkinio novelės („Gelmių balsai“) nuotaiką ir filosofiją: kraupus apsiavylusios dailininkės gyvenimo vizijų, svajonių bei realybės skendimas į kruvinus saulėtekis-saulėlydžius, žmogaus aistrų sūkurius.

Jaunesnioji išėjimo karta, nors kūrybinga, dar gausi poetais ir proza rašinėjančiais, bet jau turi didelių sunkumų išreikšti save lietuviškai. Kaip kalbos išmokyti, ją lavinti? Gavus pagrindus liuanistinę mokyklą, skaityti, daug skaityti gerų kūrinių. Vyt. Alanto kūrybą skaityti malonu ir naudinga jau vien dėl grynios, taisyklingos kalbos. Autorius yra vieno geriausių lietuvių kalbininkų — K. Būgos mokinys.

Pirmą rinkinį rinkinį Alantas išleido 1930 m. („Artistų širdis“). Taigi šio žanro kūrybos patirtį jis turtina jau daugiau kaip pusę šimtmečio.

Naujo rinkinio novelės jau buvo spausdintos „Dirvos“ atkarpose. Tai premijuotųjų privilegija. Bet jas įdomu skaityti ir antrą kartą: temos įvairios, intriguojančios, charakteriai realūs, gyvenimiški.

Bendra šiose novelėse tema — meilė. Intrigos romantinės, supintos su patriotinėmis, istorinėmis ir gamtos stichijų vaizdais. Mėgstamiausias autoriaus su meile vaizduojamas charakteris — moteris: teigiama ar neigiama, istorinė ar šių dienų lietuvi, vidutinė miesčionė ar talentinga menininkė... Alanto moterų charakteriai — ne gyvenimo pamintų, sugniuždytų moterėlių, o tvirto charakterio (ir ne eilinio grožio) moters. Pažvelkime į kiekvieną novelę atskirai.

„Viskas galėjo ir kitaip susiklostyti“ — karo laikų novelė. Pagrindiniai veikėjai: „aš“ (autorius) ir Aušra su trimis vyrais, kurių novelė svarbiausias — Adomonis. Aušra — ypatinga savanaudžių moterų atstovė. Ji sumaniai laviruoja tarp ja susizavėjusių vyrų ir niekada neskursta; vienam nelaimėje parklupus, ji greitai perkelia savo žvilgsnius ir „meilę“ į kitą... Sunku patikėti Adomonio naivumu, bet ir gyvenime yra pakankamai sunkiai patikėtinų žmonių bei įvykių. Autorius su jais sumaniai susidoroja...

Novelė „Ugly American“ vaizduojami du moterų charakteriai: nugalėtojos ir nugalėtosios. Pabaigoje jos apskiečia vaidmenimis. Ieva Sereikienė užsimano tik mokyto žento! Dukters Kunigundos pamiltas berniukas (šaltkalvis) jai netinka; buvusi

pusbajorė nori ko geresnio. Ji mėgina prisukti savo dukteriai mediką studentą, užtat apkalbomis suardo jo sužadėtuves. Bjauriau liežuviu išveja iš savo namų dukters mylimą Viktorą. Tačiau medikas vėliau susitaiko su pirmąja ir susituokia, o Viktoras palinksta į portorikietę... Kunigunda, tėvui dar mėginant prilaukti, baigusi mokslą išeina iš namų, dingsta ir už poros metų atsinečia laisną su nuotrauka: negras vyras ir ji su juodu vaikelu ant rankų... Taip apkalbomis, prestižo troškimu, pavydui dar mėginant prilaukti, baigusi mokslą išeina iš namų, dingsta ir už poros metų atsinečia laisną su nuotrauka: negras vyras ir ji su juodu vaikelu ant rankų... Taip apkalbomis, prestižo troškimu, pavydui dar mėginant prilaukti, baigusi mokslą išeina iš namų, dingsta ir už poros metų atsinečia laisną su nuotrauka: negras vyras ir ji su juodu vaikelu ant rankų...

Trečia — istorinė novelė „Karalaitė Gaudimantė“. Čia vaizduojama labai tvirto charakterio jauna kunigaikščio Traidenio duktė, kuri, nors politiniais tikslais pažadėta Mozūrijos kunigaikščiui Boleslovui, bet, įsimylėjusi narsų ir gražų lietuvių riki Rainį, jam atsiduoda... Tėvui ir keturiem jos dėdėms sužinojus, grasinant Rainį užmušti, o ją įmesti į požemį, Gaudimantė drąsiai gina savo jausmus ir įsitikinimą: už savo jaunystės paaukojimą valstybės reikalams ji užsiplėnusi vienos meilės nakties... Tėvas ir dėdės nenori ir klausyti, bet jauniausias, jai palankiausias dėdė Sirpūtis užaria. Traidenis sutinka nutylėt dukters nusikaltimą, jai reikalaujant dovanot ir Rainiui gvybę, jeigu ji važiuos į Polocką ir ištekės už Boleslovo. Taip ir įvyksta: vestuvės, jį apsikrikštijta, tampa kunigaikštienė Sofija, vėliau labai įtakinga moztūrų lenkų ir lietuvių santykiuose. Jos pamiltas Rainis kovose su kitais Lietuvos priešais didvyriškai žūsta.

Autorius čia atkūręs dalelę Lietuvos istorijos, novelės pabaigoje nurodo istorinius šaltinius: šie veikėjai būvę tikri žmonės.

„Gelmių balsai“ vaizduoja dailininkę Natalę Vilmantienę, jau alkoholiškai, nikotino vergę... Audroje mintimis ji grįžta į „jaunystės pavasarį“... Tėvas patarė studijuoti pedagogiką, o ji pasirinko meno mokyklą. Susitikusi menininkų pobūvy dailų sportininką Alkį Kaulakį, greit įsimyli, ir jį aistros išsilięja su pajūrio gamtos stichijomis. Alkis nori sukurti šeimą, o ji užsispiria būti laisva, kad savo didžiais kūrniais stebintų pasaulį. Įžeistas Alkis dingsta, ji nusikrato kūdikį, išteka (vis tiek, išteka!) už vyresnio inžinieriaus Noručio, važinėja su juo po Europą, kuria paveikslus. Tačiau jaučiasi vieniša (tebemylojo Alkį), įpranta gerti, nepaiso sveikatos, suyra nervai...

Dailininkė išvyksta viena atostogų — pailsėti. Ją traukia į aną pajūrį, kur vėl susitinka Alkį su tamsios odos žmona ir berniuku... Alkis prieikštauja, kad paniekino jį, nužudė jį kūdikį. Ir ką ji pasiekė? Jos menas esąs silpnas, paveikslai — „prievariniai“, be dvasios ir grožio... O Natalė pyksta ant jo, kad norėjo padaryti ją žmona ir šeiminiuke, tokiu skuduru, kaip dabar atrodą jo suvargusi tamsiaodė...

Alkis pasišalina. Dailininkė išplaukia į vandenyną, žaviis gamėmis, plaukia toli... ir nebegrižta. Nėra visiškai aišku, ar ji buvo apsisprendusi nusižudyti. Jos nusivylimas gyvenimu toks didelis, ir vandenyno gelmių trauka tokia žavi bei stipri... Paskutinį momentą jai girdisi jos nužudytos iščiuose kūdikio šaukimas „mama!“

Novelė — psichologinė ir filosofinė. Užgriebta moters menininkės ir motinos — šeimnininkės dilema. Pagrindinė tačiau mintis: meilės ir aistros, kaip gamtinių stichijų visai viršijanti jėga.

„Šachmatų partija su giltine“ — Lietuvos okupacinių laikų novelė. Veiksmas vyksta Vilniuje. Eglė Ramotienė, žavi moteris, yra patriotė lietuvi. Jos vyras Marius silpno charakterio ir intelekto; išbandęs įvairias karjeras, pateko į Saugumo tarnybą ir visą laiką dirba raudoniesiems. Jis įskundęs ir žmonos brolių Justų, pogrindžio dalyvį, kuris žuvo.

Marius Ramotas dažnai žaidžia šachmatais su rusu viršininku. Šios novelės susijęs žetas nėra labai vientisas. Čia ir Eglės sapnai apie staugiantį Geležinį vilką, ir pogrindžio žmonių kalbos, ir nuolatiniai ginčai Ramotų šeimoje... Iš palaidų įvykių ir jausmų susikristalizuoja tamsi drama į pabaigą. Įtemptas šachmatų žaidimas. Pralaimėjimas nulems (simboliškai) ir kurio nors gvybę... Užtat jų tarpe žaidžia ir giltinė. O pati Eglė irgi ant išsprendimo bedugnės kraštelio... Pabaiga — rusas žūva, Ramotai pasitraukia iš viešumos...

„Mėnesienos siuita Baublio paunksmėje“. Tai įmantri antrašė vienos romantiškiausių novelių. Čia nėra kitos idėjos — tik meilė.

Architektas Augis Vasiūnas, nusivylęs dietomis nusisėdintis žmona, išvažiuoja atostogų vienas. Jo kolega Pagirėnas turi gražią vilą gamtoje. Netoli ir Baublys, legendinis medis, audros metu drevėje išduodąs keistus, galingus garsus. Tame Laumės slėny Vasiūnas susipažįsta su jauna muzike Rama, kuri gyvena motinos viloje. Jos tėvas žuvs katastrofą.

Rama ir Augis įsimyli, bet vyresnio amžiaus architektą jos miegamąjį tarpdury sustabdo ne drovumas ar amžiaus skirtumų baimė, o nuotrauka ant stalo... Jis atpažįsta: tai jo seniai mylėta Nemira, Ramos motina. Jis pabėga, o Rama įsijedžia. Grižęs pas Pagirėną, Vasiūnas randa žmonos pranešimą apie skrybį bly.

Architektas susitinka ir pačią Nemirą, lankančią dukterį. Ši, susirūpinusi dukters laime, atkalbinėja „būsimą ženą“, net siūlosi pirmą kartą tarp jų meilei... Bet Vasiūnas neperkalbamas — jis yra gamtos dūkrą muzikę Ramą įsimylėjęs. Logiškai galvojanti Nemira griebiasi kraštutinumų:

„O kas, jei sužinotum, kad Rama — tavo dukterė?“

Bet ji sąžininga ir architektą nuramina, kad — ne. Tai jos mirusio vyro duktė, nors būdu ir polinkiais į jį labai panaši. Vasiūnas mano, kad reikia Ramai leisti pačiai apsispręsti. Jiedu išsiskiria draugiškai.

Vakare jie su Rama susitinka prie Baublio, ir ji pasirenka gerokai už ją vyresnį architektą.

Visose novelėse V. Alantas daug vietos ir reikšmės teikia gamtai, turinčiai didelę įtaką jo vaizduojamiems charakteriams. Be to, V. Alanto filosofinės novelės yra persunktos ir panteizmu.

Gal užtat ir knygos viršelio dailininkė, gerai įsijautusi į V. Alanto kūrybą, piešė gamtos stichiją, bent jos atvaizdą.

Reikia dar pastebėti, kad Vyt. Alantas yra ištikimas lietuviškumui. Jis aprašo, gilina si į lietuvių charakterį, svarsto savų žmonių gyvenimą ir problemas. Svetimoji aplinka jį mažiau domina.

Ši novelių knyga — ne vien pramoginio pasiskaitymo; palieka atmintyje ir daugelį idomių klausimų, kuriuos skaitytojai mėgins savaip išspręsti, į juos atsakyti.

Vyt. Alantas, GELMIŲ BALSŲ. „Dirvos“ konkurse premijuotos novelės. Aplanko dailininkę Danguolę Šeputaitę-Jurgutienę. Išleido „Vilties“ d-jos leidykla. Cleveland, Ohio, 1984 m., 236 psl. Kaina — 10 dol.

Atsiųsta paminėti

Juozas Brazaitis, RAŠTAI V. Religinės refleksijos, lietuvių bei tėvynės, visuomeniniai rūpesčiai, ano meto aktualijos, laisakai iš kelionių, papildymai. Redakcinė komisija — Alina Skrupskelinė ir Česlovas Grincevičius. Aplankai ir viršelis — Ados Sutkuvienės. Leidėjas — „I laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti“ (5620 S. Claremont Ave., Chicago IL 60636, USA). Čikaga 1984 m., 547 psl.

Juozas Daumantas, PARTIZANAI. Trečias pataisytas ir papildytas leidimas. Iliustracijos ir aplankas — dail. Prano Lapės. Leidėjas — „I laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti“ (5620 S. Claremont Ave., Chicago IL 60636, USA). Čikaga 1984 m., 573 psl.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA No. 64, October 7, 1984. American Publication February 16, 1985. Translated by Rev. Casimir Pugevicius, translation editor Marian Skabeikis. Published by Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc. (351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA).

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Čikagietis poetas Kazys Bradūnas Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai, kuri bus minima 1987 m., tikisi paruošti ir išleisti naują poezijos rinkinį „Krikšto vanduo Joninių naktį“.

Dvi kultūros darbuotojų 1984 m. premijas JAV LB kultūros taryba kovo 28 d. paskyrė dr. Juozui Girmiui ir Juozui Kapočiui. Pranešime rašoma, kad dr. J. Girmiū premijos susilaukė už kultūrinį darbą — žurnalą „Aidai“ ir „Lietuvių enciklopedijos“ redagavimą, filosofinius veikalus, brandžius savo straipsnius, gausias paskaitas. J. Kapočius premija įvertintas už kultūrinę veiklą, kuri išėjimą davė 36 tomų „Lietuvių enciklopediją“, dabar ruošiamą 37-ji tomą, apimančią antrą kartą atliekamus papildymus, šešis „Encyclopedia Lituanica“ tomus, pilną Vinco Krėvės raštų kompleksą. Gaila, kad oficialiame pranešime nenurodomas premijų dydis. Jie ir kiti laureatai bus pagerbti Penktojoje premijų įteikimo šventėje Klivlande gegužės 11 d.

Čikagoje vėl atgaivintas skautų ir skautių ansamblis, kurį prieš 13 metų įsteigė v.s. Pr. Nėdas, miręs 1984 m. rudenį. Ansambliu tada jungė vaidybos, muzikos ir šokio talentus, bet pastarajame dešimtmetyje ryškesne veikla nepasizymėjo. Dabar ji vėl atgaivino režisierė pakviesta Dalia Bylaitienė. Pirmam pasirodymui kovo 10 d. Jaunimo centro salėje jį pasirinko jau ankščiau jūros skautų vaidintą Balio Sruogos veikalėlį „Užgavėnės bendrabutyje ties kreivuoju tiltu“, parašytą 1942 m. Veiksmas vyksta gimnazijos mergaičių bendrabutyje Vilniuje. Scenovaizdį ir drabužius sukūrė dail. A. Sutkuvienė, dainas paruošė F. Strolija ir B. Variakojienė, šokius — S. Radvilienė.

Dail. Viltijos Rastonytės-Patch antrą individualią parodą „Sandaros“ salėje Brocktone, Mass., kovo 16-17 d.d. surengė vietinės LB apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. P. Jančiausko. Parodos atidaryme apie jaunąją dail. V. Rastonytę ir jos pamėgtas akvareles kalbėjo dail. J. Rūtenis. Ji yra gimusi pokarinės lietuvių išeivijos šeimoje Providence mieste, Rhode Island. Dar būdama mokykloje, laimėjo mūsų „Eglutės“ ir laikraščio „Providence Journal“ piešimo konkursus. Dailę studijavo Emanuelio kolegijoje Bostono bei kitose institucijose. Akvarelės studijas privačiai gilino pas žymų dail. F. Nystromą Cape Code vietovėje. Savo antrąją individualią parodą buvo sutelkusi beveik 50 akvarelių, kurių didžiąją dalį sudarė ramią nuotaiką atspindintys Cape Code gamtovaizdžiai.

Tradicinė penktadienio vakaronė kovo 1 d. Jaunimo centro kavinėje Čikagoje dalyvius supažindino su „Ateities“ literatūros fondo išleista Venancijaus Ališo (prel. Aleksandro Armino) poezijos rinkine „Anapus marių“. Dalyvius pasveikino Čikagos ateitininkų sendraugij skrypius pirm. K. Pabedinskas, vakaronei vadovavo V. Kleiza. Atsiminimais dailiosios buvus Lietuvos atstovas Brazilijai P. Gaučys, rinktinės autorių pažinęs Sao Paulo didmiestyje, kurin jį atvyko 1937 m., pakuistas kun. P. Ragažinsko. Pradžioje dirbo lietuvių sielovadovę, redagavo savaitraštį „Šviesa“. Vėliau, kai atvyko daugiau lietuvių kunigų, pradėjo darbą su brazilais. P. Gaučio nuomone, poeto atsiskyrimo nuo lietuvių priežastis — tarp kunigų prasidėjęs nesutarimai. Dirbo keliose vietinėse parapijose, kol pagaliau pats įsteigė parapiją Maua miestelyje, netoli Sao Paulo. Ten pastatė akmeninę šventovę, kleboniją, medicinos seserų mokyklą. Mirė 1975 m. birželio 6 d. ir buvo palaidotas prie šventovės sienos. Maua miestelis prie šventovės esančią aikštę pavadin jo vardu. V. Ališas išleido tris poezijos knygas: „Sao Bento varpai“ (Kaune 1938 m.), Sao Paulo mieste — „Pietų kryžius“ (1948) ir „Cascata cristalina“ (1953). Po mirties velionies eilėraščių rankraščiai buvo atvežti poetui K. Bradūnui. Jis paruošė ir suredavo pomirtinį rinkinį „Anapus marių“. Išleidimą finansavo mokslo dienų bičiulis Petras Kasulaitis, vakaroneje kalbėjęs apie Vilkaviškio gimnaziją, skaitęs V. Ališo laiškus ištraukas. Nuotraukų skaidrėmis buvo rodomi Vilkaviškio vaizdai, poeta V. Ališą supusi aplinka Brazilijoje. Ištraukas iš rinkinio „Anapus marių“ skaitė D. Markelytė ir M. Similgaitė.

Vilniaus jaunimo teatras žiūrovus pakvietė į pirmą šiemetinę premjerą „Tėvynės ilgesio dainos“. Tai poezijos spektaklį parąšė dramaturgas S. Šaltenis, panaudodamas S. Nėries ir P. Širvio II D. karo metų eilėraščius, režisavo D. Tamulevičiūtė. Muziką sukurė kompoz. F. Latėnas, scenovaizdžius — dail. A. Jacovskis.

Telsių kraštotyros muziejus dailės salėje jau ištisą dešimtmetį sekmadieniais rengiamos muzikinės popietės. Jos buvo pradėtos 1975 m. sausio 6 d. smuikinių A. Šivicko ir K. Dalinkevičiaus koncertu. Dešimtmečiui buvo skirtas Vilniaus filharmonijos sol. Reginos Maciūtės, soprano, koncertas su jai akompanavusia pianiste Gražina Rūcyte. Muzikinių sekmadienio popietių sumanytoju ir organizatoriumi buvo ilgametis muziejiaus darbuotojas Vitas Valatka. Dešimtmečio laikotarpyje telšiečiai muziejyje 75 kartus klausėsi klasikinių bei lietuvių kompozitorių kūrinių. Susibūrė nemažas nuolatinių lankytojų ratas.

Vilniaus konservatorijos liaudies instrumentų orkestras koncertą vilniečiams surengė filharmonijos salėje. Orkestrui vadovauja P. Tamošaitis, talkinamas dirigento J. Vadausko, grupių vadovų R. Tamošaitienės ir V. Skripkauskio. Be tradicinių kanklių ir birbynų, orkestras yra įjungti skudučiai, ragai, daudytės, mušamieji instrumentai. Orkestre groja konservatorijos studentai ir jį jau baigę muzikantai. Koncerto programon buvo įjungti J. Švedo „Klonių aidai“, V. Juozapaičio „Simfoniniai šokiai“, V. Lauruso pjesė „I kelionę“, A. Lapinsko pjesė „Tututis“, gudo D. Smolskio „Koncertas cimbalams ir orkestrui“. Koncerto pabaigoje dainavo Vilniaus operos sol. G. Apavičiūtė.

Vilniaus universiteto studentų dainų ir šokių ansamblis mini savo veiklos keturiasdešimtmetį. Šiame laikotarpyje ansambliai vadovavo — V. Bartusevičius ir J. Lingys, J. Gudavičius ir A. Gimžauskas, A. Krogertas ir V. Četkauskas, A. Balčiūnas ir E. Morkūnienė. Dabar ansambliai, atėjantį prie 2000-jo koncerto, vadovauja Vidas Aleksandravičius. Ansamblių yra lankęsis Belgijoje, Italijoje, Graikijoje, Austrijoje, Suomijoje, Prancūzijoje ir Ispanijoje. Ansamblio nariai yra laimėję daug medalių, išsikovoję laureatų vardus įvairiuose festivaluose. Penkiolikoje tradicinių respublikinių konkursų studentų ansamblis keturiolika kartų buvo pripažintas geriausiu.

Mikalina Glemžaitė, kraštotyrininkė ir muziejininkė, mirė kovo 29 d. Velionė gimė Kupiškėje 1891 m. rugsėjo 2 d. Ilgus metus pedagoginį darbą dirbo gimtajame savo mieste, Kybartuose ir Kaune. Pokaryje įsijungė į Lietuvos mokslo akademijos istorijos-etnografijos muziejų fondų vedėja. Ji lankėsi daugelyje Lietuvos vietovių, atidarinėjo senąsias kraičių skryniais, rinko liaudies audinius ir drabužius. Rinkinius kruopščiai tyrinėjo, r a šė straipsnius spaudai, išleido veikalus — „Kupiškėnų vestuvinių krai“, „Lietuvių moterų tautiniai drabužiai“, „Lietuvių tautiniai drabužiai“, su kitais paruošė du „Lietuvių liaudies meno“ audinių albumus. Visus sukaupus liaudies kūrybos lobius M. Glemžaitė atidavė Lietuvos muziejams. Jų ypač daug gavo Kupiškio kraštotyros, Lietuvos istorijos-etnografijos muziejai, Vilniaus universiteto biblioteka.

Respublikinių profsąjungų kultūros rūmų liaudies teatro grupė vilniečius pakvietė į R. Samulevičiaus dramos „Karūna ir smėlis“ premjerą. Šis veikalas po autoriaus mirties buvo likęs rankraštyje. Scenai jį paruošė filologijos mokslo kandidatas A. Samulionis, režisavo Vilniaus dramos teatro aktorius R. Rimeikis, scenovaizdžius sukūrė dail. A. Kepežinskas, muziką — kompoz. A. Martinaitis. „Karūna ir smėlis“ yra Barbaros Radvilaitės ir Žygimanto Augusto drama, žiūrovus nukėlusi į XVI šimtmetį. Tai buvo dešimtas lietuvių dramaturgijos kūriny šio liaudies teatro grupės repertuare. Ji stengiasi paruošti žiūrovams dar niekada nevaizdintus ar jau pamirštus scenos kūrinius, kurių eilėse buvo B. Sruogos drama „Milzino paunksmė“, R. Samulevičiaus „Lokys“, dvi atgaivintos XX š. pradžios lietuviškų vakarų komedijos — „Dėdė atvažiavo“ ir „Velnias — ne boba“.

V. Kst.

Premijuotas, kritikų gerai įvertintas

Liudo Dovydeno romanas „Broliai Domeikos“, išverstas į anglų kalbą („The Brothers Domeika“) Miltono Starkaus.

Kai turimi egzemplioriai bus išparduoti, ši knyga taps rinkėjų retenybe knygų lentynose. Dabar yra paskutinė proga įsigyti pirmąją 1976 metų laidą. Kreiptis šiuo adresu: **Milton Stark, 1642 Ocean Avenue, Santa Monica, CA 90401, USA.** Kieti viršeliai, 237 psl., \$15.00, įskaitant pašto išlaidas.

Solistė ir muzikė LINDA MARCINKUTĖ akompanuoja Toronte koncerto metu

Nuotr. St. Dabkaus

Visuomenės užmiršti klierikai

KUN. K. KAKNEVIČIUS

Vakarų pasaulyje turime vietą, kur yra susibūrę keletas lietuvių klierikų, kurie studijuoja teologiją ir ruošiasi darbuotis išeivių lietuvių parapijose. Ta vieta yra Roma, Šv. Kazimiero lietuvių kolegija. Šiuo metu joje yra keturi lietuviai klierikai.

Jau daug išeivių lietuvių parapijų nebeturi lietuvių kunigų. Daugelis tų, kurie dar darbuojasi, yra senyvo amžiaus ir greitai laiku juos reikės pakeisti, bet kuo? Mes taip mažai prieauglio teturime ir net ne visi, kurie išeina į kunigus, eina dirbti į lietuvių parapijas. Visi rūpinasi tų kunigų mažėjančiu skaičiumi, o po 10-15 metų, tai tik didžiosios lietuvių parapijos turės po vieną, kitą kunigą ir dauguma iki šiol dar tebesilaikanti parapijų turės užsidaryti ar būti aptarnaujamoms nelietuvių kunigų.

Taip, daug kas tai apgailestauja, tačiau nematyti jokio rūpesčio tais keliais jaunuoliais, kurie mažiausia šešerius metus turi studijuoti, kad pasiektų kunigystę bei pasiruostų sielovados darbu.

Į Šv. Kazimiero kolegiją atvyksta vienas kitas jaunuolis. Daugelis jų turi kilnių idėjų, mato reikala užkoti savo gyvenimą dvasiniam darbui, ypač savo tautiečių tarpe, tačiau pastudijavę metus kitus pasitraukia į civilinį gyvenimą. Tų jaunuolių idėjos palengva išblėsta. Stiprinimo dvasiškam pašaukimui niekur negauna. Taip svarbus buvęs tautinis reikalas sumažėja ir nebemato, kad jie gyvenime bus reikalingi tautiečiams, nes lietuvių visuomenė jais nesidomi. Jaunuoliui pasiekti kunigystę reikia 6 metų, bet daugelis ir toliau studijuoja, todėl šiandien išleisdami jaunuolį į studijas pamatysite jį parapijoje tik už 6-9 metų. Per tą laiką lietuviškos parapijos veidas jau bus labai pasikeitęs.

Mes, Vakarų pasaulio lietuviai, turime visokių fondų fondelių, esame dosnūs ir skiriam stipendijas, perteklius mūsų finansinių institucijų, remiame net svetimtąučių klierikus, kurie turi ir savo tautiečius, bet visai ignoruojame lietuvių klierikus. Nė viena grupė iki šiol nenukreipė nė mažiausios aukos — dovanos lietuviams klierikams.

Tiesa, Šv. Kazimiero kolegijoje turime ir Lietuvių klierikų fondą, kuris yra prižiūrimas vieno iš klierikų. Į šį fondą per metus suplaukia 80-90 dol. Tai kelių kunigų bei pasauliečių aukos, kurie sveikina lietuvių klierikus su Kalėdų šventėmis ir prie sveikinimo pridėda jiems dovanų po 5-20 dol. Ši suma metų laikotarpyje yra išleidžiama: gėlėm ant lietuvių kapų, mirties metinių ar Vėlinių progomis, gėlėm ar mažom dovanėlėm, sveikinant ką nors kolegijoje gimtadienio proga. Kai tas fondas pasibaigia ir klierikai dar nori ką sveikinti, ima iš savo kišenių, kurios dažniausiai priklauso nuo jų šeimų išteklų, nuo jų tėvų dosnumo, bet ne nuo visuomenės, kuriai jie ruošiasi dirbti ateityje.

Jau nuo seno matome, kad lietuviškumo židiniai yra lietuviškos parapijos. Taigi ir mūsų lietuviybės ateitis žymia dalimi priklauso nuo to, ar išsaugosime lietuviškas parapijas. Joms betgi neužtenka tik pastatų, tik parapijiečių, bet reikia ir lietuvių kunigo, kuris sielotųsi ne tik tai dvasiniu, bet ir tautiniu reikalu. O tokį kunigą galima gauti tik tuomet, kai jis ateina iš lietuviškos visuomenės, kai jaučiasi esąs lietuvių visuomenės skolingas ir neužmiršta savo tautos bei tautiečių.

Dabartiniu metu lietuvių klierikas Šv. Kazimiero kolegijoje susiduria su sekančiomis išlaidomis: mokslas universitete (500-600 dol.), knygos, rašomoji medžiaga, renginiai universitete, metinė ekskursija, drabužiai (kasdieniniai ir liturginiai), kasdieninės kelionės autobusais į universitetą, dažnos kelionės į Vatikaną, į istorines vietas Romoje, bilietai į muziejus, kasdieninės buities reikmenys, vaistai ir t.t. Prie to pri-

sideda kelionės išlaidos atostogoms (kelionė Kanadon ir atgal — apie 1,500 dol.).

Jei tas klierikų fondas būtų didesnis nei ligšioliai 80-90 dol. per metus, tai klierikai galėtų sumokėti bent dalį metinio mokslo mokesčio ar įsigyti knygas, kurios reikalingos studijom. Gal galėtų nuvažiuoti į vieną kitą šventą vietą, kur rastų labai svarbų dvasinį pakilimą ir naudą net teologijos studijom. Dažnas klierikas praėityje tam lėšų neturėjo ir negalėjo lankyti minėtų vietų. Tapęs pensininku pajėgia tokią ekskursiją apmokėti, bet, mano nuomone, jau per vėlu, nes jis dabar ekskursuoja tik savo įdomumui, bet klierikui, kuris studijuoja, būtų naudinga dvasiniam jo pakilimui bei sustiprinimui, o taip pat ir teologijos studijom, jų gilinimui.

Klierikai pajunta visuomenės nesidomėjimą ypač šventųjų metu. Štai ateina paštas, apkrautas sveikinimais bei siuntinėliais. Visi, neišskiriant nė klierikų, gauna sveikinimus, siuntinėlius ir net vieną kitą dolerį iš savo šeimų, giminų ar draugų, bet bendro sveikinimo nuo kokios lietuviškos bendruomenės, parapijos, organizacijos visiems lietuviams klierikams bendrai sveikinimo kortelės nebūna. Tiesa, ateina pustuzinis sveikinimų visiem lietuviams klierikams iš pavienių asmenų, kurie prie sveikinimų dar pridėda ir dovaną 5-20 dol. Tai tie pavieniai ir sudaro Lietuvių klierikų fondo metines pajamas 80-90 dol.

Prieš keletą metų buvo gautas sveikinimas visiem klierikams iš Kunigų vienybės suvažiavimo — ant kortelės buvo pasirašę visi kunigai ir net vyskupas, kurie dalyvavo suvažiavime. Sveikinimas buvo viešai valgykloje perskaitytas, ir lietuviai klierikai didžiavosi tuo, kad ir jie buvo kunigų suvažiavimo prisiminti.

Kai jau klierikas priartėja prie kunigystės šventimų ar tuoj po šventimų, gauna kvietimus į lietuviškas kolonijas. Kai kurie kvietimai labai patriotiškai skamba — aiškinamas reikalas, kodėl tenai būtinai reikia važiuoti, užimti lietuvišką parapiją, kuri jau kuris laikas gyvuoja be lietuvių kunigo, arba senstančiam kunigui reikia pagalbos. Tačiau naujas kunigas nesijaučia skolingas nei įpareigotas, nes niekas paskutinius 6 metus juo nesidomėjo.

Už Lietuvos ribų tautiečių yra daug, o lietuvių klierikus turime tik kelis. Visuomenė galėtų sudaryti tiem keliem klierikams tokias sąlygas, kad jie, baigę studijas ir įšventinti į kunigus, nė negalvotų apie savo tolimesnę gyvenimo vietą pas kitataučius, bet jaustųsi skolingi lietuvių visuomenei, eity ten, kur yra reikalingi ir kur tautiečiai jų laukia. Toks atkreipimas dėmesio į tuos kelis lietuvių klierikus iš lietuvių visuomenės pusės galbūt būtų ir paskatinimas abejojančiam jaunuoliui pasukti šia dvasine vaga.

Jei atsirastų tokių, kurie norėtų susisiekti su lietuviams klierikais, tai jų adresas būtų: Lietuviai klierikai, Via Cassalmonferrato 20, 00182 Roma, Italy.

Taip pat manau, kad bet kuris lietuvių kunigas neatsisakys patarpininkauti, kad rėmėjo auka pasiektų lietuvių klierikus. Aukotojas turi tik išreikšti savo norą, kad jo auka skiriama lietuviams klierikams — Lietuvių klierikų fondui Romoje.

TAX cash \$ back
J.&L. SULMIERSKI

Mes garantuojame:

- Tikslų apskaičiavimą mūsų pačių skaitytuvais
- Nurašymą visų galimų atskaitų
- Puikus patarnavimas pigiomis kainomis
- Išsų metų finansiniai patarnavimai bei patarimai

2290 Bloor St. W. (at Runnymede)
Toronto. Tel. 769-4558
(nuo 10 v.r. iki 19.30)

A.A. kun. JULIJONO BUDRIKIO laidotuvės Lietuvoje prie Pajūralio šventovės 1984.IX.11. Priekyje — vysk. ANTANAS VAIČIUS, apaštalinis Telšių vyskupijos administratorius

Pastabos ir nuomonės

Kuris iš jų buvo sotesnis?

J. VAIČJURGIS

1984 m. „Dirvos“ 40 nr. savo rašinyje „Adolfo Damušio kliedejimas“ P. Žičkus, vienas iš LLKS išleistas knygos „Laisvės besiekiant“ redaktorių, atskaitė dr. A. Damušui gana jau stiprų pamokslą ir, atrodo, bando užliauti jam ir kvapą. Koks ten P. Ž. atkirtis, sovietiskai tariant, bebūtų, vis daugiau sužinome apie buvusį antinacinį pasipriešinimą (rezistenciją).

Tik visa nelaimė, kad P. Ž. čia kalba tik bendrybėmis. Taip gali kalbėti ir toje rezistencijoje net visai nedalyvavę, kaip dažnai garsinai ir vienas vad. savanoris Nepriklausomybės kovų ir Klaipėdos atvadavimo žygiais, bet po pirmo su priešų susitikimo iš tų kovų pasitraukęs, o Klaipėdos krašto tuokart net visai nematęs. Taigi visai panašiai iš tokių kalbų nei LLKS, nei visa antinacinės rezistencijos istorija neturės daug naudos.

P.Ž. buvo gi antinacinis rezistentas! Iš gerb. p. Žičkaus mes norime sužinoti kiek daugiau ir... aiškiau. Paprastai, abu „L.b.“ redaktoriai, kiek stipriau užklausti, išsiskiria atsikirdami: „... ko siekiama ir kam (okupantai)? — J. Včj.) tuo norima pasitarnauti“ arba „... kam tai išeina į naudą...“ Tačiau kai kur P. Ž. pasisako ir kiek aiškiau: „Su Adolfo Damušiu kartu kentėjome nacių pragare. Tik gal vienas buvom laimingesnis ir sotesnis, o kitas daugiau kentėjome, o kai kurie ir mirė“. Čia tai jau visai rimtas reikalas, bet man vis dėlto dar nėra aišku (P. Ž. vis rašant, kaip jau patiems žymiausiems mūsų žurnalistams yra įprasta, daugiskaitose) kuris iš kalinių ten buvo sotesnis? Gal pats Žičkus, gal Damušis, o gal ir visai kuris nors kitas?

Gerokai anksčiau dar ir kitas buv. nacių kalinys periodinėje spaudoje buvo apie tai rašęs, net paminėdamas to savanaudžio ir pavardę. Taip pat ir P. Ž. su pasipiktinimu yra minėjęs vieną tokių kalinių, kuris slapta „sumažindavęs“ ir taip jau menką draugų kalinių maisto davinį. Žinoma, kaip teisingai P. Ž. rašo, kai kuriems dėl to galėjo būti ir mirties priežastis. Bet, kaip spaudoje, taip ir P. Ž., kiek prisimenu, buvo minima ne dr. A. Damušio pavardė.

Tvirtinimu „nesinori tikėti, kad tais rašiniais (A. Damušio? — J. Včj.) norima padėti okupantui įrodyti, kad lietuvių pogrindžio nebuvo, o buvo tik kolaborantai“, P. Ž. jau per toli nuėjo. Kas gi sakė, kad nei LLKS, nei antinacinės rezistencijos nebuvo? Tik ne dr. A. Damušis...

Visa nelaimė, kad P. Ž. kalba tik apie LLKS ir nepripažįsta jokios vadinamosios ir dr. A. Damušio paryškintos lietuvių viešosios rezistencijos. Kaip dr. A. D. rašo, net ir vokiečių pasirinkti tarėjai ir jų sudaryti visuomeniniai komitetai, kiek tik buvo įmanoma, priešinosi lietuvių tautai nenaudingam nacių užmačiom. Griežtai laikantis P. Ž. nuomonės, reikėtų suprasti, kad ir valseių viršaičiai su kaimų seniūnais, taip pat policija ir sukilimo pašauktas visas lietuviškosios administracijos aparatas, iš-

skyrus iš jų tik slaptuosius pogrindininkus, — be jokio pasi- galėjimo turėtų būti priskirti prie kolaborantų kategorijos?! Kodėl? Ar tik ne todėl, kad P. Ž. nei priešbolševikinėje veikloje pirmosios rusų okupacijos metu, nei 1941 m. birželio sukilime neturėjo progos dalyvauti... Visiems gi buvo žinoma, kad visa lietuviškoji administracija, su labai labai mažomis išimtimis, gerai nusivokė, kur buvo kolaboravimas ir kur ne. Manau, kad nėra joks nusikaltimas tokius viešai išstatytiuosius ir kai kada viešai pasisakyti privalančius tarnautojus, bet pilnai supratusių savo tautinę pareigą ir išdrįsusius visomis galimomis priemonėmis saugoti tautos išteklius ir pačius žmones, nors ir neturėjusius progos priklausyti prie slaptojo pogrindžio, — priskirti prie viešosios lietuvių antinacinės rezistencijos.

Štai pora (nesigilinant į smulkmenas) gaudaus slapto- sios ir viešosios rezistencijos bendradarbiavimo pavyzdžių. Naciai suėmė Šiaulius aps. viršininką kpt. Noreiką. Lietuviškajai policijai pranešus, pogrindis (LLA) įjėškio būdų išlaisvinti, jei jis būtų vežamas geležinkelio, kaip man buvo pranešta. Tačiau naciai jį skubiai išvežė plentu pro Tauragę ir Tilžę.

Viena klaipėdietė lietuvaite, lankiusi ir Vytauto Didžiojo gimnaziją Klaipėdoje, dirbo liet. policijoje mašininke ar ir sekretore, o kita (ar tik ne jos sesuo) tokį pat darbą turėjo Gestape (?). Patyrusi kažkokiu būdu apie nacių numatytus suminti lietuvių, ji tuojau pranešdavo tai, kuri dirbo lietuvių policijoje. O ši skubiai perduodavo žinią pogrindžio LLA ir LLKS (net į Radviliškį ir kitur). Taip naciams ir nepavyko pagauti nė vieno. Ta pati Rūta, dirbusi policijoje, net įstai- goje savo stalčiuje ir įstai- gos palėpėse bei pastogėse slapstė slaptają pogrindžio spaudą. Įstai- gos viršininkas, tai paste- bėjęs, ją perspėjo, sakydamas: „Duok jį man, aš įsidėsiu į savo stalčių, o kada tik norėsi galėsi ją pasiimti“.

Su slaptają pogrindžio spau- da Gestapas suėmė du ar ketu- ris prekybinio instituto stu- dentus. Policijos viršininkas, jam tik pranešus ir prašant jo pagalbos, užsiuolė Gestapą, esą jis yra suėmęs jo agentus ir tuo sugadinęs jam gana svarbų reikalą. Gestapas tuojau su- imtuosius studentus perdavė lietuvių policijai ir dar... at- siprašė. Jei bent vienas iš tų minimų studentų yra šiame laisvajame pasaulyje, būtų gera, jei atskleistų ir kitas su tuo surištas smulkmenas.

Negaliu nepaminėti Kimerio „nušalinimo“. Naciai tiesiog įsiuto, policijos viršininką išsiau- kė net į Kauną. Jam gra- sino ir statė prie sienos, bet, dėl jo sumanymo, jokios Pirė- upio tragedijos neįvyko. Apie tuo reikalą pravestą kvotą prieš keliolika metų „Laisvo- joje Lietuvoje“ rašė vienas iš tos policijos tarnautojų (Trinka?).

Esu visai tikras, kad pana- šių įvykių yra buvę ir kituose Lietuvos miestuose. Gaila, nė vienas iš jų nėra paminėtas tam tikslui išleistoje knygoje „Laisvės besiekiant“. Liko ten

neprisimintas ir drąsusis Šiau- lių miesto policininkas Teo- doras Papartis, lydėjęs Algir- dą Vokietaitį iš Šiaulių į Kau- ną.

Pagaliau reikia pastebėti, kad P.Ž. minėtame straipsnyje per žiauriai suniekina ir dr. A. Damušį, ir jo vadovauto Lie- tuvių fronto rezistentus, vis duodamas, atrodo, iškreiptus pavyzdžius ir vis klausdamas, ar tai buvo antinacinė rezis- tencija, inkriminuodamas juos beveik jau kolaborantais. Ne- nuostabu, kad dėl tokių „L.b.“ redaktorių blaškymosi bei gana griežtų rezistencinių ri- bų nustatinėjimų ir „Gimtas- kraštas“, palyginus su kitais panašiais atvejais, gana džen- telmeniškai „Laisvės besie- kiant“ vertino ir piršosi į drau- gus.

Taigi, ar tik ne gerb. p. P. Žičkus dabar jau bando visai rimtai „padėti okupantui įro- dyti, kad lietuvių pogrindžio nebuvo, o buvo tik kolaboran- tai?!“ Nedėkinga pareiga...

Ar Lietuvių frontas mano tik tada pradėti aiškintis su P. Ž., kai tą jo straipsnį ištisai per- sispausdins „Gimtas- kraš- tas“?

Bendra išvada — kiekvienai rezistencijai reikia ne tiek drąsos, kiek sveiko proto...

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

“LITAS” DALINASI ATRASTAIS JŪRŲ LOBIAIS

PAJŪRIAS, PAMARIAIS JOJA...
Daug kanadiečių, niujorkiečių, suvalkiečių ir kitų amerikiečių — visi į...
MARCO ISLAND FLORIDOJE

Čia rasite gintarinį pajūrį, žavingus saulėlydžius, gražų draugų būrelį (lietuvių, dolfinų, žuvelių, žuvėdru), jūsų nuosavame bendranamyje-“condominium hotel” bute

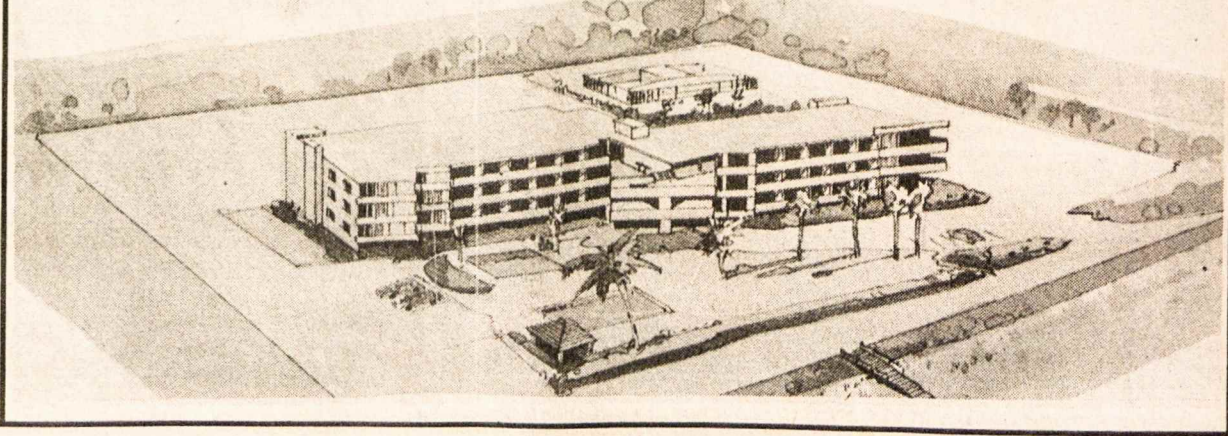
BEACH CLUB OF MARCO

Apstatytas (butas, ne Jūs), išpuoštas dekoruotas su visais liuksusinio viešbučio patarnavimais. Jūs ir Jūsų palikuonij amžinai. Kainos nepaprastai žemos. Vieno miegamojo butas — nuo **\$3,800.00** už rudens savaitę. Kainos priklauso nuo pasirinkto sezono. Taip pat galite išimti savo butą kitose pasaulio vasarvietėse, kaip antai: Havajuose, Kolorado kalnuose, Meksikoje, Europoje. Nemeskite šimtų tūkstančių dolerių už vasarnamius, bet pirkite atostogų butą su visais patarnavimais nuo **\$3,800.00** ligi **\$8,000.00**.

Kreipkitės į “Lito” organizaciją: “Litas”, 86-01 114th Street, Richmond Hill, New York 11418, USA. Tel. (718) 441-2811.

Jeigu pageidausite, “Litas” garantuos Jūsų butą atpirks penkerių metų laikotarpyje be jokio nuostolio.

Pastaba. Parodžiusiems šį skelbimą skaitysimė Kanados dolerius lygiai su JAV iki š. m. balandžio 1 d.

A+A PETRUI RIDIKUI

Australijoje mirus,

jo sesutei MARYTEI su šeima ir broliui VINCUI
reiškiame gilią užuojautą —

A. Kanapka ir
sūnus su šeima

G. A. Stankai
D. V. Simonaičiai

A+A KAZIMIERUI KVEDARUI

mirus,

žmonai MARIJAI, sūnums skautininkui VAIDOTUI ir
VYTAUTUI, jų šeimoms ir giminėms reiškiame gilią
užuojautą —

“Širvintos-Nemuno” tunto skautai ir vadovai

PADĖKA A+A BRONIUS NORKUS,

mūsų mylimas vyras, tėvas ir senelis mirė š. m. kovo mėn.
6 d. Palaidotas iš Lietuvos kankinių šventovės kovo mėn.
9 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont.

Nuoširdžiai dėkojame kun. klebonui J. Staškui, kun.
dr. J. Gutauskui, kun. K. Kaknevičiui už koncelebracines
gedulo Mišias, už maldas bei Rožinį laidotuvių namuose
ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Gilią padėką reiškia J. Andriuliui už jautrų atsi-
sveikinimo žodį, L. Marcinkutei už vargonavimą ir giedo-
jimą šv. Mišių metu, karsto nešėjams ir visiems, gausiai
dalyvavusiems laidotuvėse, aukojusiems šv. Mišias už
velionį, prisintusiems gėles, pareiškusiems užuojautą
žodžiu, spaudoje ar raštu.

Jūsų nuoširdus paguodos žodis mūsų skausmo va-
landoje liks neužmirštas.

Su giliu dėkingumu nuliūdę —

žmona, duktė, žentas ir vaikai

PADĖKA mano vyrui a. a. JONUI STEIBLIUI staigiai mirus,

tuo išgastingu ir skausmingu momentu man pagelbėjusiems
kaimynams: p.p. McDonalds, Kukaliui, Kristolaičiams, Lukams,
B. Rukšėnienei visada liksiu dėkinga.

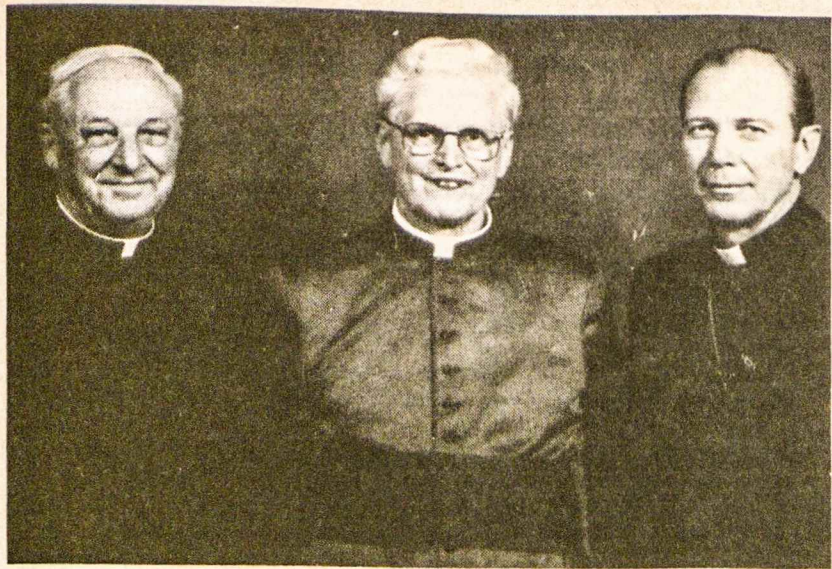
Dėkojame parapijos klebonui kun. J. Liaubai ir kun. dr. V.
Cukurui, suteikusiems velioniiui paskutinį patarnavimą laidotu-
vių namuose, šventovėje ir kapuose. Ypač dėkingi esame
klebonui kun. J. Liaubai už taip jausmingą atsisveikinimo
pamokslą.

Dėkojame p.p. Paulioniams už tokias gražias giesmes šv.
Mišių metu, Hamiltono šaulių kuopai ir jos vadui P. Kanopai
už a.a. Jono pagerbimą laidotuvių namuose ir jo karsto ne-
šimą — paskutinį jam patarnavimą.

Dėkojame giminėms ir visiems draugams, kurie lankė a.a.
Joną laidotuvių namuose ir palydėjo į amžino poilsio vietą.
Nuoširdžiai dėkojame visiems, pareiškusiems man užuo-
jautą, atsiuntusiems gėles ar aukojusiems šv. Mišioms a.a.
Jono atminimui. Jūsų aukotos šv. Mišios tikrai pagelbės jam
amžinos ramybės keliuose.

Dėkojame Birutei Stanulienei už skaniai paruoštus pietus.
A.a. Jonas gimė 1916 m. kovo 19 d., mirė 1985 m. kovo 19 d.
Visiems nuoširdžiai dėkingi giliame liūdesyje likę —

Elena Plioplytė-Steiblienė
Dalia, Jurgita, Robertas Tanner

Naujasis prelatas JUSTINAS BERTAŠIUS Winnipege po įvilkutvių iškilmės tarp vyskupo V. BRIZGIO (kaireje) ir vietos vyskupo A. EXNERIO

Naujojo prelato pagerbtuvės

WINNIPEG, MAN. Iškilmės naujam prelatui J. Bertašui pagerbti įvyko kovo 3 d. Iškilmingose Mišiose 12 v. dalyvavo vietos vysk. A. Exner, vysk. V. Brizgis ir keletas kunigų. Prieš pamaldas J. Grabys padėjo vysk. A. Exneriui už atsilankymą ir paprašė praversti įvilkutvių apeigas.

Šventovė buvo pilnutėlė žmonių. Jų tarpe buvo Winnipeg burmistras W. Norrie.

Po pamaldų šventovės salėje buvo trumpas priėmimas, susipažinimas, o 2.30 v.p.p. iškilmingi pietūs didelėje portugalų Nekalto Prasidėjimo šventovės "Flahiff" salėje. Dalyvavo apie 200 asmenų. Dalis atvažiavo iš tolimesnių Manitobos vietų bei rytų ir vakarų Kanados provincijų.

Po maldos prieš valgį ir Šv. Tėvo bei karalienės Elzbietos II pagerbimo (tosto) prasidėjo pietūs. Jų metu buvo išvardinti asmenys prie garbės stalo ir paminėti atvažiavę iš tolimesnių vietų. J. Razmaite perskaitė mažą dalį gautų sveikinimų iš daugelio žemynų ir valstybių, telegramas iš naujojo prelato artimųjų bei jo gim-

tinės Telsių vyskupijos valdytojo vyskupo A. Vaičiaus.

Apie prel. J. Bertašiaus nueitą kelią bei darbus kalbėjo šios šventės programos pranešėjas Ev. Fedaras. Naujajį prelatą sveikino vysk. A. Exner, vysk. V. Brizgis, miesto burmistras W. Norrie ir Vakarų Kandos lietuvių vardu p. Dubauskas iš Kalgario. Jiedu įteikė ir dovanų — vienas miesto, kitas Kalgario-Edmontono lietuvių vardu.

Prie įėjimo į salę daugelis atsilankiusių pasirašė svečių knygoje ir įmetė savo sveikinimus į Šv. Kazimiero lietuvių šventovės parvyzdžių padarytą modelį (miniaturą). Didįjį garbės stalo tortą puošė gražiai pagaminta statulėlė, kuri realiai vaizdavo mūsų kleboną, naujajį prelatą jo pamėgtame sporte: su meškere vienoje rankoje ir žuvų gaudymo tinkliu-kitoje.

Naujasis prelatas J. Bertašius nuoširdžiai padėjo visiems atsilankiusiems. Po šių vaišių, esant žvarbiam orui, dauguma išskubėjo namo, nors buvo nemažai ir tokių, kurie persikėlė atgal į mūsų parapijos salę ir dar ilgai vaišinosi. Ev. F.

"Amerikos Balsas" (Voice of America) Washington, D. C.

visą laiką priima kvalifikuotus tarptautinius radijo darbuotojus, mokančius lietuvių kalbą. Atlyginimas — nuo \$17,824 iki \$26,381. "Amerikos Balso" (Voice of America) atstovai lankysis Toronte gegužės ir birželio mėnesį. Kandidatai, gerai mokantys lietuvių ir anglų kalbas, turintys patirties žurnalistikoje, vertime ir/arba akademinio tyrinėjimo srityje, galės gauti pasimatymą atsuntę žinias apie save (resume): **Voice of America, Recruitment and Placement Division, Room 1192, 330 Independence Ave, SW, Washington, DC 20547, USA.** "Amerikos Balsas" yra darbdavys, visiems teikiantis lygias galimybes.

Aukojo Bendruomenei

Aukos KLB veiklai Vasario 16 proga

Otavos apylinkėje surinkta \$330.00; aukojo P. Regina — \$100.00, J. Danyš — \$50.00, R. Aulinskas — \$25.00, po \$20.00 — A. Sidlauskaitė, P. Jurgutis; po \$10.00 — J. Augaitis, S. Bilevičienė, B. Čeponkus, A. Danaitis, K. Gudžiūnas, A. Jurskus, V. Kongelis, G. Mitalas, A. Paškevičius, V. Radžius; po \$5.00 — G. Procuta, V. Kudžmaitė, R. Vilbikaitis.

Rodney apylinkė atsuntė \$145.00 ir \$50.00 Kanados lietuvių dienų sveikinimui leidinyje. Aukojo po \$10.00 — O. Budreikienė, J. Ciparis, P. Jocius, Z. Mockus; po \$15.00 — J. Narbutienė, A. Starkus, J. Statkevičius; po \$20.00 — K. Gaputis, M. Keresevičius, S. Paketuras.

Windsoro apylinkė Vasario 16 proga surinko \$675.00; aukojo po \$100.00 — Vyt. Barisas, Paulius ir Rasa Kurai; po \$50.00 — dr. Česius ir Joana Kurai, E. ir S. Zatorskiai, dr. S. Kizis; \$25.00 — L. Leparskas; \$40.00 — M. Kizis; po \$20.00 — B. Barisas, B. Balaišis, J. Giedriūnas, R. Dumčius, V. Baltušius, A. Juškauskas, S. Naitkauskas, P. Eidukas, A. Tautkevičius; po \$10.00 — A. Kozulis, J. Barisas, G. Barisas, V. Barisas, M. Šilinskas, V. Kutkus, kun. K. Simaitis, G. Vindašius.

Wellando apylinkė Vasario 16 proga surinko \$132.00.

Aukojo pavieniai asmenys: po \$50.00 — dr. J. Yčas, T. Trakymienė; po \$25.00 — V. ir F. Urbonai, P. Gulbinskas, A. Gedrimas, S.

Remeikaitė, O. Indrelienė; po \$20.00 — J. Prišas, J. Zenkevičius; po \$10.00 — B. Vaišnora, Vyt. Morūnas; \$30.00 — dr. M. Ramūnienė; \$5.00 — J. K.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

KLB DELHI-TILLSONBURGO APYLINKĖS AUKOS krašto valdybos veiklai Vasario 16 minėjimo proga: \$30 — J. Lukšys; \$25 — V. Miceika, P. Augaitis, S. Jakubickas; \$20 — V. Galeckas, D. Šiurna, A. Budreika, B. Čeka, V. Vytaš, K. Lukošius, P. Lapienis, E. Vindašienė, B. Stonkus, K. Ratavičius, V. Zadurskis, V. Vindašius, B. Rudokienė, A. Klemkienė, J. Mačiulis, S. Beržinis; \$15 — M. Norkus, J. Vitas, B. Povilaitis, S. Styra; \$10 — E. Rimkus, J. Jurėnas, P. Pekarskienė, V. Čiuprinskas, A. Kairys, A. Steigvila, A. Martinkevičius, A. Lapėnas, M. Stankevičius, J. Vieraitis, A. Aleliūnienė, B. Gudinskas, V. Garnelienė, J. Vitkauskas, F. Vežauskas, J. Dadurka, D. Bartulienė, A. Skodienė, J. Jauneika, J. Jocas, V. Diršė; \$5 — E. Jokubiliene, D. Žiogas, S. Oleka, A. Evenauskas, P. Trečio-kienė.

Krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, suprantantiems svarbą lėšų savo visokeriopai lietuvių veiklai gyvenamame krašte. Be jos mūsų tautos vadavimo klausimas ateityje bus neįmanomas.

J. Kristolaitis, KLB išdininkas

1985
Stovykla
Neringoje

lietuviškai kalbantiems
jaunuoliams
(nuo 17 metų ir studijuojantiems)

Kur 134C, R.F.D. 4, West Brattleboro, VT 05301, USA
(tel. 802 — 254-9819)

Kada Birželio 16-29
Kaina \$80.00 JAV savaitei

Programa Krikščioniškumas, lietuviškumas, charakterio ugdymas. Pirmoje 1984 m. stovykloje per dvi savaites dainavom, pasikaitų klausėm, diskutavom, iškilavom, tautodailės mokėmės, vaidinavom projektavom ir filmavom, vaidinimus rengėm, sportavom, Vatikano radijui juostelių (kalbėjom, skaitėm lietuvių klasikų literatūrą, draugavom, valgėm ir miegojom!

Kreiptis smulkesnių informacijų
Neringa, ICC—RT 21, Putnam, CT 06260, USA

JAV Lietuvių fondo tarybos nariai suvažiavime Čikagoje. Iš kairės: dr. Kazys Ambrozaitis, Mykolas Drunga, Antanas Juodvalkis, Marija Remienė, dr. Gedimins Balukas. Nuotr. J. Tamalaitis

Lietuvių fondo suvažiavimas Čikagoje

1984 metais JAV-se sutelkta rekordinė suma

J. ŠLAJUS

Lietuvių fondo vadovybė kovo 30 d. Jaunimo centre, Čikagoje, susaukė 22-rajį metinį narių susirinkimą, į kurį atvyko 143 nariai, atstovavę 9298 nariams. Fondo tarybos pirm. St. Barui, baigusiam trejų metų kadenciją, bet negalėjusiam suvažiavime dalyvauti, suvažiavimą pradėjo ir jo pranešimą perskaitė naujasis LF tarybos pirm. Povilas Kilius. Kun. dr. J. Prunskio paruoštą invokaciją perskaitė A. Juodvalkis. Mirusių narių pagerbimą atliko Marija Remienė. Jai skaitant 73 mirusių narių pavardes, žvakę uždegė A. Grigaliūnas. Į darbo prezidiumą pirmininkauti buvo pakviesti: dr. J. Valaitis, V. Kutkus ir dr. J. Račkauskas, sekretoriauti — D. Kojelytė ir R. Kubiliūtė. Pereitų metų suvažiavimo protokolą perskaitė D. Kojelytė. Protokolas buvo priimtas be pataisų. Suvažiavimą žodžiu sveikino PLB pirm. V. Kamantas, raštu — LB kultūros tarybos pirm. I. Bublienė.

Pranešimai

Lietuvių fondo pradininkas valdybos pirm. dr. A. Razma pranešė, kad 1984 m. buvo geriausi: aukomis bei įnašais sutelkta \$420,500, pajamų gauta \$275,200 ir padalinta lietuviškajai veiklai \$165,000.

P. Kilius, ilgametis LF investavimų tvarkytojas, finansų komisijos vardu paaiškino, jog LF kapitalas yra saugiai tvarkomas ir augantis. Pernai įstojo 244 nauji nariai ir metų gale sudarė 5560 narių šeimą. 1984 m. pagrindinis fondo kapitalas pasiekė \$3,102,297. 1984 metai Lietuvių fondui buvo rekordiniai, pralenkę ankstesnių metų įnašus bei paskirstytą pelną. 1985 m. LF finansų komisijos pirmininku yra J. Vaznelis.

Dr. K. Ambrozaitis, palikimų komisijos pirmininkas, pranešė, kad 1984 m. palikimais gauta \$56,844, o nuo pradžios iš 73 palikimų — \$810,843. Mūsų pareiga esanti sudaryti tinkamus testamentus, nes yra liūdna, kai milijoninės pinigų sumos nueina Lietuvos pavergėjų naudai. Sudarant testamentus įrašytinas šis pavadinimas: "For the Lithuanian Foundation, Inc., incorporated under Certificate No. 17755 Secretary of State of Illinois, 1962".

V. Naudžius, pelno skirstymo

komisijos pirmininkas, paaiškino, kad LF statutinėje santvarkoje, kuri buvo sutarta fondo steigimo metu tarp fondo steigėjų ir JAV Lietuvių B-nės, pelno skirstymo komisijoje dalyvauja trys nariai iš LF ir trys iš LB. Pereitą pelno skirstymo komisiją sudarė LF atstovai: M. Remienė, dr. G. Balukas ir V. Naudžius, JAV LB deleguoti: I. Pemkienė, V. Kutkus ir B. Juodelis.

Pelno skirstymo komisija 1984 m. pelną taip paskirstė: švietimui — \$84,500, stipendijoms — \$30,000, menams — \$11,000, mokslui — \$25,500 ir visuomenės reikalams — \$34,000. Iš viso — \$185,000.

A. Juodvalkis, informacijos komisijos pirmininkas, pranešė, kad 1984 m. rudenį tarybos pirm. St. Baras pranešęs LF vadovybei, jog yra neskelbtinas žymus aukotojas, sutinkas duoti LF \$100,000 su sąlyga, jeigu kiti visi sudėtų pusę tos sumos — \$50,000. Ogi per trumpą laiką lietuviai suaukojo beveik dvigubą sumą — \$94,000. Be to, dr. R. ir G. Sidrių auka žemės sklypais, 6,4 akierio, Real Estate atstovo įvertinta \$50,000.

Dr. G. Balukas, Lietuvių dailiojo meno instituto (LDMI) pirmininkas, pranešė, kad institutas yra LF padalinys, tvarkomas devynių šio instituto narių. 1984 m. LDMI tarybą sudarė: dr. K. Ambrozaitis, dr. G. Balukas (pirm.), S. Baras, A. Janušas, A. Markelis (sekr.), V. Naudžius, dr. J. Račkauskas, dr. A. Razma ir V. Vepštas. LDMI turi dail. Pr. Domšaičio, dail. V. Dobužinskio ir dail. V. Petravičiaus paveikslų kolekcijas. Jas institutas nupirko su LF parama (beprocentinė paskola). Planuoja steigti Lietuvių dailės muziejų ir bandyti abi Čiurlionio galerijas, LDM institutą ir kitas mūsų meno organizacijas ateityje sujungti ir įsteigti stiprią lietuvių menui atstovauti organizaciją. Dr. Balukas kvietė prie meno puoselėjimo veiklos, nes menas yra tarptautinė kalba, kuria kalba visas kultūringas pasaulis.

Apie lėšų telkimą įvairiose gyvenvietėse pranešimus padarė M. Remienė, V. Kamantas, A. Makaras, M. Lenkauskienė ir V. Kutkus.

Lituanistikos katedra

Į paklausimą, kodėl lituanistikos katedra buvo prijungta

prie slavų skyriaus, prof. B. Vaškėlis paaiškino, kad minėtoji katedra turėjo būti priglausta kur nors prie skyriaus ar fakulteto. Ilinojaus universitete buvo bandoma ją priglauti prie lingvistikos ar kurio kito skyriaus, bet nepavyko. Slavų skyrius, kuriame nėra nei rusų nei lenkų (yra ukrainiečių, serbų), mieliau sutiko LK priglauti. Vadovybė net sutiko pakeisti "slavų" vardą į "slavų-baltų" ir nuoširdžiai nori padėti, kad lituanistikos katedra gyvuotų.

M. Drunga dar papildė, sakydamas: jei norime turėti katedrą, pirmą reikia įkelti koją, o ateity, pasikvietus latvius ir estus, galbūt galėsime turėti baltistikos skyrių.

Į sekantį paklausimą, kiek yra katedroje studentų, prof. Vaškėlis aiškino, jog ne visi žino, jog atėjęs studentas jau turi turėti bakaluro laipsnį, o tokių studentų visur daug nėra. Mes dabar pradėjome su trimis studentais. Ketvirtas jau įteikė prašymą ir, jei gaus paramą iš LF, bus ketvirtas. Vienas studentas jau baigia programą ir birželio mėnesį gaus daktaro laipsnį. Studentų yra ir bus, jei bus duota pirmenybė studijuoti lituanistiką, jei mes vieningai remsime LF ir LB pastangas.

Nutarimai ir rinkimai

Suvažiavimas pritarrė Fondo vadovybės planui — artimiausiu metu sutelkti 5 milijonų dolerių kapitalą; skatinti lietuvių sudaryti testamentus ir dalį ar visą palikimą skirti Lietuvių fondui; kvieisti jaunąją kartą į LF ir jo veiklą; teikti išskirtinę dėmesį švietimui; padėkoti LF vadovybei už gerai atliktą darbą ir LB-nei už bendradarbiavimą. Be to, suvažiavimas pritarrė, kad JAV LB suorganizuotų komisiją, kuri paruoštų programą sudaryti jaunimui sąlygas įsigyti patyrimo Amerikos valdžios institucijose.

Trejų metų kadencijai į LF tarybą išrinkti: dr. A. Razma (7030 balsų), D. Kojelytė (5958), dr. G. Balukas (5825), V. Kutkus (5815), dr. J. Račkauskas (4913), dr. J. Valaitis (4317). Kandidatais liko V. Naudžius ir B. Jasaitienė. Kontrolės komisijon — V. Kleiza, V. Markelis ir J. Rimkevičius. Kandidatė — Z. Juškevičienė.

ONTARIO...

MES TURIME SVAJONES IR GALIMYBES

IŠPILDYTI JAS...

ATEITIS GERĖJA IR PRIKLAUSO MUMS...

Šiais sudėtingais laikais mes, Ontario gyventojai, sugebėjome išlaikyti sveiką visuomenę, pagrįstą sumanių konservatorių vyriausybės ekonominiu vadovavimu. Bet mes negalime nurimti — turime žengti pirmyn ir kurti ateitį.

Konservatorių vyriausybė su Frank Milleriu užtikrins tolimensį ekonomikos augimą ir sudarys tinkamas ekonomines galimybes kiekvienam asmeniui.

1985 metų kovo 22 dieną Frank Miller pradėjo ekonominę bei socialinę programą Enterprise Ontario, kuriai paskirta per 1,3 milijono dolerių. Tai milžiniškas žingsnis, kuris sukurs naujus darbus, užtikrins esamuosius, sustiprins ekonominį mūsų pajėgumą ir pagerins galimybes visiems Ontario gyventojams.

Premier FRANK MILLER

Enterprise Ontario labai palengvins steigimą bei plėtimą mažų įmonių, nes korporaciniai pajamų mokesčiai (Ontario Corporate Income Tax) mažom įmonėm bus panaikinti.

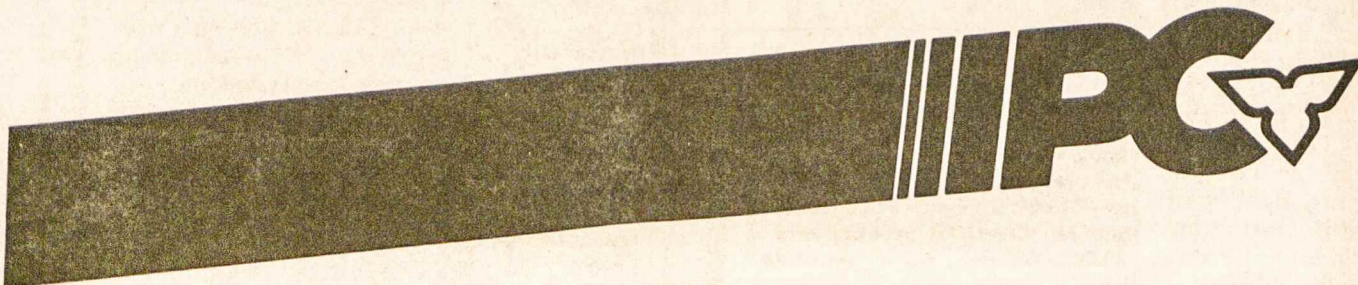
Enterprise Ontario padės išsivystyti naują technologiją. Bus įsteigta nauja specialybių paruošimo ministerija (Ministry of Skills Development), kad galėtume geriau prisitaikyti prie naujos technologijos reikalavimų.

Sutikime ateitį su tokiu žmogumi ir tokia vyriausybe, kurie sugeba vadovauti šiais sudėtingais laikais, būtent Frank Milleriu ir pažangiaisiais konservatoriais! Su mūsų visų turima žinią, išteklius, dinamišką dvasia bei sumanumą galime drąsiai pasitikti rytojaus reikalavimus!

KURKIME SAVO ATEITĮ SU ONTARIO JĖGA IR GALIMYBĖMIS!

GEGUŽĖS 2 BALSUOKIME UŽ FRANK MILLER

IR PROGRESSIVE CONSERVATIVES!!!

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamas kelionių agentūros
1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖ nr. 007 "OCTOBERFEST" rugsėjo 21 iki spalio 3 d.:

Liuksemburgas, Heidelbergas, Rotenbargas, Miunchenas, Inzellis, Fiusenas, Lucerna, Strassbourg, Salzburgas, Insbruckas, Oberammergau. Priedai: laivu ekskursija Reino upe, Eagles Nest, Chiemsee; kasdieniniai pusryčiai, 9 pietūs, priešpiečiai (lunch) "Hofbrauehaus" ir daug kitų priedų.

Pilna kaina iš Čikagos \$1,289.00

KELIONĖ nr. 2 liepos 15 iki liepos 31 d.

11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje

Iš Niujorko \$1,788.00

Iš Montrealio \$2,225.00 kanadiškais

KELIONĖ nr. 3 rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 18 d.

11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje

Iš Niujorko \$1,669.00

KELIONĖ nr. 4 gruodžio 20 iki sausio 4 d.

11 dienų Vilniuje, 3 dienos Helsinkyje

Iš Niujorko \$1,467.00

Iš Montrealio \$1,835.00 kanadiškais

Nakvojant dviese kambarį, įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius ("Presidenti Hotel" Helsinkyje), maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 4 suderinta su grandioziniu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius, kooperantiems butus, padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA

TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702

KANADOJE (416) 534-3120 arba 767-4991

Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

Simple elegance... by Finnish design

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 26 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius	9 %
Antradieniais 10-3	180-185 d. termin. ind.	9 1/2 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų	10 %
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 2 metų	10 %
Pentadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų	10 1/2 %
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-ta	8 %
Sekmadieniais 9-12.30	taupomąją s-ta	7 1/2 %
	depozitų-čekių s-ta	6 %
	DUODA PASKOLAS:	
	asmenines nuo	12 %
	mortgicinius nuo	10 3/4 % — 12 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiuostai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių laktų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

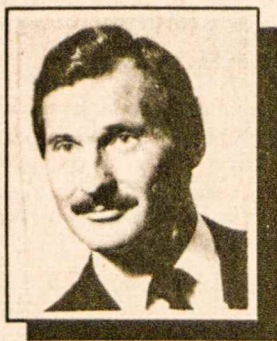
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYtuvą (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiuilenei

Agentas, kuris rūpinasi jumis

1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.

Antanas Genys (416) 231-2839

Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atvejų, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- * Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- * Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai
- * taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt.

Savininkas FRANK PETITT

Sportas Europoje

Stalo tenisas ir ledo ritulys

K. BARONAS

Pasaulinės stalo teniso pirmenybės įvyko Švedijos Gioteborge. Vokietijos televizija beveik kiekvieną naktį duodavo šių varžybų ištraukas, paskirdama baiginiams Kinijos ir Švedijos susitikimui net 1 val. 45 min. Nors rungtynės baigėsi po vidurnakčio, tačiau dar ilgai mintimis buvau prie stalo teniso, nes savo žaidimu jie buvo bent dviem klasėm aukštesni už skandinavus. Tiesa, vieną tašką gal galėjo prieš kiniečių laimėti IV pasaulio "rakete" Jan Waldner (švedas, žaidžiantis Vokietijos Saarbrückeno komandoje; gavo apie 100.000 dol.) ir baigti rungtynes kiek palankesne pasekme (Kinija laimėjo "sausai" 5:0. Trečiame sete (antrą jis laimėjo 21:11) švedas turėjo nusileisti kiniečiui 19:21.

Panašus vaizdas buvo ir moterų pusėje: kinietės įveikė šiaurinės Korėjos atstoves 3:0, laimėdamos meisterio vardą jau šeštą kartą iš eilės. Trečią vietą užėmė pietinė Korėja, nugalėdama Olandiją 3:1. Vyrų grupėje visiskai netikėtai Lenkija įveikė Japoniją 5:3.

Taigi Kinijos stalo tenisas yra tvirtas kaip jų mūras ir dar ilgai liks neįveikiamas geriausių Europos komandų.

Prisimenant Lietuvą

Nepriklausomos Lietuvos stalo tenisas buvo aukšto lygio. Be lietuvių, šioje sporto šakoje reikėsi žydų klubas "Makabi" (taip pat ir bokse), duodamas Lietuvos rinkinei savo atstovus. 1938 m. kovo mėn. Egipto sostinėje įvykusiose pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse mūsų šaliai — Duškes ("M a k a b i"), Dzindziliauskas (LFLS), Nikolskis ir Variakojis (abu JSO) laimėjo IV v. Tai buvo geriausias Lietuvos atstovų pasirodymas.

Po karo lietuviai davė Sov. Sąjungai pirmus stalo teniso pagrindus, ilgą laiką šioje sporto šakoje grodami pirmu smuiku. Čia reikėtų pažymėti Variakojį, kuris ėjo Sov. Sąjungos trenerio pareigas. Balaišienę bei daugkartinį meistrą dr. A. Saunorį, kuris su Paškevičium laimėjo Europos dvejetainio meisterio vardą. Šiandien, minint svarbesnius Lietuvos (pvz. stalo teniso 50 metų) ar Sov. Sąjungos laimėjimus, nei dr. A. Saunorio, nei Paškevičiaus pavardės neminimos. Suprantama, pirmasis "nusikalto" išvykdamas iš Lietuvos, antras buvo apkaltintas vagyste.

Rungtynės Prahoje

Po stalo teniso Prahoje laukiamas pasaulinių ledo ritulio pirmenybių.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vės ir datos iš anksto nebus skelbiamos. Komisijos vadovas J. Deschenes pritarė, kad iki š. m. gruodžio 31 d. galbūt nepavyks pilnai užbaigti pradėto darbo. Mat komisija ne tik turi surasti karo nusikaltėlius, surinkti įrodymą medžiagą, bet ir paruošti įstatymų pakeitimus, kurie juos leistų teisti Kanadoje, išstremti iš jos arba grąžinti į tas vietas, kuriose buvo padarytas nusikaltimas.

Pastarųjų savaitių laikotarpyje spaudoje buvo daug rašoma apie Kanados paštą, ypač iš jo pernai atleistą tarnautoją A. Varmą, kai jis konservatorių parlamento atstovu D. McKenzie parūpino slaptų dokumentų apie neegzistuojančios Toronto ir jo apylinkėse esančios pašto institucijos. Pasak A. Varmos, šioje srityje per 21 mėnesį buvo nepateisinamai iššvaistyta \$100 milijonų. Ešą po \$460.000 buvo nupirktas 40 laisvųjų skirstytų mašinų, kurios neveikia kaip reikiant ir tokio pinigų nėra vertos. Daug nuostolingų klaidų buvo padaryta pašto elektros skaitytuvų sistemose. Didieji traktoriai su neiškrautomis pašto siuntomis dažnai išstovėdavo iki šešių savaičių. Pašto paslaugų spartos tikrinimas būdavo atliekamas neteisingai, visuomenei skelbiami falsifikuoti duomenys, palankūs paštui. Šiuos kaltinimus tyrė pašto vadovybė, kai Kanadą dar valdė liberalai, juos pripažino neteisingais. A. Varma buvo atleistas iš darbo už nepagrįstus kaltinimus, slaptų pašto dokumentų parūpinimą opozicinės konservatorių partijos nariams, ypač jų parlamentarui D. McKenzie. Pastarasis pranešė spaudai, kad A. Varma bus grąžintas darban paties ministerio pirm. B. Mulronio sprendimu ir kad jo mestus kaltinimus pašto vadovybei ištirs iš Toronto pakviestas revizorius R. Fisheris.

nybių. Pirmose draugiškose rungtynėse Leningrade Kanada sužaidė lygiomis su Suomija 4:4. Europinė spauda daug vilčių nedėdė į Klevo lapo atstovus, meistrų vardą iš anksto skirdama Maskvai. Tiesa, šiemet Sov. Sąjunga pasirodys be garsiojo vartininko Tretjako, pavesdama vartų gynėbą Miškinui, atsarginiam rinktinės žaidėjui, anksčiau pavadinusį Tretjaką.

Skaitydamos spaudoje ar girdėdamos televizijoje "Miškin" pavardę, prisimenu B. Armonienės knygą "Palik asaras Maskvoje", kurioje ji aprašo savo sūnelio likimą. Išsigelbėjusi iš Sibiro taigos, ji prieglaudėje surado savo sūnų, beveik primiršusį lietuvių kalbą. Tad ar negalėtų būti sovietų vartininkas Miškin-Miškinis, lietuvių tremtinių sūnus, užaugęs prieglaudėje, kur jam buvo surusinta pavardė? Juk jis blondinas, malonaus veido, primenantis Vilniaus krašto sūnų...

Lietuvių įnašas

1938 pasaulinėse pirmenybėse toje pačioje Prahoje Lietuva dalyvavo pirmą kartą. Ji pralaimėjo Lenkijai 1:8 (garsus dvejetainis Marchevič, Kovalski), Vengrijai 1:10, Šveicarijai 0:15, bet įveikė Rumuniją 1:0. Lietuvių pasirodymą Europos spauda įvertino gerai, pažymėdama, kad po metų laiko reikės su lietuviu skaitytis. Lietuvos rinktinę sudarė: Mačius, broliai Kuzmickai, Grigaliauskas, (rinktinės kapitonas), Ilgūnas, Klimas, Jocius, Bačinskas, Karalius, Hofmanas.

Trumpai norėčiau sustoti ties LGSF klubo atstovu Juozu Klimu. Jo dėka Sov. Sąjunga šiandieną tapo pasaulio meisteriu, nes šis vilkaviškietis išvertė sovietams tarptautines ledo ritulio taisykles, jis pirmas tuoj po karo surado Kaune daugiau ledo ritulio lazdy ir padovanojo Maskvai, jis pirmas surengė ledo ritulio Kaunas-Ryga rungtynes, kurias atvykę iš Maskvos stebėtojai vertino labai kritiškai. Tačiau po susitikimo Ryga-Maskva jie atkreipė dėmesį į dmesį, pradėjo populiarinti šią sporto šaką. Deja, šiandieną niekur ir niekuomet neteko sutikti net mažo žodelio, kad sovietų ledo ritulio mokytojai buvo lietuviai (Juozas Klimas), kad stalo teniso geriausias instruktoriais taip pat buvo lietuviai, kad Baltijos valstybės sovietų krepšiniui davė geriausią techniką, o Juozas Klimas jiems padovanojo pirmus, dar iš nepriklausomybės laikų likusius amerikietiškus krepšinio kamuolius.

Parlamentaro D. McKenzie pranešimas pasitvirtino: praėjusią savaitę A. Varma grįžo į darbą pašte su septynių mėnesių alga už atleidimo laikotarpį, revizorius R. Fisheris tikrai atliks pašto tyrimus. Nemalonių situacijų atsidūrė valdinės pašto bendrovės direktorius M. Warrenas, į šį postą paskirtas liberalų. Jis darbą pradėjo po A. Varmos 21 mėnesį trukusio kaltinamosios medžiagos rinkimo pašto vadovams, bet A. Varma buvo atleistas su jo sutikimu. Spaudai dabar jis pareiškė pilną pritarimą A. Varmos grąžinimui, o pajamų min. P. Beatty, tvarkantis pašto reikalus, užtikrino pilną savo ir ministerio pirm. B. Mulronio pasitikėjimą M. Warrenu. Jis nebus pakeistas kitu. Tokiu sprendimu nėra patenkintas visą šį reikalą išjudinęs konservatorių parlamentar D. McKenzie, reikalaujęs M. Warrenu suspendavimo revizoriaus R. Fisherio atliekamo tyrimo metu. Jis taipgi teigia, kad praėjusią savaitę paštiniams buvo leista dirbti neribotą antvalandžių skaičių. Ešą buvo siekiami išstiegti lig šiol nepaliestas didelės pašto siuntų atsargas.

M. Warrenas yra išpareigojęs iki 1987 m. kovo 31 d. visiskai panaikinti valdine bendrove tapusio Kanados pašto nuolatinių metinį deficitą, siekųš bilijoną dolerių. Praėjusiais metais jis buvo sumažintas iki \$350 milijonų daugiausia pašto paslaugų pabranginimu. M. Warrenu vadovaujamas paštas didelį jų pabranginimą išikovojo 1982 m., kai vietinio laiško pasiuntimas nuo 17 ct. staiga pabrango iki 32 ct., laišku į JAV — iki 37 ct., kitus kraštus — iki 64 ct. Dabar M. Warrenas vėl nori, kad ministerių kabinetas vėl patvirtintų pabrangintą kainą pašto ženklu: vietiniams laiškam — iki 34 ct., laiškam į JAV — iki 39 ct., užjūrin —

Ateitininkų žinios

Mokslieivai sudarė veiklos planą. Gegužės 3-5 d.d. — rekolekcijos Loretto patalpose (vadovauja ses. Ignė). Birželio 1-2 d.d. — dalyvavimas Hamiltono ateitininkų šventėje. Birželio 2-9 d.d. — rašymas bei spausdinimas kuopos laikraštelio. Birželio 9 d. — metų veiklos pabaiga: Mišios, agape, iškyla. Birželio 23 — liepos 7 — moksleivių stovykla Dainavoje.

Hamiltono ateitininkų šeimos šventė — birželio 1-2 d.d. Atvyks paskaitininkas Petras Kisielius, jn. Visi kviečiami dalyvauti.

Moksleiviai kviečia įva gimnazistinį jaunimą į rekolekcijas gegužės 3-5 d.d. Loretto patalpose. Informacijos teikia Vyt. Čuplinskas 533-7425.

Jaunes renkasi balandžio 26, penktadienį, 7 v.v., pas p.p. Karkas valgyti picos ir groti dūdelem.

Jau dabar ruoškimės dalyvauti ateitininkų kongrese Čikagoje Darbo šventės savaitgalį! L. U.

Skautų veikla

• LSB Kanados vadeiva v.s. V. Skrinškas yra anksčiau ėjęs įvairias pareigas sąjungoje, daug nusipelnęs Kanados rajonui. Jo turtininkavimo laikais, prieš 23 metus, įsigyta Romovus stovyklavietė. Perrinkus naują sąjungos vadovybę, paskirtas naujas vadeiva ps. dr. A. Daildydė. Balandžio 12 d. jam buvo perduotos visos bylos ir atsakomybė. Naujo vadeivos tel. 277-1117.

• Sveikiname naujai įstojusius į vilkų draugovę — Joną Kavaliauską, Paulių Dailydę ir Liną Ruslį. Draugovėje yra 18 narių. Kovo 13 d. vilkiukų sueigė dr. G. Skrinškas mokė pirmos pagalbos patyrimo laipsniui gauti.

• Balandžio 28 d. po 10 v.v. pamaldų skautų būklė įvyks Romovus valdybos posėdis.

• Praėjusį sekmadienį Rotsterio vietininkija minėjo 35 metų veiklos sukaktį. Negalint asmeniškai pasveikinti, buvo nusiųstas pasveikinimas Kanados rajono vardu.

D. Barzdžiūtė

AUŠROS ŽINIOS

Balandžio 13-14 d.d. Detroito įvyko ŠALFAS metinės sporto žaidynės, kurias surengė "Kovas".

Toronto "Aušra" dalyvavo su vyrų A, vyrų B, jaunių A ir jaunių (iki 15 m.) krepšinio komandomis. Taip pat dalyvavo moterų ir mergaičių tinklinio komandos.

Krepšinyje laimėjo JAV komanda III v., vyrų B — I v., jaunių A — V v., jaunių C — III v. Moterų tinklinio komanda laimėjo IV v., mergaičių — V v. Krepšinyje vyrų A pralaimėjo Niujorkui 97:85 (pralaimėjimą nulėmė baudos santykiu 30:8) ir liko III v. Del III v. žaidė Detroito "Kovas" — "Aušra". Pastaroji laimėjo 127:119 (geriausios ir įdomiausios rungtynės).

Taškus laimėjo: L. Rautinš 34, R. Kakevičius 26, I. Kongats 25, S. Arlauskas 22, V. Gataveckas 11, A. Baziliauskas 9. Vyrų B klasėje "Aušra" laimėjo prieš Čikagos "Ateitį" 65:58, prieš Klivlando "Žaibą" ir baigimines rungtynes — prieš Londono "Taurą" 70:65. Tuo būdu laimėjo I v. Jaunių A pralaimėjo Čikagos "Neriai" ir "Lituanikai". K. Š.

iki 68 ct. Dienraštis "The Toronto Sun" teisingai pastebi, kad toks antras pabranginimas yra nepateisinamas. Vietinio laiško išsiuntimas 1981 m. kainavo tik 17 ct., o dabar už jį norima dvigubai daugiau — 34 ct. Antra klase siunčiamiems laikraščiams numatytas paslaugų pabranginimas 6%. Jie pristatomi atliekamai laiku, į užjūrin keliauja laivais. Paslaugos buvo suletintos, o jų kaina vis auga. Vėžio žingsniais dažnai keliauja net vietiniai I klasės laiška. M. Warrenas, vengdamas paštininkų streiko, leido jų atlyginimus padidinti 4%, įvesti nemokamą dantų gydymo programą, o bendras pašto paslaugas nori pabranginti 6%. Pajamų min. P. Beatty pranešė spaudos atstovams, kad šį kartą pašto vadovams nebus lengva gauti ministerių kabineto pritarimą. Parlamentarai gauna daug protesto laišku, kyla opozicija prieš M. Warrenu pasirinktus metodus deficitui pašalinti. Atrodo, reikia rimtų reformų, streikų teisės atėmimo iškarings paštininkų unijos, nerinčių rimtai dirbti pašalinimo iš darbo. Jiems pakeisti yra pusantro milijono bedarbių.

Užsakykite "TEVIŠKĖS ŽIBURIUS" kaip dovaną jaunavedžiams, studentams, mokslus baigusiems, jauniems profesionalams, naujakiams, vienišiams tautiečiams. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — \$15.00, JAV-se — \$15.00 amerikietišku. Reguliari prenumerata — \$20.00, JAV-se — \$20.00 amerikietišku.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	I M A:
9 % už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 12 %
9 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius	už nekainojamo turto paskolas (mortgages):
10 % už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
10 % už 2 m. term. indėlius	1 metų 11 1/4 %
10 1/2 % už 3 m. term. indėlius	2 metų 11 3/4 %
10 % už pensijų planą	3 metų 12 1/2 %
9 1/2 % už namų planą	(fixed rate)
8 % už specialią taup. s-tą	
7 1/2 % už taupymo s-tas	su keičiamu nuosimčiu
6 % už čekių s-tas (dep.)	1, 2 ar 3 metų 10 3/4 %
	(variable rate)

AKTYVAI virš 43 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgiciai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

Telefonas 489-1543

(staiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų)

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6

Alfonso Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgicijų. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kitose nekainojamo turto reikaluose.

4887 Dundas St. West
Islington, Ontario M9A 1B2
res: 767-0999

renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

232-2322

SO. KINGSWAY bendr. parduotas/condominium) — puikiai prižiūrimas 2 miegamų butas, \$139,000.

JANE-BLOOR — erdvus parduotas, šis su privačiu įvažiavimu, \$139,000.

ISLINGTON-DUNDAS — visas naujai atremontuotas namas, \$186,900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A.P. GOMES

Real Estate & Insurance Ltd.

Perkant ar parduodant nekainojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

Antanas Blūdžius

1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario

TORONTONT

Bedarbiams jaunuoliams — rengiami specialūs nemokami profesiniai kursai Shaw kolegijoje (2436 Yonge St., Toronto). Į juos priimami jaunuoliai — 17-21 m. amžiaus, neturintys darbo, neįnantys mokyklon bent 3 mėnesius. Kursuose per 27 savaites jaunuoliai — bus ruošiami sekretorinėm ir buhalterinėm profesijom ir mokama pinigine pašalpa. Registruoti iki š. m. gegužės 15 d. Telefonas informacijai: 481-6477.

Jaunimui paruošti programa. Ontario pilietybės ir kultūros ministrė Susan Fish praneša, kad vyriausybė yra parengusi specialią programą jaunimui paruošti — "Young Leaders Tomorrow" ir paskyrusi \$350,000. Ši suma išdėstyta trejiems metams. Ja galės pasinaudoti 1,500 jaunuolių 15-24 metų amžiaus, jau turi organizacinės veiklos patyrimo. Jiems bus rengiami seminariai įvairiose vietovėse. Juos baigusieji bus skirstomi praktikos darbams į bendruomenės organizacijas — bibliotekas, meno galerijas, muziejus, teatrų, daugiakultūrės organizacijas. Programa bus pradėta vykdyti nuo š. m. rugsėjo pradžios šiose vietovėse: Thunder Bay, Ottawa, Belleville, Londono, Toronto, Sudburyje. Telefonas informacijai: (416) 965-7505, Bill Hutchison, Leadership Training a. Volunteer Development.

Mirus a.a. Pranui Žiurinskui, giminės bei artimieji draugai paaukojo Kanados lietuvių fondui: \$50 — A. Muliuolis; \$25 — P. M. Krilavičius; \$20 — J. Bersenas, J. Červinskas, V. Karauskas, A. J. Lajukas, J. Morkūnas; \$10 — A. Bernotas, P. Gaidelis, B. Trukauskičius; \$5 — I. Jonynas, B. Savickas.

KLF

PADĖKA

Iš visos širdies dėkoju rengėjams už tokį puikų ir išpildantį mergvakarį, visoms mieloms viešnioms už dalyvavimą ir taip gausų man dovanotą krautį.

Ypatinga padėka vyriausioms rengėjoms — tetai Editai Šernienei, p. p. J. Ignatavičienei, I. Kyntienei, M. Vaitkevičienei, S. Liutimenei, L. Butenienei. Nuoširdi padėka G. Tarvydai už meniskai paruoštą vaišių stalą, M. Vasilaiškienei — už pagrindinį sveikinimą bei programos sudarymą, pusėserei Astai Šernaiti už gražų mergvakario pravedimą, V. Kušneraitienei, Ž. Šilinkaiti ir V. Šernaiti už sveikinimus. Ačiū G. Baltaduonienei už gražiai išaustą svečių knygos aplanką, G. Valiūnienę už meniskai paruoštą sveikinimą ir V. Šimkevičienę už skoningai sudėtas gėles.

Už jūsų visų parodytą meilę kruopščiai ruošiant man mergvakarį ir už visas jūsų brangias dovanas abu su Pauliumi būsime jums amžinai dėkingi.

Rūta Meiklejohn

A.a. Marija Jakavičienė, 76 m. amžiaus, mirė Toronto balandžio 21 d. Laidojama iš Lietuvos kankinių šventovės lietuvių kapinėse balandžio 24 d., 11 v.r. Pašarvota Turnerio ir Porterio laidotuvių namuose Mississaugoje, 2180 Hurontario.

"Tėviškos žiburių" spaudos baltas mažajai loterijai (su įėjimo bilietais) daug vertingų laimikių paaukojo geradarijai: E. Ališauskienė, Pr. Eidukaitis, J. Bakis, L. Kurpienė, G. Valiūnienė, A. Blūdžius, B. Prakapienė, Z. Dobilas, V. Otienė, St. Dabkus, V. Daugėlavienė, "Parkside Meat Market" parduotuvė, S. Rakštienė (tortas). Abi loterijas tvarkė "TZ" administratorė S. Andriulienė ir dr. S. Čepas, talkinami p.p. Ališauskų, Andriulių ir G. Gaizutienės. Rengėjai visiems yra dėkingi už talką savajai spaudai. Aukotojai didžiosios loterijos jau buvo anksčiau paskelbti "TZ".

Pagerbdami a.a. Antaną Rinkūną, laidotuvių proga paaukojo Tautos fondui: \$100 — "Litho-Art Ltd."; \$25 — A. K. Grigaičiai iš JAV, H. Idzelis iš JAV; \$20 — V. Dagilai.

Spaudos darbuotojo a.a. Antano Rinkūno atminimui laidotuvių proga vietoj gėlių paaukojo "Tėviškos žiburiams" Valerija Anysienė \$20, Irena ir J. Meiklejohn \$20.

Dail. Anastazija ir Antanas Tamošiūčiai, mirus pedagogui Antanui Rinkūnui, vietoj užduotos paaukojo "Tėviškos žiburiams" \$25.

A.a. Antanui Rinkūnui mirus, vietoj gėlių dr. R. ir A. Karikos paaukojo Toronto Maironio mokyklai \$100.

Reikšdami užuojautą dukrai Danai ir jos šeimai, mirus jos tėvui a.a. Pranui Eidukaičiui, A. J. Rakauskai paaukojo "Tėviškos žiburiams" \$20, I. A. Butvydai iš Windsor, Ont. — \$10.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Toronto Maironio mokykla ir Aukštesnieji lituanistiniai kursai

maloniai kviečia visus dalyvauti

iškilmingame mokyklos 35 metų sukakties

minėjime

ir mokslo metų
užbaigime

š. m. gegužės 11,
šeštadienį, 6.30 v.v.,
Toronto Lietuvių namuose

Bus šilta vakarienė, veiks baras

Suaugusiems — \$12, studentams \$10, vaikams iki 6 metų nemokamai

Dėl bilietų prašom skambinti: Birutė Batraks tel. 271-1640

Rengia Maironio

mokyklos tėvų komitetas

Maloniai
kviečiame
jus
dalyvauti

Toronto "GINTARO" ansamblio sukaktuvinėje trisdešimtmečio šventėje

1985 metų gegužės 25, šeštadienį.

Koncertas:

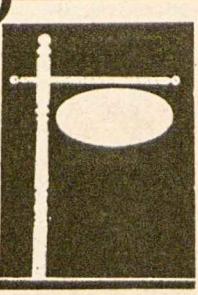
6 v.v. Metro Toronto Convention Centre,
255 Front St. W., Toronto

Pokylis:

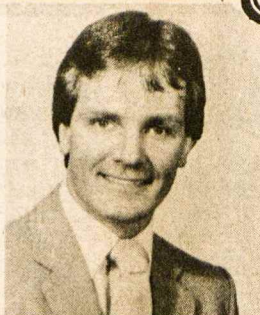
9 v.v. Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W., Toronto

Bilietų kreiptis į J. Vingeliene tel. 233-8108.

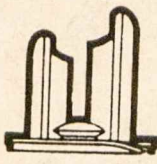
"Gintaro" tėvų komitetas

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvių kalba
Nemokamas namų
įvertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West
(priešais Toronto Lietuvių namus)
Telefonas 535-2331, namų 532-5893

TORONTO MIESTAS

Dienos šviesos taupymo laikas -

nuo 1985 metų balandžio 28 iki spalio 27 dienos

Jo Kilnybė miesto burmistras paskelbė, kad dienos šviesos taupymo laiko būtų laikomasi Toronto mieste 1985 metais nuo balandžio 28, sekmadienio, 2.00 v.r., iki spalio 27, sekmadienio, 2.00 v.r.

Laikrodžių rodyklės pasukti VIENĄ VALANDĄ PIRMYN.

Rōy V. Henderson,
Miesto rašvedis

1985 metų ekskursijos į VILNIŲ ir į kitus Europos miestus

1. Gegužės	16 - 24	\$1481.25
Gegužės	16 - 29	\$1681.25
2. Birželio	20 - 29	\$1712.25
Birželio	20 -	
3. Liepos	3	\$1912.25
Liepos	16 - 24	\$1712.25
Liepos	16 - 29	\$1912.25
4. Rugsėjo	21 - 29	\$1739.25
Rugsėjo	4 - 13	\$1612.25
Rugsėjo	4 - 19	\$1912.25
5. Spalio	3 - 11	\$1421.25

Visos kainos — kanadiškais doleriais. Į šias kainas įskaityta: lėktuvas, viešbučiai, maistas, pervežimai, ekskursija į Kauną, mokesčiai ir drauda. Grupės 1, 3 ir 5 lydesiu aš pats. Norintiems nupirkti automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius.

Sudaromi iškviatimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui. Kelionėms dokumentai sutvarkomi pavieniui ar grupėmis į visus pasaulio kraštus. Šiais metais dirbsime 3 žmonės. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ar telefonu.

V. BAČENAS All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių

reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Sveikinimas

Savo mielus tėvelius ir tėvukus —

MARIJĄ ir ANTANĄ ELIJOŠIUS,

atšventusius savo vedybinio gyvenimo

50 metų sukaktį,

nuoširdžiai sveikiname, linkėdami daug daug sveikatos ir ilgiausių metų:

dukros — Irena, Danutė
sūnūs — Rimas, Virgis, Jonas
vaikaičiai — Russell, Steven, Renata,
Rima, Arūnas, Audra, Vytas
Andrew, Michele, Zoe
provaikaitis — Dovydukas
marčios — Lorraine, Nancy, Louise
žentai — Romas, Lucio

Stipendija studentui

PLJS ir PLB visuomeninių reikalų komisija skelbia stipendiją vienam jaunuoliui šią vasarą dirbti 10 savaičių kaip "intern" prie Jungtinių Tautų Niujorke, kur bandoma įvesti Europos parlamentą rezolucija baltiečių reikalų Jungtinėse Tautose. Studentas gaus \$1,500 iš Lietuvių fondo. Kelionė į Niujorką ir pragyvenimas yra paties studento atsakomybė. PLJS ir PLB atstovai sudarys komisiją, kuri išrinktą laimėtoją. Studentas turi atsiųsti: 1. savo veiklos aprašymą, 2. savo ateities planus, 3. kokias kalbas moka ir kokių lygiu, 4. kodėl nori dirbti šį darbą, 5. kada galėtų pradėti darbą. Pareiškimus siųskite į PLJS būstinę, 5559 Modena Pl., Agoura, CA 91301, USA, iki 1985 m. gegužės 15 d.

Kandidatas-tė turi būti lietuvių kilmės jaunuolis-lė, mažiausiai 18 m. amžiaus.

Kanados lietuvių dienų leidinys

Šiais metais Kanados lietuvių dienos įvyks Toronto spalio 11-13 d.d. Rengėjai — KLB Toronto apylinkės valdyba atlieka paruošiamuosius darbus. Ta proga ruošiamas leidinys. Jo redakcinę komisiją sudaro V. Matulaitis, C. Senkevičius, ir Br. Stundžia. Tai bus trisdešimtųjų — sukaktuvinės Kanados lietuvių dienos. Norima plačiai apžvelgti lietuvišką veiklą Kanadoje nuo pirmųjų KLD.

Leidinyje, šalia informacijos medžiagos, bus sveikiniai-skelbimai. Todėl lietuviškųjų organizacijų ir verslų atstovai-savininkai prašomi skelbimais paremti leidinio pasirodymą. Vieno puslapio sveikinimas kainuoja \$150.00, pusės — \$80.00, ketvirtadalio — \$50.00. Skelbimus yra pavesta tvarkyti St. Dargiui (348 Clendenan Ave., Toronto, Ont. M6P 2X4). Kad būtų palengvin-

tas išleidimas, su skelbimo tekstais prašoma sykiu ir atsiųgti. Sveikinius-skelbimus reikia gauti iki š. m. gegužės 25 d.

Kanados lietuvių dienų leidinys yra visų mūsų reikalas ir tautinės gyvybės ženklas. Todėl lietuviška parama jam yra būtina.

KLD inf.

Filatelijos paroda...

(Atkelta iš 6-to psl.)

yra kortelė, kur yra aprašyta "Anykščių šilelio" atsiradimo istorija, o vysk. M. Valančiaus voke — aprašytas pranašiškas vysk. M. Valančiaus rusų tikslų įspėjimas.

Visų vokų galima gauti pas Toronto lietuvių filatelistų draugijos sekretorių (25 Norma Cres., Toronto, Ont., Canada M6P 3G9). Vokų kaina — 5 už \$1.00, o su pašto ženklų ir parodos pašto antspaudu — 75 ct. K.K.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHATEL 2180 Hurontario St., 279-7440

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave., 533-7954

YORK CHATEL 2337 Bloor St. W., 767-9353

Turner & Porter

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampasTelefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 248-9458

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 10 v.r. - 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Greitas ir tikslus patarnavimas!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

SOLD
x. De LIMA
REALTY INC.
1280 Dundas St. W.
Tor.

Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas Street West, (prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas: 445-9469

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTO

Anapilio žinios

— Balandžio 21, sekmadienį, 11 v.r. Mišiose organizuoti dalyvavo "Šatrijos" ir "Rambyno" turtai, pagerbdami skautų globėją šv. Jurgį.

— Pakrikštyta Ričardo ir Dainos (Akelaitytės) Jeffries dukrelė Viktorija-Nijolė.

— Pirmosios Komunijos iškilmės — balandžio 28, sekmadienį, per 11 v.r. Mišias.

— Katalikų moterų draugijos skyriaus susirinkimas — balandžio 28, sekmadienį po 11 v.r. Mišių, Anapilio salėje. Paskaita J. Andriulo apie vysk. A. Barauską jo 150 metų gimimo sukakties proga.

— Rengiasi tuoktis — Julija Girčytė su Michael Rutigliano.

— Paukojo Anapilio fortepijono vėjui \$100: Lietuvos kankinių par. choras (a.a. A. Rinkūno atm.), N.N. — a.a. A. Ščepavičienės atminimui; kapinėms \$100 — A. Gaidelienė; religinei Lietuvos šalpai \$100 — A. Braškys iš Sudburio; parapijai — \$200 Č. Pšezdieckis, \$80 — H. Drabato, \$50 — dr. V. Kubilius, J. J. Zenkevičiaus.

— Marija ir Antanas Elijašai balandžio 20 d. parapijos salėje atšventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, dalyvaujant labai gausiam būriui tautiečių.

— Moksleiviai ateitininkai kviečia jaunimą 14-20 m. amžiaus dalyvauti rekolekcijose Loreto vietovėje. Kreiptis į V. Čuplinską tel. 533-7425.

— Mišios balandžio 28, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Barborą ir Gedimą Rudvalius, 11 v.r. — už a.a. Joną Birgiolą ir Augaigę bei Kausteklių mirusius.

Lietuvių namų žinios

— LN poilsio stovykla šiemet vėl įvyks Tėvų pranciškonų vasarietėje Wasagoje rugpjūčio 10-18 d.d. Veiks virtuvė J. Birštono priežiūroje. Platesnė informacija teikia V. Kulnys tel. 769-1266.

— Gydos ligoninėje arba sveikata namuose: J. Paulikaitis, J. Baronaits, p. Baltrušaitienė, J. Gegužis, p. Vyšniauskas, A. Dūdienė, M. Pečiulienė, S. Vaskelis. Ligonius lankė J. Dambars, A. Borkertas.

— Balandžio 16 d. įvyko visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Dalyvavo: Moterų būrelis, LN vyrų, kultūrinės veiklos komisijos ir šachmatų atstovai. Komitetui vadovauja A. Jankaitienė. Svarstyta antrojo š. m. pusmečio veikla. Nustatyta veiklos sąmata.

— Metinis "Atžalyno" koncertas-balius bus balandžio 27 d., 7 v.v.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėms langų užuolaidoms. "The Stepping Stone", 2465 Bloor St. W., Toronto, Ont. Tel. 767-4286. Oakvilles apylinkėje ir vakarais tel. 827-3446.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronto.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofą (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

DĖMESIO, Toronto ir apylinkių tautiečiai! Jei turite kilimus savo kambariuose ir norite juos turėti švarius, kreipkitės į "All Season's Carpet Cleaning". Susitarus, atvažiuoja į Jūsų namus, sąžiningai išvalo Jūsų kilimus, sofą, minkštąs kėdes su "steam cleaning" mašinomis už prieinamą kainą. Informacijų teirautis pas Juozą Baliūną tel. 532-3410 Toronto.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

BE ŠEIMOS PROBLEMŲ ir švelnaus būdo moteris reikalinga dienos metu prižiūrėti senąją moterį, aptvarkyti nedidelį butą, pasigaminti sau ir dviem senjoram maistą. Norinčiai yra kambarys gyventi. Tel. 763-6498 Toronto.

Lietuviška gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuviams, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Balių, vestuvės, sužadėtuvių, parengiamieji namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos taryba išrinko naują valdybą — prezidiumą: pirm. V. Taseckas, vicepirm. J. Vingelienė, sekr. I. Poškutė; sekcijų pirmininkais išrinkti: Al. Kuolas — religinės, L. Kunnapuu — labdaros, L. Kuliaivienė — jaunimo, G. Petrauskienė — jaunų šeimų, V. Bireta — visuomeninės, A. Totraitis — rinkliavų, St. Prakapas — ekonomijos, K. Šapočkinas — stovyklavietės priežiūros.

— Susituokė: Angela Kučinskaitė su Jerry Sokol.

— Registracijos blankai visoms stovykloms gaunami parapijos raštineje.

— Sutvirtinimo sakramentui besisruošiančių vaikų tėvams susirinkimas balandžio 28 d. po 10.15 v. r. Mišių muzikos kambaryje.

— Moksleiviai ateitininkai kviečia visą jaunimą dalyvauti rekolekcijose gegužės 3, 4, 5 d.d. Loreto vietovėje. Vadovaus ses. Ignė Marijošūtė. Kreiptis: V. Čuplinską 533-7425.

— Gegužinės pamaldos per visą gegužės mėnesį vyks vakarais 7 v. šokiadieniais; sekmadieniais litanią bus giedama po 11.30 v. Mišių, o šeštadieniais — po 9 v. Mišių.

— Parapijai aukojo \$200: A. Valienė, O. Kanapka, K. B. Valančai, N.M.; \$100: B. Dūdienė, V. Strimaitis, B. Narubtas, St. Prancevičius, V. Švedienė, J. A. Sulca; \$50: I. Ehlers, V. Gudaitis, E. J. Šileikos, J. Maniūška, K. Kupčiūnienė, J. A. Jurcevičiai, A. Blūdžius, J. V. Biskiai, A. A. Lukšiai, M. E. Zabulioniai, A. Urbonas, A. Šiukšta, H. R. Simanavičiai, R. I. Paškauskai, E. Azubalienė, O. Juodviršienė, P. V. Melnykai, M. Z. Romeikos, dr. K. A. Ambrozaičiai, V. M. Vaitkevičiai, P. Šimkevičienė; vienuolynui \$100: V. H. Gumauskai, Z. Martinaitytė.

— Mišios balandžio 28, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Steponą Juodkaitį, 9.30 v.r. — už a.a. Leoną Dromantą, 10.15 v.r. — už a.a. Karoliną Prišcepionkienę, Joną Tumosą, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Praną ir Kamilią Rimšas.

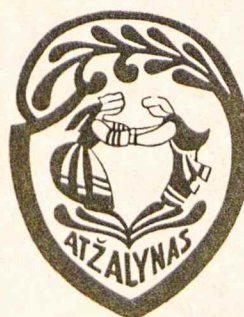
— Šviesos taupymo laikas prasideda š. m. balandžio 28, sekmadienį, 2 v.r. Patarina šeštadienio vakare pasukti laikrodžio rodyklę vieną valandą pirmyn.

Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų švietimo paroda rengiama balandžio 28, sekmadienio rytą, Anapilyje, Lietuvos kankinių parapijos salėje. Gegužės 5, sekmadienį, ji bus surengta Prisikėlimo par. salėje. Per šiuos du sekmadienius tėvų komitetas rinks aukas Maironio mokyklai ir platinis bilietus iškilmingai vakarienei, kurioje bus paminėta mokyklos 35-rių metų sukaktis. Vakariene bus gegužės 11, šeštadienį, 6.30 v.v., Lietuvių namuose. Telefonas informacijai — Birutė Batraks 271-1640.

Ontario pilietybės ir kultūros ministerija, surengusi žymenų išteikimą savanoriams visuomenės veikėjams, tokią iškilmingą rengia ir Hamiltone balandžio 28 d., 3 v.p.p., Royal Botanical Gardens (680 Plains Rd. W.). "TŽ" redakcijai atsiųstame sąraše yra šimtai pavardžių, bet tikrai viena lietuviška pavardė Vidos Stanevičienės, kurią žymeniui gauti pasiūlė Daugiakultūris centras Hamiltone. Labai daug lenkiškų pavardžių. Kandidatus ministerijai siūlė įvairios organizacijos, pagerbdamos savo veikėjas.

Profesionalų ir verslininkų sąjungos pobūvis (cocktail party) ir susirinkimas — š. m. gegužės 3, penktadienį, 7.30 v.v., Lietuvių namuose (buvusioje pensininkų patalpoje). Kviečiame ir nenarius. Įėjimas nemokamas. Valdyba

Motinos dienos pietūs ruošiami 1985 m. gegužės 12, sekmadienį, 12.30 v.p.p., didžiojoje Anapilio salėje. Įėjimas: suaugusiems \$12, pensininkams ir studentams \$11, vaikams 12-14 metų \$6. Jaunimas atliks Motinos dienos skirtą programą. Bus vynas ir J. Bubulienės paruoštas maistas. Bilietai gaunami sekmadieniais Lietuvos kankinių parapijos salėje po pamaldų arba pas J. Bubulienę 279-0256 bei V. Narušį 277-1128. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Rengia Lietuvos kankinių parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija. Prašome stalus rezervuoti iš anksto, skambinant V. Narušui.

"ATŽALYNAS"

nuoširdžiai
kviečia
visuomenę į

metinį pavasario KONCERTA-BALIŲ

1985 metų balandžio 27, šeštadienį, 7 valandą vakaro,
Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje

Programoje — sol. Linda Marcinkutė, akompanuoja muz. Graham Grant, visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės. Šilta vakariene su vynu, bufetas su stipriais ir silpnais gėrimais, turtinga loterija bei kitos staigmenos. Šokiams gros "TZYGANI".

Stalai numeruoti — dešimt prie stalo; rezervuokite skambindami: V. Dauginis 533-1121 arba J. Vitkūnienė 621-8671. Bilietai gaunami ir Lietuvių namuose popietės metu. Kaina — \$15 suaugusiems, \$10 studentams.

Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą!

Tėvų komitetas

Solisto VACIO VERIKAIČIO 60 metų sukaktuvinis

KONCERTAS

balandžio 28, sekmadienį 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje

PROGRAMOJE: solistai — L. Marcinkutė, A. Pakalniškytė, J. Sriubiskienė, A. Simanavičius, R. Strimaitis, S. Žiemelytė; muzikai — St. Gailevičius, D. Deksnys, D. Viskontienė, J. Govėdas, P. Vyta;

Visus kviečia dalyvauti —

chorai — vyrų choras "Aras", Hamiltono Aušros Vartų choras, Toronto "Volungė", Prisikėlimo parapijos choras ir Lietuvių namų moterų dainos vienetas.

Po koncerto — kavutė ir pyragai. Įėjimas — \$5.00

Prisikėlimo parapijos choras

Kviečiame

tautiečius

iš Toronto,

Hamiltono,

Delhi,

St. Catharines,

Londono ir kitų vietovių į

pirmą kartą Toronte rengiamą

dviejų vyrų

chorų

KONCERTA

1985 m.

gegužės 5,

sekmadienį, 5v.p.p.,

Anapilio salėje, Mississaugoje.

PROGRAMOJE: Vokiečių vyrų choras "Harmonija",

vadovaujamas G. Zadubano, ir vyrų choras "Aras" su dirigentu

sol. V. Verikaičiu. Akompaniatorius Jonas Govėdas. Įėjimas \$6.00.

"Aro" valdyba

Pelnas skiriamas koncertinei "Aro" išvykai Anglijon.

"Volungės" choras važiuoja autobusu į Čikagą gegužės 17, penktadienio vakare, grįžta gegužės 19, sekmadienio vakare. Yra laisvų vietų. Norintys kartu važiuoti prašomi skambinti vakarais Mariui Rusinui tel. 848-0320.

A. a. Kestučio Lesčiaus atminimui Ona ir Jurgis Petrūnai "Tėviškes žiburiams" paaukojo \$20, A. Mingėla \$10.

SUN CITY, ARIZONA. Norintiems čia įsikurti mielai patarnauja D. Zakaras, Mull Realty, P. O. Box 1307, Sun City, Az. 85372, USA. Jei nuosavybė čia būtų naudojama tik žiemos mėnesiais, tai vasaros metu yra parūpinama nebrangi priežiūra.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laikui: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronto.

MONTREAL

Vysk. P. Baltakis pirmą gegužės savaitgalį lankys abi Montrealio lietuviškas parapijas ir dalyvaus "Pavasario" penkmečio koncerte.

Kun. Iz. Sadauskas, SDB, iš Šv. Kazimiero parapijos, sekmadieniais pagelbsti AV parapijai. Klebonas kun. J. Kubilius susirgo, besilankydamas Phoenix, Ar., o kun. St. Kulbis išvyko ilgesnėm atostogom. Likęs vienas kun. J. Aranauskas reikalingas tautos.

Kristina Kličiūtė ir **Andrius Gustainis** susižiedavo, ir ta proga Ina ir Algis Kličiai balandžio 12 d. savo namuose suruošė vaišes, kuriose dalyvavo giminės bei artimieji.

Visuomenininkui Juozui Šiaučeliui balandžio 12 d. buvo suruoštas gimtadienio paminėjimas AV parapijos salėje.

Kredito unijos "Litas" metiniam susirinkime balandžio 13 d. AV parapijos salėje dalyvavo 240 narių. Pirmininkavo "Lito" valdybos pirm. A. Kličius, sekretoriavo vicepirm. R. Pocauskaitė-Rudinskienė. Buvo pasidžiaugta, kad "Litas" pasiekė keturiolikos milijonų dol. balansą ir padarė \$63,000 pelno. Po įvairių pareigūnų pranešimų buvo svarstomi einamieji reikalai. Į trijų valdybos narių, baigusį savo terminą, pareigavietes buvo pasiūlyti keturi kandidatai, bet perrinkti visi trys buvę nariai — B. Bulota, A. Drešerienė ir A. Kličius. Į komisijas aklamacijos būdu išrinkti: revizijos — J. Šiaučilius, kredito — J. Adomonis. Tuo būdu dabar "Lito" valdybą sudaro: Juozas Bernotas, Bruno Bulota, Henry Dauderis, Alma Drešerienė, Algis Kličius, Viktoras Rudinskas ir Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė. Revizijos komisija — Robertas Bernotas, Bronius Staškevičius ir Juozas Šiaučilius. Kredito komisija — Jonas Adomonis, Justas Kibirkštis ir Vincas Piečaitis.

Po susirinkimo visi buvo pavaišinti šilta vakariene.

Visuotiniame KLB Montrealio apylinkės susirinkime balandžio 14 d. AV par. salėje dalyvavo apie 60 asmenų. Pirmininkavo Vincas Piečaitis, sekretoriavo Birutė Nagienė. Buvo išklaustyti valdybos narių bei sekcijų vadovų įdomūs veiklos pranešimai. Didžiausių diskusijų susilaukė mintis, kaip Vasario 16 minėjimus padaryti įdomesnius bei patrauklesnius, nes dabartiniai yra publikai atsidobę. Galutinį sprendimą teks padaryti valdybai. Kadencijai pasibaigus, buvo perrinkta pati valdyba: Dr. Milda Danytė, Petras Drešeris, Gintaras Nagys, Vincas Piečaitis, Juozas Šiaučilius, Arūnas Staškevičius ir Kostas Toliušis. Esant reikalui, valdyba gali kooptuoti daugiau narių. Valdyba pasiskirstys pareigomis vėliau. Į revizijos komisiją išrinkti: Petras Adomonis, Augustinas Myle ir Alfonsas Vazalinskas. Susirinkimas nutarė pasiūlyti telegramą AV parapijos klebonui kun. J. Kubiliui, susirgusiam Arizonoje. Pasivašinta kavute ir pyragais. B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Antarą Velykų sekmadienį, po Mišių, svetainėje įvyko Šv. Onos drjos metiniai pietūs. Gražiai gelėmis ir margučiais papuošti stalai susilaukė gausių svečių. Drjos pirm. B. Bulota, A. Drešerienė ir A. Kličius. Į komisijas aklamacijos būdu išrinkti: revizijos — J. Šiaučilius, kredito — J. Adomonis. Tuo būdu dabar "Lito" valdybą sudaro: Juozas Bernotas, Bruno Bulota, Henry Dauderis, Alma Drešerienė, Algis Kličius, Viktoras Rudinskas ir Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė. Revizijos komisija — Robertas Bernotas, Bronius Staškevičius ir Juozas Šiaučilius. Kredito komisija — Jonas Adomonis, Justas Kibirkštis ir Vincas Piečaitis.

Mergaičių choras "Pavasaris" kviečia visus tautiečius į savo

PENKMEČIO KONCERTA

gegužės 4, šeštadienį, 7.30 v. vakaro,
Aušros Vartų parapijos salėje.

PROGRAMOJE: Otavos "Ramunėlės", Hamiltono "Aidas" Montrealio "Pavasaris", sol. Gina Čapkauskienė

Puikios vaišės, geras orkestras, loterija.
Suaugusiems — \$10, studentams — \$5

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA	
Certifikatus: min. \$1,000.00		PASKOLAS:	
1 metų	10 %	Nekilnojamo	
Terminuotus indėlius:		turto,	
1 metų	9.75%	asmenines ir	
180 — 364 d.	9.25%	prekybines.	
120 — 179 d.	9 %	Paskolos	
30 — 119 d.	8.50%	mirties	
Trumpalaikius indėlius		atveju	
už \$20,000 ar daugiau		draudžiamos	
Taupomosios sąskaitos:		iki \$10,000	
specialios	6.75%		
su draudimu	6.50%		
kasdieninis %	6.50%		
Čekių sąsk.	5 %		

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč. 9.00 — 3.00	
Ketvirtadieniais 12.00 — 8.00	4.00 — 8.00
Penktadieniais 10.00 — 6.00	2.00 — 6.00

MYKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

NUO GEGUŽĖS 1 DIENOS išnuojamos butas (du kambariai, virtuvė ir saulės kambarys) arti Lietuvių namų Toronte. Skambinti tel. 532-5057.

Kasa pirmadienį ir antradienį bus atidaryta, tačiau prašome atlikti tik būtinais reikalingas operacijas.

Už nepatogumus pereinant į naują sistemą iš anksto atsiprašome. **VALDYBA**